

Muzeul Digital al Romanului Românesc

revistatransilvania.ro/mdrr

Muzeul Digital al Romanului Românesc

revistatransilvania.ro/mdrr

Acest roman a fost digitizat în cadrul proiectului **ASTRA Data Mining. Muzeul Digital al Romanului Românesc din Secolul al XIX-lea**, inițiat de Revista Transilvania, organizat de Complexul Național Muzeal ASTRA și co-finanțat de Administrația Fondului Cultural Național (AFCN).

Sugestie de citare a arhivei:
Baghiu, Ștefan, Vlad Pojoga, Cosmin Borza, Andreea Coroian Goldiș, Daiana Gârdan, Emanuel Modoc, David Morariu, Teodora Susarenco, Radu Vancu, Dragoș Varga. *Muzeul Digital al Romanului Românesc: secolul al XIX-lea*. Sibiu: Complexul Național Muzeal ASTRA, 2019.
http://revistatransilvania.ro/mdrr

This novel was digitized for the project **ASTRA Data Mining. Muzeul Digital al Romanului Românesc din Secolul al XIX-lea**, initiated by Revista Transilvania, organized by ASTRA National Museum Complex and co-financed by The National Cultural Fund Administration (AFCN).

Citation suggestion:
Baghiu, Ștefan, Vlad Pojoga, Cosmin Borza, Andreea Coroian Goldiș, Daiana Gârdan, Emanuel Modoc, David Morariu, Teodora Susarenco, Radu Vancu, Dragoș Varga. *The Digital Museum of the Romanian Novel: The 19th Century*. Sibiu: Complexul Național Muzeal ASTRA, 2019.
http://revistatransilvania.ro/mdrr

MUZEUL ASTRA
COMPLEXUL NAȚIONAL MUZEAL ASTRA

CONSILIUL JUDEȚEAN SIBIU

PROIECT CO-FINANȚAT DE:
Administrația Fondului Cultural Național

ULBS
Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

N: 972/B. T./21 Ian 898

ERMALI

VIORICA

ROMAN ORIGINAL DE MORAVURI

BIBLIOTECA CENTRALA
Bucuresci

BUCUREȘCI

TIPO-LITOGRAFIA ȘI FONDERIA DE LITERE DOR. P. CUCU

24, — Strada Academiei, — 24

1898

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

181206

Toate drepturile reservate.

859-31(Ermali)

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

VIORICA

I

Cu toate că nu era de cît cam pe la sfîrşitul luneĭ Februar, razele calde şi dulcĭ ale unuĭ soare primăvăratic, ce se jucau pe ğiamlîcul multi-color al uneĭ lungĭ şi spaţioase sălĭ, de carĭ sunt înconjurate cele maĭ multe case vechĭ boereştĭ din provincie, permiteau la două tinere fete de a'şĭ povesti micile lor secrete, remînînd ast-fel izolate de restul lumeĭ.

Una dintr'însele, activă şi iubitoare de lucru, nu pleca nicĭ o dată d'acasă fără a'şĭ pune cu îngrijire în buzunarul rochieĭ fie o dantelă sau o batistă de brodat şi la care lucra cu lăcomie, ascultînd în acelaş timp cu multă băgare de seamă pe tovarăş şi amica sa.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Elena, pe care o vom presenta îndată lectoruluĭ, avea ca principiu: A nu'şĭ pĭerde nicĭ-o-dată timpul în zadar, ba ce-va maĭ mult, dojenea prea adesea îndărătnicia prieteneĭ sale *Viorica*, stăpîna caseĭ, ce notarăm, şi pe care Elena, orĭ de cîte-orĭ o vizita, o găsea foiletînd vre-o carte ce ţinea pe genunchĭ: Fie *geniul creştinismuluĭ* sau *decadenţa romanilor* de Montesquieu spre a ceti şi învăţa cîte-va frase carĭ să producă efect; de alt-fel învĕţate pe de rost, în mod conştiincĭos, cu scop de a le arunca în societatea rudelor şi prietenelor sale şi a străluci ast-fel cîte-va minute prin spirit; ţinînd să treacă, cu orĭ-ce preţ drept o inteligenţă de elită şi ne admiţînd că, o ast-fel de manie 'ĭ dă aerul uneĭ pedante de nesuferit.

Elena, punîndu'şĭ lucrul pe marginea gĭamlîculuĭ, reluă convorbirea, şi jumătate zîmbind, jumătate serioasă, zise:

— Viorico, m'aĭ angagĭat să te urmez aci, spre a vorbi împreună şi ĭată-te ĭarăşĭ recăzută în mania ta de a foileta?

« Nu 'ţĭ-aĭ îmbogăţit destul repertorul?

« Este destul timp cred, de cînd tot grămădeştĭ în micul şi frumosul tău cap cuvinte şi frase prea serioase şi nepotrivite vîrsteĭ tale.

« In adevăr, vĕd că tu nu profiţĭ de loc de poveţele mele.»

— Oh! Eleno, ĭar cu morala ta?

« Tot-d'a-una acelaş lucru, crede-mă sunt sătulă de sarcazmele tale; aĭ face maĭ bine, de a-ţĭ lăsa acest obiceiu şi a vorbi alt-ceva maĭ interesant.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Şi de exemplu : Cam despre ce am putea vorbi?

«Ce subiect ar putea să te intereseze pe tine, *savanta Viorica;* raţiunea personificată care oglindeşte: preciziunea şi realitatea.

— Spune mai bine, Eleno, că sunt o fată de marmoră, fără inimă, necapabilă de a resimţi vre-un dulce sentiment; iată portretul meu.

— Viorico, nu zic asta, şi ştiĭ prea bine că ţin prea mult la tine, spre a crede că am intenţiunea a te ofensa?

«Cu toate-că mai tot-d'a-una ne deosebim în ideĭ şi părerĭ totuşi aceasta nu ne împiedică de a rămînea bune prietene şi din parte-mi fiĭ prea sigură, scumpa mea amică, că aş fi prea mîhnită dacă ţi-aşi perde încrederea şi prietenia.

— Nădăjduesc, Eleno dragă, că n'am ajuns aci.

«Eu una am mare nevoe de tine, căci nimenĭ ca tine, nu 'mĭ pricepe gusturile, aspiraţiunile şi caracterul; iată, vezĭ tu, dulceaţa acesteĭ serĭ: Vrăbiile, ce cîntă pe crengile despoiate de verdeaţă, cerul de un albastru deschis, mă predispun către poezie şi mă fac espansivă.»

«Spune-mĭ, Eleno, felul de vĭaţă ce doreştĭ în viitor?

— Ce întrebare curioasă, în adevăr?

«Viitorul.....?

«Nu mă gîndesc de loc la aşa-ceva sunt gata a primi destinul ce este rezervat *fie-căreia dintre noĭ.*

«Pentru-ce 'mĭ-aş bat[illegible] oresc lucrurĭ imposibile poate, sau cel puţin, ne potrivite cu poziţiunea mea?»

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Oh! Eleno, nimeni nu-ți poate face o întrebare, fără să nu audă înțelepciunea vorbind prin gura ta ca printr'a unuĭ oracol.

«Eŭ nu sunt de părerea ta, din contră visez, o viață strălucită, animată, și luxoasă.

«Voesc a trăi și străluci într'o societate aleasă, în Bucureștĭ de exemplu.... Nu sunt oare destul de frumoasă pentru asta?»

Și cu un gest, cochet și studiat, Viorica 'șĭ scutură capul plecîndu-l pe spate, spre a-șĭ aranjea părul buclat și brun ce-ĭ cădea pe umerĭ...

Și profitînd de astă poză avantagioasă spre a'șĭ pune în evidență toate grațiile urmă: Idealul meu, nu este un cĭoban, nicĭ un comerciant, nicĭ chiar un industriaș, ci un frumos ofițer în curent cu *bon-tonul*; sau un înalt funcționar aparținînd claseĭ de elită, care să 'șĭ fi cultivat spiritul și inteligența în străinătate; la *Paris* de exemplu....

« Iată Eleno, cînd pronunț cuvîntul Paris nu știu cum, acest singur cuvînt, mă amețește și această amețeală, este așa de puternică, că îmĭ trece prin închipuire o serie de plăcerĭ, tot-d'a-una variate și carĭ s'ar potrivi așa de bine cu felul de viață, ce aș voi să am: în loc să mă plictisesc de moarte, în acest oribil orășel de provincie; cu toate că este orașul meu *natal* l'așĭ părăsi fără nicĭ un regret.

« Cînd mă uit la soră-mea Florica, măritată cu prostuțul eĭ de Mircea.

« De treĭ anĭ, tot-d'a-una, aceiașĭ viață; merge regulat, la aceleașĭ ore la clasă, profesor corect, care

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

'şĭ pune tot sufletul în a învăța carte pe școlariĭ săĭ, revenind acasă satisfăcut că 'şĭ-a făcut datoria.

« Mulțumindu-se și aci, cu o conversație puțin interesantă între el și nevastă-sa, asupra unor fapte banale ale zileĭ, sau vorbind despre ivirea, vre-unuĭ nou dinte al copiluluĭ și în fine cufundîndu-se în citirea vre-unuĭ jurnal pentru ca a doua zi să reînceapă acelașĭ lucru și aceasta, fără să se plîngă încă?

« Iți repet, că dacă așĭ ști, că aceiașĭ viață mă așteaptă și pe mine, așĭ prefera să rămîn fată toată viața mea.

— Toate acestea, Viorico, sunt vorbe, lesne de spus.

« Închipuește-ți însă, că peste două-zecĭ de anĭ, eștĭ o fată bătrînă, nefolositoare și supărăcioasă, trăiud singură numaĭ pentru tine și aceasta prin greșeala ta.

« O! Eu te cred în fond maĭ bună, de cît vreĭ a te arăta; ambițiunea, un vine de loc fetelor de vîrsta noastră.

« Ar fi maĭ bine să ne asemănăm modestelor micșunele, carĭ stînd ascunse în ĭarbă, împrăștie în juru-le, un parfum taĭnic, așteptînd să fie căutate; ĭar nn trandafiruluĭ strălucitor de frumusețe, care te îmbată un moment și la cea maĭ mică atingere se scutură căzîndu-ĭ foile vestejite...

— Aĭ dreptate, Eleno, dar eu gîndesc 'alt-fel, pe mine nu mă poțĭ converti cu una, cu două, mi se pare că eu sunt născută pentru a domina.

« Nicĭ mie nu 'mĭ-ar fi ceva neplăcut, de a captiva o inimă, de a o conduce după placul meu și care să 'şĭ sacrifice timpul... spre a 'mĭ mulțumi capriciile,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

căcĭ o afecțiune protectoare și devotată nu jenează întru nimic.

— Dar oare, Viorico, ce tu ești incapabilă de a resimți, acel sentiment sublim, al unuĭ amor neinteresat și reciproc?

« Și de oare ce 'l zugrăvești așa de bine, inima ta nu simte cîte o-dată o trebuință, de a ĭubi, de a vărsa asupra uneĭ ființe scumpe comorĭ de devotament, ce orĭ ce femeie de inimă trebue să resimță?

— Da, Eleno, dar nu știu cum se face? Că astă parte a vieței nu 'mĭ oprește de loc gîndirea în drumul eĭ și nu 'mĭ arată nicĭ o atracțiune?

« Prefer partea strălucitoare a existenței care place și încîntă ochiul și adică: de a ține o casă deschisă, de a da balurĭ pe carĭ le voiu prezida ca o regină cu capul împodobit de diamante superbe, căcĭ diamantele sunt făcute pentru brunete; bărbatul ce visez, de sigur nu mi le va refuza.

Seria de iluziunĭ, ce îndruga Viorica, fu întreruptă de sosirea, soru-seĭ Florica, care veni, a dojeni cele două fete că stătuseră, așa de mult, răznite de restul oaspeților caseĭ.

Doamna Zorilescu, reclama presența ficeĭ sale, spre a esecuta la pian, unele ariĭ, din repertorul său, învățate pe din afară, căcĭ Viorica frunzărise, din toate cîte ceva, just ce trebue, spre a face pe ceĭ naivĭ să creadă că este o persoană plină de talente și prea esperimentată în fie-care ramură.

Maĭ adăogîndu-se la aceasta, admirațiunea și resfățarea mameĭ, în paguba celor-alțĭ copiĭ.

Cocoana Polixenia, mama Viorichi, de alt-fel, o fe-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

meîe prea simplă, fără umbră de instrucțiune, neștiind nicî măcar, a distinge numerile imprimate pe un joc de loton și la rigoare drept iscălitură pe actele de valoare 'și semna numele, trăgînd cu degetul ca și cea din urmă slugă de la moșia sa, nu 'î lipsea însă, fumurile aristocratice, de carî era prea îndopată sărmana sa căpățînă.

Fiind crescută la țară, la moșia tatăluî său, muncită de brațele țiganilor robî de de vremî, așa că de cînd era mititică, cocoana Polixenia era deprinsă și 'î plăcea să poruncească, crescînd cu convingerea că este o persoană destul de importantă, cunoscînd deja la vîrsta de treî-spre-zece anî cifra doteî sale care se ridica la 60.000 leî, și pe d'asupra ideîa că este boeroaîcă, o făcea să creadă că 'î va fi ușor a se mărita cu un înalt personaj; ideî pe care le vedem transplantate și la fiică-sa, numaî sub o altă formă.

Cocoana Polixenia, după cele ce este azî, trebue să fi fost tot-d'a-una: urîtă, comună, fără grațiî și fără turnură, mișcărî grele, talie groasă, neștiind aproape de loc a 'șî purta toaleta.

Cu bijuteriile eî masive, din timpurî vechî și cu buzele vinete, avea aerul uneî precupețe așezată în fața unor grămezî de legume sau alte proviziunî expuse într'o hală!

Moralul nu era maî bun, ca fisicul.

Cocoana Polixenia, fu măritată cu un ajutor de grefă de la tribunal, maî tîrziu, parvenit, ajutor de primar în orașul P... și printr'o favoare neașteptată primar.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

D-nu Zorilescu poseda şi el o moşioară la ţară, unde mergea în toate verile pe timpul marilor călduri, o casă şi o vie în oraşul P., carĭ adăogate la dota cocoaneĭ Polixenieĭ, puteau ţine faţă cheltuelilor făcînd pe boeriĭ, vis-à-vis de lume; aceasta era cel puţin pretenţiunea cocoaneĭ Polixenia, care insista foarte mult, a avea trăsură şi caĭ la grajd şi fără de carĭ boeria nu 'şĭ avea locul.

Nu-ĭ vorbă echipajul familieĭ Zorilescu, cam ca multe dintre echipajele boerilor din provincie, era aşa de singular, că atuncĭ cînd se vedea şi auzea huruind pe stradele oraşuluĭ P... provoca rîsul amatorilor şi oamenilor prietenĭ aĭ bunuluĭ gust.

Caiĭ eraŭ dintre ceĭ ce araŭ toată primăvara la plug, marĭ şi şoldănoşĭ.

Hamurile, puţin mucede, cîrpite şi pe unele locurĭ înădite cu sfoară.

O trăsură largă şi enormă, aşa că puteaĭ ascunde în coşul eĭ o jumătate duzină de copiĭ...

Şi cînd această singulară caleaşcă, (ast-fel o numea cocoana Polixenia) trecea pe strade, huruitul săŭ, era aşa de greŭ, ca şi al unuĭ camion încărcat cu cărbunĭ de piatră.

Şi cu toate acestea, familia Zorilescu, trebuia să ĭa loc în acest echipaj. Cel puţin o dată pe săptămînă să 'şĭ facă apariţia în oraş pe şoseaua aleelor....

Locuinţa Zorilescu, era o casă mare bătrînească compusă din maĭ multe camere, dispuse d'alungul unuĭ coridor, mascat printr'un foişor, provăzut cu

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

gîamlîc, unde la început am găsit pe cele două tinere fete.

In fund, salonul, ţinea locul de onoare şi făcea bucuria cocoanei Polixenia; căci 'l găsea superior elegant şi de bonton.

Mobilele se compunea din mai multe canapele şi fotoliuri cu spatele drepte şi tari, cari păreau, a avea ceva din stilul Henric II-lea; dar de sigur că patroana, ignora cu totul, epoca istorică a formei mobilelor sale; acoperite de o stofă galbenă, un galben bătător la ochi, contrastînd cu albeaţa păreţilor văruiţi.

Perdele albe, cîrpite ici şi colo, o oglindă mare patrată cu pervazurile din nişte vergele negre, legate prin nişte vergi poleite, o masă mare masivă în mijloc şi într'un colţ pianul fetelor.

Sala de mîncare era într'o complectă desordine un bufet, care 'şi-ar fi avut locul mai bine la bucătărie; două vechituri de paturi, pentru copii şi un spălător desgustător rău ţinut şi rău îngrijit, pentru o cameră, care trebue ţinută în cea mai perfectă curăţenie, de oare ce aci se mănîncă, era cea mai prost ţinută şi servea de cabinet de tualetă la întreaga casă.

Incă cîte-va cuvinte asupra camerei boeroaicei: două lăviţi, cari formau unghiul, într'un colţ al camerei, peste cari era cîte o saltea de paie, acoperite cu creton roşu, 'i servea de divan, după expresiunea ei.

Aci, şedea toată ziua, mai ales iarna, aci, 'şi fuma ţigara şi 'şi clocea patroana casei trîndăvia.

Din această cameră primitivă să dau ordine servi-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

torilor carĭ era: o bucătăreasă, o servitoare în casă şi un rîndaş, bărbatul bucătăreseĭ, care la ocazie făcea şi pe vizitiul.

Bucătăria, după expresia cocoaneĭ Polixenia, era cu totul naţională: borşul domina, de oare ce matroana pretinda, că are şi cunoştinţe medicale susţinînd că acest soĭ de supă are darul de a preserva contra oftice, de care foarte mult se temea pentru copiĭ săĭ.

In realitate însă, se practicau în această casă iconomiĭ murdare chiar în paguba strictuluĭ trebuincios, aşa: a suprima un fel de bucate, sau a mînca la ore nehotărîte; îmbrăcîndu-se acasă cu zdrenţe, purtînd ghete rupte; rezervînd totul pentru exterior, pentru lume, ne roşind a disputa cu aroganţă, cîţĭ-va gologanĭ uneĭ nenorocite cusătorese, căutînd a găsi defecte lucruluĭ adus, numaĭ spre a maĭ cĭupi din preţul convenit.

La cîte dame nu s'ar putea imputa niştе asemenea apucăturĭ?

Cîte, nu cheltuesc de ex. într'un magazin de modă, sume fabuloase, numaĭ spre a 'şĭ satisface orgoliul de a poza, în personaje bogate, şi maĭ tîrziŭ, acasă nu se ruşinează, a precupeţi cîţĭ-va leĭ, sub diferite pretexte, vre-uneĭ sîrmane nenoroçite cum: o văduvă care cu sudoarea frunţeĭ cîştigă pîinea copiilor săĭ; o fată săracă, care cu lucrul săŭ întreţine un tată sau o mamă infirmă, saŭ căzuţĭ în nevolnicie.

In schimb, d-nu Zorilescu, era un brav om, în toată puterea cuvîntuluĭ, cunoştea bine, şi de mult, caracterul şi apucăturile despotice ale femeieĭ sale.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Și fie, pentru că era un om blînd, fie printr'o slăbiciune de temperament, 'și depusese de mult armele înaintea soției sale, stînd cît mai puțin posibil acasă și dacă cîte o dată era reținut de un timp rău, atunci se închidea în camera sa spre a 'și citi gazetele, ne ridicîndu-se nici o discuțiune între acești soți, de cît atunci, cînd era vorba, de oare cari îmbunătățiri la moșie, găsindu-se prea rar de aceiași părere.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

BIBLIOTECA CENTRALA
Bucuresci

II

După cîte-va detalii, cari erau destul de trebuincioase, pentru claritatea întîmplărilor ce vom descrie, să adăogăm că: Viorica fiind dotată cu o frumuseţe rară şi crescută într'un meziu atît de modest şi plin de contradicţiuni de tot soiul, din care 'şi alimentase gusturile sale aristocratice, cari 'i ridicau ambiţiunea, fără margini, la aspiraţiuni, ce nu se potriveau de loc posiţiunei sale materiale; căci averea Zorilescu urma a fi divizată între patru copii.

Viorica era născută orgolioasă, vanitoasă, dar inteligentă; mai adesea-ori, surprinzînd în convorbirile mameĭ sale, oare-cari aluziuni de dispreţ, pentru oamenii, de o naştere şi ocupaţiuni mai modeste ca: arendaşi, comercianţi şi industriaşi fie ei chiar milionari. O fermeca ideia fixă că tatăl seu posedă: *titluri de nobleţe,* recunoscute, pecetluite şi aprobate.

Şi dacă cine-va s'ar fi hazardat a contesta aceasta,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Viorica mîndră şi cu ablombul de care era înzestrată ar fi apărat aceste drepturi cu rizicul de a spune cele mai mari obrăzniciĭ.

Intr'una din serĭ o găsim în salon închizînd pianul încîntată de efectul, ce produsese asupra auditoruluĭ său şi aşezîndu-se pe un scaun într'o poziţiune destul de studiată, spre a'şĭ pune în evidenţă frumuseţea'ĭ admirată şi ast-fel, casă atragă atenţiunea asupră-ĭ; apoĭ amestecîndu-se în conversaţiunea generală, o damă, cu un aer destul de simpatic ĭi zice: Ştiĭ? Am a'ţĭ spune o bună noutate: Săptămîna viitoare va avea loc un bal la general A. la care de sigur veţĭ fi invitaţĭ.

«Aide, M-me Zorilescu, desleagăţi punga şi fă o frumoasă găteală Domnişoareĭ Viorica, aşa ca să fie regina baluluĭ, cum de sigur, este prin spirit şi frumuseţe!

Aceste cuvinte, în fond răutacĭoase, fură spuse numaĭ, cu intenţiunea a escita vanitatea Viorichi, căcĭ în realitate nimenĭ nu iubĭa pe astă fată, plină de orgoliu.

De şi lumea în mijlocul căreia trăĭa Viorica Zorilescu, era însă-şĭ plină de defecte, totu'şĭ nu putea erta acesteĭ fete, aerul absolut ce'şĭ lua pentru a'şĭ esprima părerea ca şi cum ar fi fost: *Oracolul de la Delfi.*

Mlădioasă şi grăbită, a servi, pe ceĭ maĭ sus puşĭ, de cît ea prin poziţia socială şi ale căror bune graţiĭ le căuta, de o mîndrie arogantă, cu aceia pe caĭĭ, 'ĭ credea maĭ inferiorĭ; ast-fel că totul era calculat la ea; nicĭ-o bună acţiune nu-ĭ eşea din suflet.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Indrăgostită, de propria sa persoană, voia a se impune, ca o zeiță, cu care se compara în mintea sa, depărtîndu-se ast-fel, de lumea ce o cunoștea, prin modul de a cugeta, vedea și judeca lucrurile, cu totul alt-fel, ocupîndu-se numaĭ de ea, fără a găsi cu cale să sacrifice cîte-va momente convenințelor; căcĭ la ea, Eul era tot-da'una preferat.

Așa și de astă-dată, se puse a se gîndi în mod serios, la tualeta ce va trebui să îmbrace la balul generaluluĭ A. . și cum va face să obțină suma necesară spre a se găti după gustul său; căcĭ ea cunoștea și era plictisită, de principiile tatăluĭ seu care 'ĭ repeta neîncetat, că: grațiile juneții sunt o îndestulătoare podoabă, pentru găteala uneĭ fete și că baniĭ trebue economisiți, pentru complectarea doteĭ, de oare-ce azĭ, fără zestre, cea maĭ mare frumusețe este greu a se mărita.

Doamne cît 'i se urise cu aceleașĭ discursurĭ, tot-d'a-una, și care nicĭ-o-dată nu variau.

Era de opt-spe-zece anĭ, și se gîndea: Cînd va scăpa de acest jug așa de greu?

Cînd va fi ea liberă odată? spre a'șĭ cumpăra singură gătelile, după gustul său și fără povața nimănuĭ; căcĭ micul cap al Viorichiĭ era plin de cele maĭ împestrițate iluziunĭ!

Apoĭ un desgust o apuca, cînd se gîndea la sgîrcenia mameĭ sale, care n'avea nicĭ-o-ideĭe de artă și de bunul gust.

De sigur, 'șĭ zicea ea 'mĭ va propune și de astă-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

dată oare-carĭ cîrpiturĭ din rochiĭ vechĭ, din juneţea ĭeĭ, asortate cu doĭ sau treĭ metri de stofă nouă.

Suportase ea pînă acum toate aceste meschinăriĭ, fără să murmure, dar acum era fată de măritat; apoĭ ea, işĭ avea idealul său, secret, un ideal viu real de care atîrna destinul său:

Bărbatul ce voia să aibă, urma a'l captiva, printr'o lovitură, cu efect electric, cîştigîndu'ĭ inima să facă din el un sclav devotat, guvernînd ca o regină peste sufletul său; fixîndu-şĭ ast-fel locul în lumea pe care o dorea!

Invitaţiunea de bal din partea d-neĭ general A., nu întîrzie de a sosi; flatînd ast-fel, mult amorul propriu al familieĭ Zorilescu.

Desbaterile pentru toaleta Viorichi începură tot atît de grave şi serioase ca şi cum ar fi fost vorba de schimbarea guvernuluĭ.

Viorica făcu probă de elocinţă, în pledoaria sa, explicînd părinţilor în mod grav că de astă dată este vorba poate, chiar de viitorul său, că va fi în cauză de rivalitate, cu maĭ multe dintre verişoarele şi prietenile sale, că va prefera a nu asista la acest bal, de cît să se simtă eclipsată de către altele.

D-nu Zorilescu de astă dată, se lăsă a fi înduplecat cumpărînd pentru Viorica tot ce dori: ceva maĭ mult 'ĭ făcu cadou un colan de mărgele albe, care urma a împodobi de minune gîtul de marmoră al tinereĭ fete.

Nu maĭ rămînea de cît a discuta împreună cu Elena Lucescu, amica sa, felul rocheĭ şi a o decide şi

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

pe ea să ĭa parte la acest bal; căcĭ cu toate că Elena era de o situaţiune prea modestă, familiile lor erau de acelaşĭ rang şi făceau parte din aceiaşĭ lume.

Viorica, ţinea a fi însoţită de Elena, la astă serată, nu pentru ca să se distreze şi ea, sau din îmboldirea vre unuĭ sentiment desinteresat, ci pentru a avea lîngă ea o tovarăşe fidelă, maĭ plăcută ca mamă-sa, căreia să-ĭ poată comunica criticele şi impresiunile despre carĭ avea să se întreţină mult timp, în urma baluluĭ.

In fine, seara atît de mult dorită sosi.

Viorica îmbrăcată de bal se găsea în modesta cameră de culcare a cocoaneĭ Polixenia, mama sa, iluminată în acea seară, de cîte-va luminărĭ în plus, de mica lampă obicĭnuită.

O luminare, pusă într'un pahar, alta într'un gît de sticlă şi o alta fixată cu ajutorul maĭ multor bucăţĭ de hîrtie şi beţe de chibrit într'o chibritelniţă.

Viorica aştepta pe Elena, care în fine, hotărîse pe mamă-sa a o conduce la acest bal, făcînd cu această ocazie, minunĭ de abilitate spre a-şĭ confecţiona cu puţină cheltuială o minunată roche de muselină rosă care 'ĭ venea prea bine, cu toate că de o formă prea simplă, garnisită cu o centură albă şi cîte-va buchete de mărgăritar.

Părul de asemenea era peptănat şi ridicat cu multă graţiositate a la grec şi purtînd aceiaşĭ garnitură ca şi rochia, aşa că Viorica nu 'şĭ putu reţine o esclamaţie de surpriză văzînd'o: A! Cît eştĭ de frumoasă.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Eleno! Dacă Sorescu te-ar vedea astă-seară, cît ar fi de gelos!

Elena, roşi uşor, la aluziunea amicei sale şi dete alt curs vorbirei.

Ea plăcea, în adevăr mult, fără să poseadă frumuseţea ameţitoare a Voirichi...

Cu privirea ei profundă şi gînditoare, surisul său sincer, care lăsa să se vadă nişte dinţi superbi...

Brunetă ca şi Viorica, dar cu totul o frumuseţe deosebită, de a imposanteï sale prietene. Erau încîntătoare amîndouă.

Intrarea lor în salonul generaluluï făcu sensaţie!

In special Viorica, atrase atenţiunea şi nu fu de loc jenată de toate privirile ce se îndreptară asupră-i.

Admiraţiunea ce provoca în aceste momente, ar fi fost poate, maï sinceră, dacă s'ar fi presentat in mijlocul acesteï societăţi, cu maï puţină siguranţă şi maï puţină îndrăsneală.

Ar fi fost de dorit din parte-i maï multă modestie, pentru o tînără fată de etatea sa.

Sexul forte, nu văzu în ea însă, în acest moment, de cît o încîntătoare apariţiune şi o proclamă regina balului.

Imbrăcată cu o roche de crep de Chine, coloarea paiului, garnisită cu panglică bleu-pal şi de miosotis, aceiaşi coloare!

Părul 'i cădea superb, în şuviţe naturale, în formă de inele, fiind dispus cu multă artă şi garnisit de o ghirlandă de miosotis. Obrazul oval şi drăguţ, însufleţit în acea seară prin plăcerea ce simţea; ochiï săï

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

mari și negri, umbriți de lungi gene; sprincenile bine arcuite, puțin cam dese, dînd fisionomiei un aer cam aspru, mai ales cînd nu era animată de un zîmbet; nasul drept, puțin achilin; gura mică și trandafirie; îngrădită de niște buze subțiri... Cîte-va musculițe, ici, colo, care făcea să răsară albeața tenului său.

Un gît și umeri admirabili, cari puteau fi comparați cu ai Venerei lui Milo.

Talia sa subțire era bine formată, cu toate că se putea lesne ghici, că Viorica era jenată de corset; aceasta din rău obiceiu de a sta acasă prea liberă, fără nici o jenă, fără nici o grije de persoana sa, reservînd totul pentru lumea exterioară. Obiceiu care se practică mult în timpul nostru, mai în special de către femeile măritate, sub pretext că sunt destul de frumoase pentru bărbații lor; dar nici o dată destul de elegante pentru exhibițiunile publice....

Este destul de seducătoare, Viorica Zorilescu, 'și ziceau între ele, persoanele cari o cunoșteau; pe cînd străinii ca funcționari și ofițeri, cari sunt supuși unei fluctuațiuni continue, și cari se pot considera numai ca niște oaspeți trecători, se întrebau cu curiositate: Cine este acea frumoasă fată? Și apoi șoptindu-și la ureche, voia a ști pe comptul ței, cele mai mici detalii, între cari și țifra dotei sale, spre a fi bine informați, ca ast-fel să știe din vreme, dacă urmează să cheltuiască o duzină de galanterii, saŭ a se mărgini la conveniențele cerute de rigoare; căci ori cine recunoaște că acest *fin de siècle* lîncezește într'o plictiseală, o scîrbă de cele mai simple acțiuni; schimbîn-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

du-şĭ surîsul în strîmbăturĭ de buze, reverenţele şi salutul în contunziunĭ.

Se despreţueşte de a încongĭura chiar pe cea maĭ frumoasă femeie de preveninţe, dacă nu este asigurat din nainte că va fi resplătit în sutit prin tot soiul de favorurĭ, căcĭ tinerimea de azĭ se amuzează prea greu, epuizînd toate plăcerile la etatea cînd nicĭ nu trebue să le cunoască.

Ast-fel, Viorica care nu putea să aibă de cît o slabă dotă de două-zecĭ şi cincĭ pînă la treĭ-zecĭ miĭ de leĭ, devenea o partidă necăutată, cu gusturile şi cerinţele modeĭ de azĭ.

O fată de băcan saŭ de cofetar cu o sută de miĭ de leĭ dotă, va fi tot-d'a-una preferată în necazul persoanelor de genul Viorichi, care nu găsea espresiunĭ spre a califica nişte asemenea timpurĭ?

Ea, care poseda oare-carĭ cunoştinţe de istoria şi literatura timpurilor trecute, 'ĭ plăcea a crede că oamenĭĭ fuseseră maĭ buni, maĭ desinteresaţĭ şi nu se căsătoreau de cît din dragoste.

Ea nu visa de cît un gentilom în pantalonĭ scurţĭ, cu cĭorapĭ de mătase, garnisiţĭ cu dantelă, depunînd avere, onoare, victorie la picioarele damelor lor!

A! Ce timpurĭ fericite! gîndea ea.

Dacă aş fi avut fericirea să mă nasc intr'o asemenea epocă şi într'o ţară cu asemenea obiceĭurĭ, cu frumuseţea mea naturală, aş fi devenit regină!

Balul părea a lua oare-care animaţiune.

Viorica era invitată la dans din toate părţile... Fiecare părea a'şĭ lăsa poza de comandă lăsîndu-se a fi

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

antrenaţĭ la veselia provocată, de o orchestră bine organizată, umbrită de verdeaţa arbuştilor închiriaţĭ de ocazie de la grădinar şi aşezaţĭ aşa că forma un zid în dosul căruia se afla muzica....

Viorica 'şi desfăşură toate seducţiunile.

Cînd fu invitată de oficerĭ la dans, sunetul pintenilor, ce se isbeau de parchet îĭ gîdila în mod plăcut urechĭa dîndu-ĭ sensaţiunea vertijuluĭ, de oare ce printre aceştĭ graţioşĭ cavalerĭ se găsea şi frumosul căpitan de cavalerie Alexandru Milcoveanu, idealul visurilor sale, ideal despre care deja, am pus în cunoştinţă pe lector, şi pe care Viorica îl cunoştea foarte puţin, numaĭ dintr'o întîlnire întîmplătoare în casa unchiuluĭ său.

Astă-seară 'l găsea maĭ frumos şi maĭ de spirit, căcĭ între fie-care dans, pe cînd o conducea la locul său, 'ĭ sufla la ureche oare-carĭ frase galante: Cît sunteţĭ de încîntătoare astă-seară! In numărul talentelor d-voastră nu cunoşteam pe acela de a dansa ca o nimfă! Bărbatul, care va avea fericirea, să vă posede inima, va fi prea fericit. Va putea să se laude că posedă un rar diamant.....

Şi atîtea alte frase, carĭ trebuĭa să aprinză imaginaţiunea aşa de ferbinte a Viorichiĭ!

Viorica, ca şi multe, alte fete ignora că frumosul căpitan îşĭ avea clişeul său de frase, pe carĭ de atîtea orĭ le repetase şi la urechile altor femeĭ... Şi că o dată, trezit din atmosfera balutuĭ, nu se maĭ gîndea la nicĭ un cuvînt dintre cele debitate aci cu atîta vervă,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Ea, în sinceritatea-'ĭ copilărească, 'l crezu, în mod serios, amorezat, şi legat de soarta sa.

Ar trebui să fie un sloĭu de ghiaţă, ca să fie alt-fel, îşĭ zicea ea?

Pentru aceste motive, găsi cu cale să se poarte foarte rece cu modestul inginer George Petricu, vecinul său, care o iubĭa din tot sufletul, cu toată asprimea şi bruscheţa eĭ către dînsul.

George nu se formaliză de astă conduită, nădăjduind că prin bunătate şi răbdare va putea obţine mîna şi inima sa; încuragĭat fiind pe astă cale de către d-nu Zorilescu, amic bun cu Petricu tatăl.

Era visul cel maĭ scump, al acestor doĭ bătrînĭ prietenĭ, a căror viaţă lungă nu fusese turburată de nicĭ un nor de animozitate: de a'şĭ vedea copiĭ uniţĭ!

D-na Zorilescu, nu se pronunţa în mod sincer asupra alegereĭ soţuluĭ său; de şi nu avea nimic de reproşat luĭ George pe care 'l văzuse crescînd lîngă ea, şi care nicĭ-o-dată, nu ocazionase, vre o nemulţumire părinţilor săĭ; dar încoronase tot d'a-una sacrificiile lor, prin cele maĭ strălucite succese, în studiile sale, devenînd un bun inginer.

Dar fie că neçunoscutul are maĭ multă atracţie, fie că traĭul liniştit al provincieĭ 'ĭ se părea prea simplu pentru strălucita sa Viorica, cărcia găsea că-'ĭ trebue un cîmp maĭ vast, că trebuia să intre într'o familie, cu marĭ şi strălucite relaţiunĭ la Bucureştĭ, unde să vie şi ea, din timp în timp a'şĭ vedea copiĭ, cu mult tapaj, făcînd pe vecinĭ să invidieze soarta scumpeĭ sale fice.

Numaĭ condusă de aşa ideĭ, naiva mamă, în seara

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

baluluĭ, fiind prea încîntată de asiduitatea tînăruluĭ căpitan pe lîngă fiică-sa ; ea găsea prea deplasată stăruința luĭ George Petricu pe lîngă Viorica de a 'ĭ acorda și luĭ vre-unul din dansurile ce 'ĭ făgăduise din nainte și pe care le juca numaĭ cu căpitanul ; iar luĭ 'ĭ răspundea iritată : « In adevăr, George, ți-aĭ perdut capul, astă-seară nu ți-am făgăduit nimic ; dansatoarele nu lipsesc, n'aĭ de cît să-ți alegĭ !

Sărmanul George ! Cît suferea de mult chinurile gelosieĭ ! Cum ura el pe acest intrigant ofițer, ne visînd de cît duel, revolver și sabie, numaĭ să-'și vadă rivalul tăvălit în sînge, fără a'și da seamă că el era maĭ tare în matematicĭ, de cit în arta de a mînui pistolul și sabia.

Sub acest raport, Alexandru Milcoveanu, scoborîtor dintr'o familie bogată și aristocrată, era superior, avînd cultivate din copilărie, tot soiul de sporturĭ și exercițiĭ fisice, carĭ puteau pune în relief avantagiele sale personale :

Inalt de talie, mlădios și bine format, trăsurile feței regulate, ochiĭ marĭ negri, fruntea puțin lată, umbrită de un păr stufos, negru și buclat, gura bine proporționată și buza de sus acoperită de o mustață superbă și lucitoare, în fine, o gură făcută numaĭ spre a spune palavre sexuluĭ frumos așa de credul, maĭ ales cînd se găsește obiectul atențiuniĭ unor bărbațĭ de talia căpitanuluĭ Milcoveanu.

Pe cînd sub raportul darurilor fisice, George Petricu 'ĭ era ceva maĭ înferior. Talie mijlocie, umerĭ puțin cam pronunțațĭ, gîtul puțin scurt, trăsurile feței

Muzeul Digital al Romanului Românesc

nu tocmaĭ regulate, dar temperate prin o mare espresiune de bunătate, privirea şi fruntea în special inteligente, ceea ce 'l făcea interesant şi atrăgător.

George Petricu fu distras din negrele-ĭ gândirĭ de către bunul şi intimul său amic, Costică Sorescu, care 'ĭ zise glumind:

— Eĭ bine, sărmanul meu amic, estĭ prea părăsit astă sară, Viorica pare a nu te vedea?

«In locul tău, n'aş maĭ dansa cu ea, căcĭ dacă aĭ putea vedea tu, cu ce aer de oboseală îţĭ întoarce spatele, părînd o victimă pe care o ducĭ la eşafod!

«Uit'o dar o dată, şi fiĭ om de caracter, cum te-am cunoscut altă dată.

«Lasă la o pate astă dragoste nesărată.

«Ţĭ-am repetat de o mie de orĭ că Viorica este o fată fără inimă, un cap orgolios, care nu se va iubi de cît pe ea şi plăcerile eĭ, va fi dar prea nenorocit bărbatul său.

«Fiĭ sigur însă că bărbatul său nu va fi ăst căpitan, care îţĭ pricinueşte atâta chin, căcĭ el, aparţine aceleĭ categoriĭ de oamenĭ cari'şĭ cumpără o femee după ce a încercat şi abuzat de toate femeile uşoare nesimţitor la fericirea ce ar putea găsi într'o căsătorie de dragoste, aşa că nu se va mulţumi nicĭ-o dată cu cele două-zecĭ şi cincĭ miĭ leĭ ale Viorichiĭ; decĭ, linişteste-te o dată cu supărările ce'ţĭ vin din astă parte.»

— Cit îţĭ este de lesne, de a vorbi ast-fel.

«Se vede că tu n'aĭ iubit nicĭ o dată; aşa dar nu maĭ discutăm asupra acestor lucrurĭ, pe cari nu le poţĭ înţelege.

«Ultimul cuvînt ce-ţĭ pot spune este că pentru ea

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

'mĭ-așĭ da vĭața, sîngele, dacă mi l'ar cere cine-va!

«Și dacă o perd, nu voĭŭ maĭ ĭubi nicĭ o dată o altă femeĭe!»

— Toate aceste sunt vorbe, amicul meu. Cîțĭ alțiĭ s'au vindecat forțat; veĭ fi și tu din numărul lor, nădăjduesc.

«Timpul și neprevederea sunt bune remediĭ...

«Nu este maĭ puțin adevărat că pentru moment parĭ, a avea delirul căcĭ m'acuzĭ că eu nu știu să ĭubesc!

«Este prea adevărat că nu fac nicĭ o paradă de sentimentele mele, și că eu cu Elena, nu obligăm pe nimenĭ a se ocupa de noĭ și crede-mă că asemenea amoruri sînt cele maĭ durabile, căcĭ sunt fondate pe temeliĭ de stimă reciprocă.

Conversațiunea celor doĭ prietenĭ, fu întreruptă prin anunțarea cotilionuluĭ, care urma a pune sfîrșit soareleĭ.

George văzind pe ofițer înaintînd spre Viorica, a o invita, fu apucat de un acces de gelozie și se interpuse în mod brusc, spre a reclama frumoaseĭ sale vecine, pentru el, astă favoare: Astă seară nu, la alt bal da, 'ĭ răspunse ea; am promis acest cotilion d-luĭ Milcoveanu încă de la începutul soareleĭ.

Se simți că'l apucă amețeala auzind aceste cuvinte eșite din gura idealuluĭ săŭ, spuse, cu o liniștită ironie, ca și cum ar fi fost vorba de lucrul cel maĭ simplu; ne-dîndu'și seama *Cocheta*, cum sfărîmă inima acestuĭ tînăr, cu sufletul iubitor și sensibil.

In fine, ne-maĭ putîndu-se ține pe picĭoare, își luă

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

seara bună de la Elena și Costică Sorescu carî înțeleseră totul și tocmaĭ se întreținеau asupra conduiteĭ Viorichiĭ!

Costică o desaprobă în mod sever, pe cînd Elena ca bună prietenă se încerca a o ridica în stima luĭ.

— Tot ce'mĭ spuĭ este nefolositor, cunosc îndestul societatea de azĭ, spre a nu prevedea că astă fată va sfîrși rău!

«Nădăjduesc atuncĭ, a uza de dreptul meŭ de bărbat spre a te împedica de a o maĭ frequenta.

Cotilionul fu dintre cele maĭ animate. Viorica nu se maĭ stăpînea de bucurie, simțindu-se admirată, se credea că se găsesce în vîrtejul uneĭ lumĭ aeriene.

Numaĭ cînd mamă-sa o angaje a-și îmbrăca mantila fiind ceasul plecăreĭ, își reveni la realitate.

Cavalerul o conduse la trăsură, căcĭ imensa și greoaia *vehiculă* cu totul strălucind de curățenie, cu această ocazie, fusese pusă în circulație, cu toate că distanța pînă la cassa Zorilescu era destul de neînsemnată, li se părea de prost gust a merge pe jos.

Orgoliul Viorichi fu pișcat cînd văzu apropiindu-se la scară, drăgălașul cupeu al prefectineĭ; cît suferi ea în amorul propriu, părîndu-se că întrevede privirea ironică a luĭ Milcoveanu oprindu-se asupra stranieĭ lor caleșcă cu urechea aproape distrată, maĭ ascultă ea vorbele măgulitoare ale husaruluĭ, care se plînge a de lungimea timpuluĭ, pînă la o nouă întrevedere cu ea; totuși chestiunea esențială pe care Viorica ar fi dorit s'o audă din gura curtezanuluĭ săŭ, părea că nu va fi pronunțat nicĭ-o dată de acest adorator de ocazie.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Viorica însă, la care raţiunea domina, înaintea orĭ-căruĭ alt sentiment, ca la orĭ-care persoană egoistă şi vanitoasă, încercă o uşoară decepţiune, găsind declamaţiunile d-luĭ Milcoveanu puţin deplasate, 'i întinse mîna pe care el o sărută cu galanterie, iar ea 'i spuse un bon-soir destul de sec.

Singură, cu mamă-sa în trăsură, căcĭ pe Elena o uĭtase, îşĭ descărcă proasta dispoziţie asupra d-neĭ Zorilescu:

Atacînd blestemata de trăsură, a căreĭ origină se urca pînă la timpurile boerilor cu islic. . .

Ce va fi gîndind d-nu Milcoveanu, acest rafinat în gusturĭ, obicĭnuit cu viaţa elitei Bucureştene, de a o vedea pe ea într'o trăsură atît de demodată?

Si ne-maĭ putîndu-se stăpîni se lăsă a fi împinsă de mînie la tot soiul de recriminaţiunĭ amare, contra tot ce numea ea: *meschinăria părinţilor săi.*

Ca şi cum n'ar fi putut eĭ cumpăra o altă trăsură, lucru ce n'ar fi fost o mare cheltuĭală; căcĭ în fine, ea nu putea rămîne maĭ pe jos de verişoarele sale d-şoarele Dudulescu, carĭ o sdrobise în toate ocasiunile cu luxul lor, terminînd prin a zice: Că părinţiĭ vor fi pricina, dacă ea nu se va mărita nicĭ-o-dată şi că va muri de întristare, maĭ ales, că rivalele sale, în orĭ-ce ocaziune, îĭ cîntărea zestrea în faţă şi cu un aer de milă.

D-na Zorilescu de şi impresionată în mod penibil, de astă bruscă conversaţie, a ficeĭ sale, la care nu se aşteptase, după atîta mulţumire şi veselie cu care petrecuse în timpul baluluĭ. . .

Si fiind obicĭnuită de a vedea în fiică-sa, o jumătate

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

de zeiță, nu'ĭ făcu nicĭ un reproș, nicĭ chiar spre a o face să vadă cît de mult purtarea sa era nedreaptă și ne respectoasă față de ea.

O angaje să se culce gîndind că somnul îĭ va calma nerviĭ surescitați din cauza balului.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

BIBLIOTECA CENTRALĂ
* Bucuresci *

III

O serie de baluri și serate dansante se succedară, toate cam în felul celui mai de sus arătat, căci în provincie, mai ales, toți caută a escela prin a da asemenea representații, fără a 'și da socoteala dacă veniturile se acordă cu buna-voință, de a întoarce politeță pentru politeță și a fi așa de largițios ca D-nu X sau D-na Z.

Numai aceasta este pricina că într'o bună dimineață, auzi că D-nu Y funcționar, a fost depus fiind-că a furat, delapidat sau escrocat o enormă sumă din haznaua Statului; sau D-na R 'și-a ipotecat moșia în al treilea rang.

Și o dată frigurile petrecerilor trecute, nu mai rămîne de obiceiu, de cît înălțări de umeri, de milă, pentru nenorociții ruinați, din partea acelor cari formau o curte de adulatori, în tot timpul falșei și trecătoarei or prosperități...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

In anul chiar cînd se desfășură, micul roman, ce descriem aci, sezonul petrecerilor de iarnă, se încheiau în orașul P... ca și în multe alte orașe, printr'o catastrofă, de aceest gen, unul din ceĭ maĭ strălucițĭ amfitrionĭ din localitate, fu constrîns a petrece frumosul sezon de vară sub drugurile temnițeĭ, pentru că cheltuise fără să socotească banii ce-ĭ fuseseră confiațĭ...

In timpul sezonuluĭ de băĭ, fu nevoit a privi în fie-care zi, cu jind, de la mica sa ferestruc, numeroase trăsurĭ încărcate de eleganțĭ voiajorĭ și voiajoare, cufere și pachete, dirijîndu-se către gară, spre a merge să 'și caute, nouĭ distracțiunĭ îndepărtatele stațiunĭ balneare, și pentru a se reîntoarce, cu o proviziune, de șic nou, cu care să prostească pe ceĭ maĭ puțin favorizațĭ de soartă, carĭ sunt nevoițĭ să se mulțumească, a merge, să respire aerul curat din viile lor, sau la vre o moșioară la țară, unde trebue a-ĭ primi o mică căsuță lipsită cu totul de confortabil.

Asta era și partea, reservată Viorichiĭ care se supunea, acesteĭ sarcine, în fie-care an, tot-d'a-una însă, murmurînd.

Dar înainte, de a se îngropa, la moșie, cum zicea ea, pentru două lunĭ, neplăcîndu-ĭ singurătatea și viața cîmpenească, însoțită de maĭ multe prietene, organizà. cîte-va escursiunĭ la viile din apropierea orașuluĭ.

Să admitea în aceste partide de plăcere, tineriĭ ca : verĭ sau logodnicĭ aĭ tinerelor fete.

O asemenea partidă propuse și Viorica pentru a

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

doua zi de Rusalii, care propunere fu primită cu multă plăcere de amicele și cunoștințele sale. Era tot-d'a-una o diversiune a vieței monotone de provincie.

Un larg brek împrumutat, de un amic al lui Costică Sorescu fu pus la dispoziția tinerei companii, căci Viorica crezuse nefolositor a mai înhăma caii la caleașca părintească, visul rău al vieței sale.

In numărul tinerilor ce compunea societatea se găsea Elena, Costică Sorescu și George, care uitase de mult resentimentele de la bal și pentru aceasta nu-i trebuise de cît un surîs și o amicală strîngere de mînă din partea Viorichii, care cînd nu avea nimic ce face, nu-i displăcea de a vedea pe acest sincer tînăr, oftînd aproape de ea și de a o învălui cu privirea sa pasionată.

Acea zi de plimbare fu în particular frumoasă, cerul, de un albastru limpede, nu făcea, să se prevadă nici o furtună la orizont; cu toată că, căldura prea escesivă, pentru sezon, pe alți călători, mai esperimentați, i-ar fi făcut, să întrevadă o schimbare de climă și să se aprovizioneze cu cele necesare contra unor asemenea intemperii.

Totul predispunea asta tînără societate la plăcere și veselie,

George, în special, era de o veselie amețitoare și anima convoiul cu anecdotele și vorbele lui de spirit, căci o bună dispoziție a Viorichi, schimba repede, umoarea lui.

Drumul viilor era plin de zigzaguri, văzîndu-se ici

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

și colo, căsuțele megieșilor, presărate, de o parte și de alta, a drumului, cea mai mare parte ascunse printre duzi încărcați, de fructe și foi sclipitoare, de un frumos, verde și tendru, ce servesc la creșterea vermilor de mătase, principala ocupațiune a vierilor din ținut.

Cu cît însă, te apropia-i mai mult de locuințele vierilor, cu atît, erai surprins în mod neplăcut, văzînd copii spoiți pe față și pe corp cu noroi și must de dude jucîndu-se sau păzind porcii. Un asemenea tablou frapînd pe Viorica, cu un suris batjocoritor îl presenta lui George, care posedînd, un suflet poetic, entusiasmîndu-se de tot ce era rustic, îl întrebă cum ar putea defini poezia acestor localități?

Era tot ce putea ea observa în preumblările cîmpenești, găsind restul searbăd și fără nici un interes!

George, cu un gest de nerăbdare, auzind acea frumoasă gură adorată, esprimîndu-se de o manieră așa de rece și positivă 'i zise: cum nu găsiți de cît acest tablou care vă interesează?

— Dar, acest sbîrniit al albinelor, carî 'și culeg mierea, după fie-care dintre aceste florî, de care este smăltat cîmpul; aceste paserî cu aer sperios, ce fug la apropierea noastră, ducînd grabnic în cioc, mîncarea puilor lor; aceste buchete de florî și trandafirî de cîmp, care 'ți stau surizînd în cale, toate acestea, nu-ți spun nimic, oare?

«La aspectul tutulor, acestor minuni ale naturei» nu resimți o bucurie intimă ce-ți încălzește inima; o recunoștință, către creatorul, care a făcut toate aceste

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

podoabe, că la admirațiunea lor să ne ridicăm, mai pre sus, de toate miseriele meschine, ce îndurăm aci jos?

Și apropiindu-se ast-fel, în cît să nu mai fie auzit de cît de ea îi zise:

— O! Viorico, ce speranță mai pot avea că într'o zi aï putea resimți puțin din acest amor așa de mare și curat, care mă consumă și care singur este accesibil sufletelor, ce-și află cea mai mare bucurie în splendorile naturei, care de și în fie-care an sunt repetate totuși, tot-d'a-una par ceva nou pentru inimele simțitoare?

— Fie-care 'și are gusturile sale și carî nu se discută.

«Dacă aș fi bogată mi-aș procura alte plăceri.

«Voiajurile de exemplu; mi-ar fi mult mai plăcute și interesante; a vizita țări necunoscute, costume și moravuri nouî, de cît, toate cele ce vreî a-mî spune.

«Mai bine, aï auzi, tunetul și aï vedea aceî norî negri, care ne anunță o furtună stricînd ast-fel seninătatea și liniștea cîmpiilor!

«O! aste plimbări pe carî le lăudați așa de mult, nu 'mî aduc, de cît neplăceri, căcî nimic nu mă înspăimîntă de cît o furtună la țară în mijlocul cîmpiilor izolate.

«Să ne grăbim, dacă nu voiți să fim trăzniți, am auzit că nicî o dată omul, nu este mai urît, de cît atuncî, cînd moare trăsnit și v'asigur că nu mî-ar plăcea de loc să las așa proastă suvenire, acelor ce mă vor înmormînta.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Ce ideĭ curioase aĭ și tu, reluară în cor celealte companioane de călătorie.

Nădăjduim că toate să fim preservate de o așa moarte; dar maĭ bine să intrăm, ĭată casa voastră.

— O ho! Maĭ bine ațĭ zice o colibă.

«N'am putut, cu nicĭ un preț, a convinge pe părinții meĭ, a mobila maĭ confortabil o casă de țară, mă ertați, vă rog, că vă primesc într'o așa casă.

Nimenĭ, nu răspunse; toțĭ fiind prea fericiți de a găsi un adăpost, contra ploieĭ torențiale, ce s'anunța prin niște marĭ picăturĭ carĭ picau ca niște gloanțe pe pămînt.

Fie-care, căuta a se instala cît maĭ bine, suindu-se pe paturile în formă de laiță așezate de-alungul păreților!

Singur George tăcea meditînd încă la convorbirea și gusturile cîmpenești ale Viorichiĭ!

— Ce ființă singulară? își zicea el și cît sunt de prost s'o iubesc.

«Amicul meu, Costică Sorescu, avea dreptate a mă angaja s'o uĭt!

«Dar putea-voĭu? Nu.

Fu întrerupt, din tristele-'ĭ meditațiunĭ; ĭar tovarășiĭ săĭ, din glumele vesele, de sgomotul produs de tropotul unuĭ cal ce părea a se apropia, îndoială nu maĭ fu asupra identității persoaneĭ, cînd în antreu, se auzi zornăitul pintenilor!

Era căpitanul Milcoveanu care cu surîsul pe buze, cu chipiul și cravașa în mînă înainta salutînd pe mo-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

safirii Viorichi; iar ei, care făcea onorurile casei îi presintă omagiile sale.

Fiind prea încîntată, de astă surpriză, cu un binevoitor surîs pe buze, 'l întrebă:

— Cărei fericite întîmplări datorez vizita D-voastră, Domnule Milcoveanu?

— Nimic mai simplu D-şoară, plimbîndu-mă pe bulevard fără nici un ţel determinat, fusei acostat, de un prieten care mă puse în curentul escursiunei proiectată, fără ca să fiu şi eu dintre fericiţii invitaţi!

«Nu ştiam pe D-nu Zorilescu proprietar al unei aşa frumoase vilă.

Oh! Vila, replică Viorica, roşindu-se.

«După oare-care indicaţiuni ale unor ţărani mă orientai şi iată-mă just, spre a evita furtuna.

Pe cînd el vorbea, fulgerile, cari lumina toată camera, se îndesau urmate de înspăimîntătoare trăsnete, cari se reînoiau, unul după altul, pricinuind o adevărată teroare în mijlocul acestor tineri.

Fetele se închinau în mod instinctiv, iar tinerii glumeau spre a 'şi face curaj.

Viorica foarte palidă scotea cîte un ţipăt, la fiecare bubuitură de tunet.

Anica, bătrîna vierească, servi dulceaţa şi cafeaua, rămînînd prea surprinsă văzînd pe oşîţer aşezat cu încăpăţînare lîngă coconiţa Viorica şi ţinînd o convorbire aproape intimă, şi în care convorbire 'i repeta neîncetat: Să nu aibă frică de furtună, că el este aci spre a o protejea; iar ea asculta transportată,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

că se găsea unicul subiect al atenţiuneĭ ofiţeruluĭ şi că companioanele sale crăpau de gelozie!

Viereasa fiind o femee destul de şireată, din atitudinea ofiţeruluĭ, ghici, o intrigă care nu era în favoarea inginerului, către care ea, era prea ataşată, de oare ce acesta, tot-d'a-una se purtase către ea, cu bunătate şi simplicitate, cunoscînd în toate detalurile romanul acestuĭ tînăr, care 'ĭ vorbise adesea cu exaltaţiune de tînăra sa stăpînă.

Anica, profitînd de momentul, cînd Viorica veni la bucătărie, spre a pune la cale împreună cu bătrîna viereasă, un mic prînz, pentru oaspeţiĭ săĭ, consistînd din mezeluri şi prăjituri, 'ĭ zise:

— Bine, coconiţă Viorico, pentru ce luaţi cam peste picior pe d-nu George, şi 'l necăjiţi atît de mult, ascultînd şi dînd prea multă băgare de seamă ţanţoşuluĭ ăluia de ofiţer, care nu caută de cît să rîdă de femeĭ?

«Ascultă la mine, coconiţa maĭchi, că sunt bătrînă şi am văzut, şi eu multe. . . . Nu vă încredeţi luĭ, că voeşte numaĭ să'şĭ petreacă timpul cu d-ta, pe cînd d-nu George te iubeşte din inimă şi vrea să te facă fericită luîndu-te de nevastă!

Perzîndu'şĭ răbdarea şi luîndu'şĭ o statură mîndră şi impunătoare, 'ĭ răspunse:

— Aniço, asta să'ţĭ fie prima şi ultima oară cînd te amestecĭ în afacerile mele; abĭa tolerez aşa observaţiunĭ din partea mamĭ, dar să le primesc de la o servitoare? Nicĭ-o-dată.

«Aide, fă-ţĭ datoria şi nu maĭ vorbi de cele ce vezĭ.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Bătrîna viereasă, 'şi sterse pe furiş o lacrimă, reservîndu-se de a'şi spune necazul luĭ George. Căcĭ dacă ar fi trebuit să'şi închidă în inimă un asemenea afront, ar fi îmbătrînit încă de zece anĭ!

Elena de asemenea dojeni pe Viorica, pentru atitudinea sa puţin modestă vis-à-vis de George, care părea atît de nenorocit şi destul de învederat nervos.

BIBLIOTECA CENTRALA
Bucuresci

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

IV

De obiceiŭ, după o ploaĭe, violentă şi torenţială se succede: Un cer limpede şi un soare strălucitor.

Nu e vorbă, mult bine făcuse astă ploaie, căcĭ răcorise pămîntul, spălase pulberea după multiplele speţe de foĭ şi frunze, ce se înălţau mîndre împrejurul boschetelor de carĭ era casa înconjurată.

Adierea uşoară a unuĭ vînt recoritor aducea parfumul florilor sălbatice, acum după ploaie, mult maĭ vesele şi înviorate.

Aerul era acum îmbălsămat de mirosul rozelor şi mixandrelor, aşa de mult îngrijite de bătrîna Anica, care orĭ de cîte-orĭ venea la oraş, aducea cîte un buchet pentru coconiţa Viorica.

O plimbare, prin viĭ, fu propusă de Elena Lucescu, şi maĭ ales, pe dealul viilor, unde ştia ea, că se află

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

mulți și diferiți cireși ale căror fructe urmau a fi coapte.

Viorica protestă, zicînd, că ar fi mai bine, să trimită a culege, dar nimeni nu o ascultă și toți porniră prin masele de verdură și boschete, ce se găseau între vii și casele de locuit.

Fie-care tînăr, cum se obișnuește în asemenea ocaziuni, 'și alese dama sa și poza în cavaler.

Elena, acceptă brațul lui Costică Sorescu, fiind de mult clasați ca niște logodnici liniștiți, iubindu-se destul de sincer, unul pe altul, așteptînd cu nerăbdare ziua unirei lor.

Costică Sorescu, fiind o natură serioasă și liniștită, evita cu băgare de seamă exaltațiunile unui amor aprins; temindu-se de a'l vedea prea iute stins mulțumindu-se, de a oferi, din cînd in cînd Elenei florile preferate de ea, și de a'i stringe mîna zicîndu-i:

— Mititica mea, viitoare soție, cînd ne vom căsători, dacă mijloacele ne vor permite, vom cumpăra și noi o vie asemenea aceștia, unde vom veni să petrecem pe an, cîte-va zile de odihnă împreună cu copii noștri; convins fiind din nainte că 'mi-am plasat fericirea în mîini sigure și devotate.

«Spune'mi Eleno, la ce servesc acele mari pasiuni, ca acea a lui George, care nici-o-dată nu găsesc ecou sincer, și cari pentru el, sunt un isvor de supărări improspătate în fie-care zi?

«Privește puțin pe Viorica și arătîndu-i'o, cu degetul, căci rămăsese pe urmă la brațul ofițerului, care într'adins, micșora pasul, spre a se izola de ceilalți.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Evident că nu 'mĭ place de loc astă intimitate a Viorichi cu Milcoveanu; neavînd nicĭ cea maĭ mică umbră de milă, pentru sărmanul George, care a rămas a casă vorbind cu mama Anica.

«Eu, care l'am observat, l'am văzut plîngînd şi dacă aş fi prevăzut că astă plimbare ar lua o turnură atît de tragică pentru el, n'aş fi aprobat'o; n'a trebuit de cît presenţa ăstuĭ ţanţoş şi desechilibrat ofiţer pentru a strica totul.

Şi ast-fel, tot convorbind, se pomeniră sub mariĭ cireşĭ, din vîrful dealuluĭ, dîndu'şĭ ostennala fie-care cavaler, a apleca ramurĭ încărcate de cireşe dameĭ sale, carĭ culegeau, mîncau şi vorbeau de-o-dată.

Singură, Viorica, nu înainta ceea-ce provoca şoapte în mijlocul acestor tinerĭ.

Frumosul ofiţer literalmente îmbătat, de parfumurile tarĭ şi pătrunzătoare, ale boschetelor arborilor şi arbuştilor înfloriţĭ, desfăşură la urechea încrezătoare a Viorichiĭ, toate seducţiunile de curtezan rafinat; coprinzînd'o maşinalmente de talie şi strîngînd'o, o forţase a sta jos.

Viorica fără a opune vre-o resistenţă, prea emoţionată, maĭ frumoasă ca nicĭ-o-dată, cu ochiĭ strălucitorĭ, cu faţa aprinsă, buzele maĭ roşiĭ ca or-cînd, adusă alt-fel într'un moment de exaltaţiune, ofiţerul profitînd de un aşa moment 'ĭ zise: O! Viorică, cît eştĭ de frumoasă şi cît te iubesc de mult, dacă aĭ voi să fiĭ a mea, te-aş fura şi te-aş face fericită. Şi cu un gest repede o strînse la pept şi'ĭ arse buzele cu un fierbinte sărutat.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Era primul și ultimul sărutat, ce Viorica primea de la căpitan Milcoveanu!

Prea turburată și roșie de rușine și de fapta sa, reluă: D-deul meu, dacă ne va fi văzut ciene-va?

— Nu vĕ înțeleg, Domnule Milcoveanu, dacă mĕ iubiți, atît de mult, de ce nu mĕ cereți părinților meĭ, carĭ sunt gata a vĕ acorda mîna mea?

«Aș fi fericită să fiu nevasta Dumitale cu rizicul, de a ne mulțumi pe D-nu George Petricu!

Singur acest nume pronunțat, fu destul spre a chema la realitate pe înflăcăratul ofițer și'ĭ zisse:

— A! Da acel tînăr inginer, un nou Othelo, care avea aerul de a ține la D-ta, și care 'mĭ aruncă niște priviri furioase, aĭ zice că este gata să'mĭ caute pricină?

«Spune'ĭ din parte'mĭ, te rog, că un duel cu el, 'mĭ-ar face mare plăcere.

Dar, să ne grăbim a ajunge pe ceĭ alțĭ, carĭ aŭ aerul a se distra, prea bine, fără noĭ.

Cînd ajunseră, în deal, fură primiți cu cîte un ușor zîmbet, ce conținea multă ironie maĭ ales. Viorica, care era prea roșie, prea încurcată, aflîndu-se încă sub impresiunea poaspătă, a sărutăreĭ ofițeruluĭ, devenind de-o-dată gînditoare, cînd 'ĭ veni in minte cu ce îndeminare, șiretul de ofițer schimbase conversația serioasă, in care'l angajase ea, cînd 'ĭ făcuse propunerea de a o lua de nevastă și maĭ ales, că după pasiunea ce-ĭ declarase cu atîta foc, acum nu'ĭ maĭ rămăsese, nicĭ-o urmă de emoțiune pe față, glumise și vorbia așa de ușor, ca și cum nimic nu s'ar fi petrecut, pe cînd ea, resimțea încă, o adîncă arsură pe buze.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

O repede remuşcare o coprinse, cînd se gîndi, la purtarea sa, nepăsătoare către George şi cochetăriile către cel-alt!

Recunoscu, că George, avea mai multă inimă, că acesta, o iubea pentru ea; pe cînd cel-alt, voia a se distra şi profita numai de frumuseţea sa!

Şi coprinsă îndată, de trebuinţa de a fi singură, spre a cugeta şi suferi fără martori, căci în adevăr suferea în mod crud, fiind lovită, în amorul propriu, de femee de a nu fi ştiut, să inspire acestui om, destul eroizm spre a trece peste un laş calcul de bani şi a o lua de soţie.

Era destul de inteligentă, spre a mai păstra, vre-o iluzie, că vre-o dată va deveni D-na Milcoveanu şi pornind, cea dintîi spre casă cu o voce nerăbdătoare dete ordin a se pune caii, care după cîte-va minute aşteptau la scară.

Căpitanul, de asemenea, ceru calul spre a pleca înainte şi hotărîndu-se a'şi lua ziua bună, de la Viorica o întrebă cu vocea cea mai dulce:

— Unde şi cînd vă voi revedea?

— Nici-o dată, comedia a durat cred, destul de mult, între noi...

De alt-fel, peste cîte-va zile voiu pleca cu părinţii la moşie, la ţară şi pînă la toamnă, timpul reîntoarcerei mele în oraş, va trece multă apă pe gîrlă.

Căpitan Milcoveanu, la un aşa neaşteptat răspuns rămase interzis, cîte-va minute, dar reluînd la rîndu-i un aer mîndru 'i zise:

— Aşa-dar iată preţul, ce puneţi pe sentimentele

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

mele? Numiți aceasta o comedie? Și eŭ, care credeam că mă făcusem iubit de D-ta?

«Nu, Domnișoară, amorul, nu vĕ va atinge nicĭ-o dată; aĭ să'ți parcurgĭ cariera de femeie, frumoasă, fără ca inima să 'țĭ tresalte de bătăĭ sincere, pentru nimenĭ!

Apoĭ, pentru a nu rupe, prea brusc cu Viorica, cu o voce maĭ blîndă adăugă:

— Și eu, care formam așa frumoase proiecte pentru viitor?

«D-ta cu un singur cuvînt îmĭ sfărîmĭ toate planurile!

«O cît de crudă și cochetă e femeĭa maĭ întîĭ, te lasă, a nădăjdui totul și apoĭ, de-o-dată își schimbă atitudinea!

Și plecîndu-se, a culege, cîte-va fire de rozetă, pe care le plantă, cu încăpățînare, în colțul tuniceĭ sale spre a arăta ast-fel Viorichiĭ, că voia a aduce cu el, un suvenir ce va rămîne ne șters din inima sa, întinzîndu-'ĭ mîna, căută a fixa cu privirea sa, pe aceĭa a Viorichi, ca cea din urmă mărturisire de dragoste și sărind pe cal, salută de astă-dată, toată lumea adunată împrejurul breculuĭ și dînd pintenĭ caluluĭ plecă, lăsînd ast-fel printr'o abilă stratagemă, pe Viorica, în îndoială, despre intențiueile sale, ceia-ce trebuia a-ĭ altera mult, dispoziția și umorul, ale căreĭ consecințe urmau, a se descărca, pe ceĭ ce o încongiura!

Înapoierea, în oraș, fu veselă pentru întreg convoiul și în special pentru Elena și Costică Sorescu, carĭ veneau cu mîĭnele încărcate de florĭ și ghirlande, sa-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

tisfăcuți că inimile lor senine, nu fuseseră turburate de nicĭ un nor de îndoială sau gelozie; pe cînd Viorica cugetătoare, cu obrazul avînd ceva din imobilitatea marmureĭ, fără ca cine-va, să poată descoperi pe față-'ĭ felul impresiunĭ ce o rodea.

George Petricu sgribulit într'un colț al breculuĭ, cu figura abătută, aĭ căruĭ ochĭ păstrau încă urmele lacrămilor vărsate în timpul confidențeĭ ce făcusc către mama Anica, care la rîndu-ĭ îl încurajase cum putuse maĭ bine:

— Așteaptă totul de la timp, D-le George, vremea vindecă toate; are să vină ea în brațele D-tale în curînd.

«Fiți numaĭ, maĭ serios și maĭ retras de ea, căcĭ este prea resfățată de părinți și s'a obicĭnuit a crede că toată lumea să i se supună fiind prea îngîmfată.

«Arătați-ĭ că nu maĭ țineți la ea și veți fi mulțumit de resultat.

După cum am spus, George, tăcut și gînditor, regreta mult astă plimbare.

De unde știa el, că acel obraznic ofițer, va veni și acum ca altă dată să-și întindă mrejele între el și Viorica?

Dar în fine 'și zise:

— Adevărul, vine, maĭ adesea, de la oamenĭ simpli; poate că bătrîna Anica are dreptate?

«Sunt femeĭ, pe carĭ bărbațiĭ le învîng cu răceala, și poate că și Viorica este din numărul acelora?

In acest timp, Costică Sorescu, care ghicea pe îngînduratul George, se apropie de el, și 'ĭ zise:

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Lasă-ţĭ la o parte, astă mină jalnică.

Apoĭ încet:

«Nu merită, atîta interes, te rog, a mă crede.

Şi schimbînd de o dată subiectul conversaţieĭ:

«Vacanţele se apropie; gîndeştĭ să mergĭ încotro-va, anul acesta?

— Nu ştiu nimic, n'am hotărît nimic încă.

— Intru cît mă priveşte, eu n'am putut decide pe Elena, să renunţe, de a însoţi pe Viorica şi părinţiĭ săĭ, la ţară!

«Mă îndoesc mult de astă familiaritate, între ea şi Viorica.

— O! Elena, e prea serioasă, pentru a perde din calităţile sale; pe cînd Viorica va cîştiga, stînd în contact cu ea!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

V

Căldurile cele mari sosiră repede.

Fie-care, se ocupa acum, numai de afacerile sale personale; cancanurile, criticele și intrigele rămîn în stare de armistițiu, ca după trecerea vacanțelor, în toamnă, să reînceapă cu mai multă furie.

La ziua și ora fixată, Elena, cu autorizația mamei sale, era gata a acompania familia Zorilescu pentru vacanțe la țară.

Chivernisită cu micul său bagaj care se compunea din cîte-va cărți serioase, ceva rufe la care lucra pentru trusoul său, cîte-va micĭ uvraje, femeĭștĭ cum broderiĭ și altele, la carĭ lucra spre a se distra și a nu cădea în trîndăvia atît de vătămătoare tinerilor fete.

Viorica, cu totul din contră, găsi cu cale a lua cu dînsa *Memoriile luĭ Saint Simon, Maximele luĭ Rochefoucauld* și cîte-va romane de Alexandru Dumas.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

La lucrul manual nicĭ nu se gîndea, găsind aceasta ca ceva stupid şi de prost gust.

Găsea că tot ce 'şĭ cumpăra gata era maĭ frumos şi maĭ de şic; ceea ce forma vecĭnicul subiect de discuţie între ea şi mama sa, care 'ĭ repeta neîncetat, că nu sunt tot-d'a-una banĭ disponibilĭ spre a'şĭ plăti fantaziile ce-ĭ tecc prin cap.

Cîmpiile şi colnicele, cu toate panoramele naturale ce ne presintă vara la ţară, i se părură maĭ urite şi maĭ lipsite de atracţiune, ca orĭ cînd.

Nimic nu-ĭ plăcea, nimic n'o interesa.

Elena, în zadar 'şĭ da osteneala de a-'ĭ demonstra plăcerile, ce un suflet inteligent, poate găsi, in cele maĭ micĭ ocupaţiunĭ; şi gîndind, că exemplul, este maĭ convingător, ca orĭ ce morală din lume, se scula de dimineaţă, ne voind a rămînea în pat şi a dormi prea mult, lucru, ce îngreuiază spiritul şi corpul, pe cînd natura aşa de bogată, ne oferă în special dimineaţa un frumos tablou.

Cu căpul acoperit, cu o mare pălărie de paĭe şi cu o pereche de foarfecĭ în mînă, mergea, maĭ întĭĭu in grădină şi făcînd o complectă colecţiune din florile cele maĭ proaspete, pe carĭ picăturile de rouă, schinteiau încă, ca niştе diamante; le aşeza cu multă artă, in simplele vase, ce se aflau, pe un vechĭu biurou, unde D-nu Zorilescu, obicĭnuia a 'şĭ face socotelele cu oamenĭĭ, într'o cameră din mijloc, ce servea ca antichambre şi de salon şi unde se reunea familia seara.

Şi în lipsă, de alte obiecte, maĭ antice, industrioasa Elena, nu se jena, a lua de la bucătărie oale de pă-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

mînt, convertindu-le în micĭ jardiniere spre a masca astfel, puțin, golul isbitor și lipsa strictuluĭ trebuincĭos din camera de culcare!

Nu se jena a da un mic ajutor bătrîneĭ bucătărese, care adesea murmura din causa îmbulzeleĭ lucruluĭ.

Punînd masa o înveselea cu câte un buchet de florĭ, ce ținea loc de mezeluri, carĭ lipseau, cel maĭ adesea, din cauza economiilor, fără seamă ale D-neĭ Zorilescu, tot-d'a-una cu dubla intențiune de a mări, cu cîțĭ-va francĭ dota fetelor.

După masă, Elena, lucra două sau treĭ ceasurĭ și după insistența D-neĭ Zorilescu se ocupa, cu mica Margareta, cea maĭ mică dintre fete, dîndu-ĭ lecțiĭ, asupra materiilor la care era maĭ slabă; terminîndu-și ziua prin plăcute plimbărĭ, ce făcea pe colinele pline de aluniĭ, și carĭ se întindeau, ca și un briu, în jurul locuinței, și din înălțimele cărora, se auzea, cîntecul clopotelor, de la gîtul berbecilor și vacelor, ce păsteau în apropiere!

Viorica, din contră, nicĭ o dată nu lua parte la aceste plimbărĭ pe carĭ le credea obositoare și monotone!

Le cunosc zicea ea:

— Nimic nu s'a schimbat, tot-d'a-una aceiași verdeață, acelaș cîntec al paserilor, acelaș muget al vacilor și behăit al oilor!

Prefera, a sta întinsă, pe o bancă, ce se afla înaintea caseĭ, la umbra unuĭ salcîm; de unde zicea că se bucură, în mod larg, de vederea natureĭ!

Ținînd, o carte deschisă, pe genunchĭ din care învăța, după mania sa vre-un proverb, cu efect; urmărind în acelaș timp, cu o privire leneșe, sborul vre-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

uneĭ rîndunele retrecînd în memorie, evenimentele trecute, şi calculînd puţina speranţă, ce maĭ avea de a-şĭ schimba în curînd soarta!

De sigur, se gîndea la efectul, ce ar produce, cu frumuseţea sa strălucitoare, dacă s'ar afla într'o staţie balneară la modă. Cum ar fi curtată şi căutată în vre-unul din strălucitoarele gazinurĭ?

Şi conchidea: *că s'a născut fără noroc.*

Şi toate, aceste gînduri, 'ĭ strîngeau inima şi 'ĭ sbîrceau faţa, ceia-ce 'ĭ da o espresiune aspră şi nemulţumită.

Pe cînd Elena, revenea acasă, satisfăcută de preumblările sale, cu figura însufleţită, de mulţumire, de buna întrebuinţare a zileĭ, regretînd numaĭ că zilele sale de poezie, trec prea repede la ţară.

Zilele, de timp rău, de timp ploios, destul de dese în acest an, din contră, treceau prea anevoe, de oare-ce trebuĭa, a rămîne în casa puţin cam încăpătoare pentru toţĭ.

Acum, Viorica 'şĭ reînoia tînguirile obicĭnuite, repetînd: că închisă la mînăstire, viaţa sa, ar avea maĭ multă atracţie, de oare-ce aci lunĭ întregĭ, nu vede de cît ţăranĭ stupizĭ şi dobitoace de tot soiul; iar la mînăstire tot maĭ vin streinĭ spre a căuta distracţiĭ...

— Anul trecut, tot maĭ venea George, din cînd în cînd, aducînd oare-carĭ noutăţĭ de restul lumiĭ; anul acesta, de sigur, nu va veni căcĭ este supărat.

Şi toate, aceste plîngerĭ, se adresau Elenеĭ, care 'ĭ răspundea: *Fă ca mine şi nu ţi se va urî.*

In ziua de cinci-spre-zece August, adormirea maici

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Domnului, monotonia vieței cîmpenești, de la moșia Zorilescu, fu turburată, des de dimineață, de un asurzitor sgomot de clopote și trăsuri; era aproape o sosire princiară!

Din depărtare pocnetele bicelor vizitiilor, anunțau în ăst mod importanța personagelor ce sosiau: Era trăsurile D-lui Dudulescu, trase fie-care, de cîte patru frumoși caĭ.

In cea dintîĭ se afla D-nu și D-na Dudulescu și cel maĭ mic dintre copiĭ; iar în cea de a doua cele treĭ D-șoare Dudulescu.

Familia Zorilescu fu mult animată de astă neașteptată sosire, a familieĭ Dudulescu, fratele D-neĭ Zorilescu, care fie printr'un noroc estra-ordinar, fie prin meritele sale personale, se găsea într'o condițiune socială, mult maĭ sus de cît D-nu Zorilescu, om foarte simplu și bun, care nu cunoștea nicĭ un fel de ambițiune; pe cînd D-nu Dudulescu ocupase în mod succesiv funcțiunĭ, foarte importante și rentabile, între carĭ și pe aceia de prefect, care 'ĭ dăduse ocaziunea *de a-și aduna* și o frumușică avere,—actualmente senator, ceia-ce 'ĭ permitea de a 'și ține rangul printre familiile cele maĭ importante și bogate din orașul P...

Fetele așezate în cele maĭ bune pensioane din Bucureștĭ, necruțînd nimic pentru a le da o creștere îngrijită, ceia-ce le da oare-care superioritate față de Viorica și aĭ săĭ; dar trebue a-o spune: Că era în avantagiul lor, ne abuzînd, nicĭ o oată, de astă situație și conducîndu-se destul de bine cu rudele și chiar cu alțiĭ maĭ puțin favorizați de soartă.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Totuşĭ, Viorica, escitată de invidie şi gelozie, vedea, în toaletele tot-d'a-una, elegante şi cel maĭ adesea, împrospătate, ale verişoarelor sale, precum şi în cea maĭ neînsemnată convorbire: *O aluziune la modesta sa poziţiune!*

Ziua, trecu, în convorbirĭ sburdalnice şi sgomotoase, atingîndu-se, toate subiectele, fără a se isprăvi cu vre-unul şi terminîndu-se cu confidenţele, cum de obiceĭu se practică între fetele tinere.

Aşa de exemplu: cea maĭ în vîrstă dintre d-şoarele Dudulescu 'şĭ mărturisi înclinaţiunea ce avea pentru preşedintele tribunalului din P... care o iubea şi care o şi ceruse în căsătorie, ne maĭ fiind vorba de cît de pregătirile de nuntă.

Căsătoria trebuĭa să aibă loc la începutul sezonuluĭ de iarnă şi urmată de o călătorie de nuntă în străinătate.

Toate acestea, fuseseră spuse de Florica, fără nicĭ o inţenţiune, de a blesa pe vară-sa, ci numaĭ dintr'un avînt de espansiune, îmboldită, de una din acele bucurĭ, ce încearcă orĭ ce fată tînără, maĭ ales, cînd căsătoria nu este *resultatul unuĭ târg ruşinos, ce înjoseşte şi pe căsătoriţi şi pe părinţiĭ lor!*

Seara însă, cînd Viorica se găsi singură cu Elena, 'ĭ împărtăşi gelozia ce o rodea:

— Veĭ vedea, scumpă Eleno, cum verişoarele mele, au să se mărite toate, bine, căcĭ au un noroc mare, ca probă cele două surorĭ maĭ marĭ!

«Acum, Florica, este pe cale, a face o bună partidă; şi cînd, te gîndeştĭ că numaĭ frumoase nu sunt ve-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/m

rișoarele mele, fie că una are nasul prea lung; fie că alta, este prea oacheșă sau scurtă de talie, toate, au cite un cusur; pe cînd eu, 'mĭ găsești tu, Eleno, vre un defect fisic ?

— O! Viorico, ce copilăroasă ești!

«Ești, în adevăr, frumoasă, că și un sfînt s'ar amoreza de tine; dar să spuĭ, că nimenĭ, nu te ĭubește și nu-ți dă atențiune, asta este culmea!

«Ia să vedem, aĭ uitat oare pe frumosul și înflăcăratul căpitan de husarĭ? Pe blîndul și devotatul George ? Care te învălue de dragoste, ca și companionul fidel al uneĭ turturicĭ.

— Eleno! Eu 'ți vorbesc serios și tu începĭ cu palavrele tale; dar, te rog, a nu-mĭ maĭ vorbi nicĭ o dată de căpitanul Milcoveanu; acest suvenir 'mĭ este prea penibil!

«Cu toate acestea, te rog, să nu vezĭ în aceasta, vre un fraget sentiment rănit! O! nu, eu nu sunt femeĭe, a mă lăsa să mi se sdrobească inima, de cel d'întĭĭu venit!

Dar credeam că frumusețea mea, de oare ce însuți mărturisești că sunt frumoasă, va avea maĭ multă influență, asupra aceluia, de la care, aș fi primit cu plăcere, să-ĭ fiu soție!

«Ast-fel, toate sunt contra mea, pe cînd Florica, cu un an maĭ tînără de cit mine, se va mărita înainte-mĭ!

Și de o dată, isbucnind într'un plîns nervos, o desperare și o criză de nervĭ o apucă că sperie pe săr-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

mana Elena, care nu știa, cum s'o mîngîe și s'o încuragieze, asupra unuĭ subiect atît de delicat.

— Doamne, Viorico, totul nu este perdut, abia aĭ nouă-spre-zece anĭ și ĭarna ce vine, poate veĭ face cunoștințe maĭ bune și maĭ serioase, ca aceia a luĭ Milcoveanu! Și unde maĭ puĭ că George este gata a fi lîngă tine, la cel maĭ mic semn ce-'ĭ veĭ face; astfel, ștergeți, aceștĭ frumoșĭ ochĭ și nu maĭ plînge, că lacrămile te îmbătrînesc și te face urită!

«Privește-te, în oglindă și vezĭ, cum ți s'a roșit nasul, ți s'a umflat ochiĭ și ce figură desperată aĭ?

«Tu, care eștĭ versată, în toate genurile de literatură, trebue să fi citit unde-va că: *cele maĭ mari cochete ale veacurilor trecute nu sufereau, nicĭ o dată să li se brăzdeze obrajiĭ de lacrămĭ.*

«Și atuncĭ, cînd, li se umplea ochiĭ de lacrămĭ, le ștergea, cu multă băgare de seamă; căcĭ, în adevĕr, care este femeĭa care să nu aĭbă *momentele sale de decepțiune* și *care, spre a-și ușura durerea, dă curs liber lacrămilor!*

Din acea seară plină de confidențe dureroase, cele două fete evitară a maĭ vorbi de sentimente așa de delicate!

Elena, căuta, și iși da osteneala prin tot felul de manevre meșteșugite, a sustrage pe Viorica din vecĭnicile eĭ, reverĭĭ, așa de vătămătoare pentru imaginațiile tinere!

Aci, o ruga, de a-ĭ face, o lectură. aci de a-ĭ termina o broderie sau de a o întovărăși la vizita, ce voĭa a face vre-uneĭ țărance bolnavă; dar nicĭ o

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

dată nu putu reuși a o convinge să viziteze o casă săracă de țară, — miseria altora o îngrozea și găsea mai comod a evita. aceia ce era neplăcut de văzut.

Zilele, din ce în ce, se micșorau, anunțînd toamna așa de melancolică la țară.

Serile, deveneau din ce în ce mai reci, forțînd lumea a nu le mai prelungi afară.

Singure, parte din flori și ciți-va trandafiri tardivi, păreau a se încăpățîna și desprețuia sezonul rece, voind a trăi și reînflori încă, mai înainte de a cădea veștejite de brumă; aceasta numai, pentru fericirea Elenei, care îndoia numărul buchetelor spre a profita de favorurile frumosului sezon.

Sberetul oilor părea trist și plîngător, mai ales seara, cînd scobora coasta spre tîrlele lor, ca și cum și lor le-ar fi fost teamă de sezonul de iarnă, care urma a le priva cît-va timp de veselele și sățioasele plimbări cîmpenești!

Recoltele fiind cu totul terminate și paserile călătoare, carî plecau în grupe invita pe mosafirî a părăsi țara și a se înapoia le oraș!

Ca un balsam răcoritor, căzuse pe inima Viorichi cuvintele tatălui său, care într'o seară le spuse: Peste treî zile trebue să plecăm.

In fine, gîndi ea: cu toate că nimic strălucitor nu mă așteaptă nicî în oraș, totuși va fi mai bine ca aicî.

Revenea tot atît de lipsită de gîndirî serioase după cum venise la țară.

Influența Eleneî nu o atinsese!

Se cedea prea mult înzestrată de calități, spre a se

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

lăsa, să înveţe ceva, de la alţii, credinţă, ce au, mai toate naturile mediocre, ne voind a admite un moment că pot să se înşele şi că în contactul altora pot învăţa aceia ce le lipseşte!

Spiritul însăşi, nu se perfecţionează el, în contact cu alte spirite, chiar contrazicătoare numai să fie ajutat de o bună natură?

Toamna fu lungă şi monotonă; prea scurtă însă, pentru ceî ce le place a se ocupa şi lucra, prea lungă pentru ceî leneşi şi fără lucru; căci într'adevăr lenea este o boală periculoasă care îngenunche naturile indolente şi trîndave.

Serile, mai cu seamă, păreau nesfîrşite pentru Viorica, neliind variate, de cît din timp în timp, de cîteva vizite neinsemnate, pentru ea, neîntreţinîndu-se de cît asupra cestiunilor practice ale vieţii şi care pe ea n'o interesa de loc pentru moment.

George Petricu însăşi, părea a fi dat uităreî existenţa frumoaseî Viorica.

De la sosirea în oraş nu'î făcuse nicî o vizită.

El, care altă-dată, era cel dîntîi ce venea a presenta Viorichi, omagiile sale.

— Ce muscă l'a mai pişcat şi pe George? îşi zicea Viorica; — şi-au dat toţi cuvîntul spre a mă părăsi? Chiar Elena vine cît se poate de rar; dar ea este o egoistă ca multe altele; ea, îşi prepară singură trusoul şi nu voeşte a mai consacra cîte-va ceasurî şi pentru prietine!

Cu aerul său modest şi reservat, sunt sigură, că îmi ascunde ceva, fără îndoială, apropiata eî căsă-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

torie, gîndind că mă ocrotește de gelozie, ca și cum aș fi geloasă, de o soartă așa de modestă ca a ei!

Ast-fel, 'și făcea Viorica monologul, și mai departe:

Nu, Eleno, mărite-te, îngrijește-ți singură de copii, de bucătărie, de modesta ta locuință și toate astea în cămizol alb, cu aere de bună menajeră, discutînd cu bărbatul tău, cea mai mică tîrgueală, mai înainte de a vă decide s'o cumpărați.

«Oh! O așa viață m'ar face să mor, prefer mai bine, a-'mi prelungi, cît mai mult viața ce am, cel puțin, rămîn cu iluziunile, ce nimeni nu 'mi poate disputa!

Viorica fu întreruptă din aceste aiurări, de către mamă-sa, care o invită să se îmbrace spre a merge să facă cîte-va vizite.

Se îmbrăcă murmurînd contra unor asemenea vizite cari nu-'i făceau nici o plăcere, de oare-ce, se mărgineau, la cîte-va rude bătrîne cari nu fuseseră nicăeri în timpul sezonului de vară, și a căror conversațiune consta în plîngeri contra infirmității și bătrîneților.

In stradă, întîlniră pe George Petricu, care le salută cu gravitate, fără vre-o altă formulă de politețe din parte-'i ceia-ce miră mult pe D-na Zorilescu și atinse amorul propriu al ficei sale.

Cum? El, care altă-dată era așa de prodig în surîsuri și grăbit a ataca o convorbire, acum le salută ca pe niște streine?

Viorica fu atît de pișcată, că 'și întoarse capul spre a vedea și a se asigura, dacă în adevăr, este

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

George, atît i se păru de ciudată o ast-fel de purtare!

Era el, sărmanul George, care iubea încă, în secret, pe Viorica și care printr'un fel de amor propriu rănit, avusese timp de reflectat, trei luni, reculegîndu-și toată energia, de care era capabil, spre a-și ascunde acest veritabil sentiment, nevoind nimic a provoca dar a lăsa lucrurile a-și urma cursul lor.

In această hotărîre, profitase mult, de poveţele amiculuĭ său Costică Sorescu, care 'l încuragĭase cît maĭ bine în ceia-ce el numia tîrzia sa înţelepciune!

Această mică victorie însă, era cîștigată, cu preţul unor suferinţe secrete, carĭ aveau, de sigur martorĭ:

Nopţile înstelate și liniștite, cînd George, sdrobit de insomnie, se ridica din pat și deschizînd fereastra ce da într'o grădiniță cu florĭ, al căror miros amestecat cu adierea ușoară a vîntuluĭ 'l desmeticea puţin, răcorindu-'ĭ sudoarea de pe frunte; rămînînd ceasurĭ întregĭ cu capul între mîinĭ și rezimat in coate, cu inima și cugetul plin de Viorica!

Și cît 'ĭ se păreau de lungĭ zilele pînă la înapoĭerea eĭ, iar acum cînd o știa venită și aproape de el, simula o indefernță, care în realitate nu exista, fără a-'și da compt care va fi sfîrșitul acesteĭ comediĭ!

Adesea 'ĭ venea ideia, de a o face geloasă, prefăcîndu-se, că curtează altă fată din vecinătate, care l'ar fi primit cu braţele deschise; dar la ce bun o ast-fel de manevră cînd știa pe Viorica atît de mîndră, asta ar fi accentuat maĭ mult indiferenţa eĭ.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Cînd lucrările 'ĭ permiteau făcea lungĭ preumblărĭ prin împrejurimile orașuluĭ.

Melancolia, acestuĭ sfîrșit de toamnă s'armoniza așa de bine cu starea sa sufletească.

Cum urmărea el, cu o privire visătoare, fie-care frunză galbenă, care la cea maĭ mică suflare de vînt, se detașa spre a cădea la pămînt, după ce făcea maĭ întîiu, în spațiu, cite-va volte ușoare!

Și cum, le compara el cu iluziunile primuluĭ său amor, carĭ sburau, una cîte una, ca și aceste frunze bătute de vînt!

Această amețeală, a darurilor natureĭ, carĭ ne-au înveselit atîtea lunĭ într'un an și carĭ încep a se nimici, spre a da loc primilor fulgĭ de zăpadă, rămînea pentru George un mister, repetat și reînoit în toțĭ aniĭ, dar nicĭ o dată rezolvat!

'Șĭ prelungea adesea plimbările pînă la răsăritul luneĭ, plăcîndu-ĭ natura sub toate formele sale.

Fie că este încălzită și luminată de un soare strălucitor, fie învelită de o manta de ceață, sau luminată de palida lumină a luneĭ!

Și în astă solitudine inima sa se exalta și se surprindea adesea:

Invocînd și blestemînd puterea divină, care a creat amorul, acest sentiment sublim, isvor al atîtor rele pentru el și instinctiv reluînd drumul spre oraș unde o surdă gălăgie și rumoare 'l readucea la situația sa reală: *da 'și zicea el, cine n'a iubit, n'a viețuit, și nu este capabil de nicĭ un entusiasm!*

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

BIBLIOTECA CENTRALA
Bucuresci

VI

Iarna părea a fi prea timpurie anul acesta.

Vizitile și relațiunile 'şĭ luară cursul obicĭnuit, cu maĭ multă grabă însă, cu cit fie-care avea maĭ multe impresiunĭ a-'şĭ comunica!

Se vorbea de căsătoriĭ, carĭ în curînd, urmau a se celebra; între altele și a D-șoareĭ Florica Dudulescu, cu care se inaugura deschiderea unor asemenea petreceri.

Viorica, în calitate de rudă, fu invitată ca D-șoară de onoare.

Acum, se ocupa cu multă activitate de noua tualetă ce trebuia a o face remarcată, căcĭ de sigur, 'şĭ zicea ea, va fi multă lume, și va face, cîte-va serioase cunoștințe, sau cel puțin, va avea o bună ocaziune, de a-'şĭ resbuna de răceala luĭ George, — care văzînd'o așa de frumoasă, nu va putea resista, și va deveni umil și supus ca altă dată.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Puțin, în urma sosirei de la țară, Viorica se afla la o prietenă, într'un cerc de Domnișoare, un fel de adunări destul de dese în provincie, și în cari nu este admis, a se face alt de cît, a zdrăngăni din pian și a încinge cîte-o convorbire, în care, toate de o dată își esprimă ideile, fără cea mai mică jenă, însoțite de esclamațiuni și chihote de rîs, tot-d'a-una, prea sgomotoase pentru niște tinere fete, — dîndu-se de cele mai multe-ori o turnură așa de dibace convorbirilor că într'un mod natural se îndreaptă asupra concetățenilor din localitate, asupra manierilor, calităților și defectelor lor, subiecte nesfîrșite pentru niște capete tinere, cari li se par tot-d'a-una, un nou isvor de distracții.

Una dintre aceste D-șoare anume: Eugenia, care luase parte la excursiunea de la via Zorilescu și care 'și aducea destul de bine aminte de aerul triumfător al Viorichi, cînd se văzuse unicul obiect al atențiunilor Căpitanului Milcoveanu, nedorind de cît a umili pe Viorica care 'i se părea prea nesuferită cu aerile sale de ducesă negăsindu-se nici o dată la adevăratul ei loc; profitînd de un moment, în care Viorica tocmai era în vervă, făcînd paradă de spiritul său, citînd cîte-va frase împrumutate din scrierile D-nei de Staël; Eugenia scoase din buzunarul rochii ei o mare carte albă satinată și scuturînd'o în aer zise:

— Nu știți curioasa noutate ce conține această hîrtie? Iată citiți:

Și cu o voce sonoră citi ea singură:

D-l și D-na X, au onoare a vă face cunoscut logodna ficei lor cu D-nu Căpitan Milcoveanu.

revistatransilvania.ro/mdrr

Un moment de tăcere, se produse şi toate privirile se îndreptară maşinalicește, asupra Viorichiĭ!

Cit pentru ea, dacă trăsnetul ar fi căzut la picĭoare-ĭ, tot n'ar fi foşt atit de surprinsă!

Ce umilinţă pentru orgoliul său, în faţa atîtor obraze ostile, carĭ păreau mulţumite a o sdrobi un moment!

Singură, devotata Elena şi verişoarele Dudulescu, o scoaseră din încurcătură, zicînd:

— Căpitan Milcoveanu, a fost un strein trecător, prin acest oraş de alt-fel ca toţĭ de seama luĭ, în vînarea uneĭ marĭ zestre, importîndu-l puţin calităţile, defectele sau sentimentalismul persoaneĭ şi căsătorindu-se cu cea dîntîĭ moştenitoare, fără să se închieteze dacă va fi fericit sau nu, esenţialul, fiind banii.

«Aşa că Viorica nu regretă, fiţĭ sigure, o asemenea partidă.

«Este destul de frumoasă şi seducătoare ca să se poată mărita prin afecţiune, cînd 'ĭ va veni cĭasul.»

— Nu este aşa, Viorico, că gîndeştĭ ca noĭ?

— Da, răspunse ea, cu un aer de plictiseală şi dispreţ.

«Mă distrez, cînd ocasiunea mi se presintă, căcĭ numaĭ fetele urîte şi fără nicĭ o însemnătate, nu sunt obiectul atenţiuniĭ nimănuĭ, dar nicĭ-o-dată pînă în present, nu m'am gîndit un minut a'mĭ înlănţui libertatea.

«Mă găsesc destul de fericită lîngă părinţiĭ meĭ şi apoĭ, am credinţa tare a turcilor şi arabilor că nimenĭ, nu poate face nimic, contra destinuluĭ seu, astfel că cine va trăi îşĭ va vedea pe al său!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Inginerul schimbă vorba, neplăcîndu-'ĭ a vedea pe Viorica subiectul uneĭ convorbirĭ glumeţe, simţindu-se atît de fericit că ar fi dorit prescurtarea şedinţeĭ spre a rămînea singur cu gîndurile sale.

Numaĭ cu ocaziunea nunţiĭ Florichi Dudulescu, George întîlni şi revăzu pe Viorica!

O găsi puţin schimbată, palidă şi maĭ interesantă ca nicĭ-o-dată!

Ea 'l primi într'un mod afabil, părînd a fi abandonat pentru tot-d'auna aerul său ostil şi găsind pe George, cu totul în avantajul său — foarte corect în fracul său şi cele maĭ micĭ detaliĭ de tualetă prea bine îngrijite!

Acum îl găsi maĭ simpatic, reproşîndu'şĭ că a fost prea aspră cu el, pînă în present şi cu o repede privire, măsurînd pe nuntaşiĭ din sală, negăsind pe nimenĭ care să fie obiectul bunelor sale graţiĭ, preferă ale păstra numaĭ pentru George, care fiind, prea puţin obicĭnuit cu atita amabilitate, nu putea crede dacă este o realitate sau un vis, ast-fel încît încet încet se lăsa a cădea din nou în cursele eĭ!

Cîtă perfiditate nu punea în gesturile şi vorbele eĭ, pînă şi în flexibilitatea voceĭ, lăsînd să se înţeleagă că împărtăşea şi eă sentimentele luĭ George.

După ceremonie se dete obicĭnuita gustare, udată de abondente libaţiunĭ de şampanie, în sănătatea soţilor, carĭ păreau radioşĭ!

Nunta se terminâ printr'un bal dat cu multă eleganţă de către d-nu Dudulescu, care nu menaje nimic spre a părea totul splendid şi măreţ!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

In tot timpul balului, Viorica nu se desminți: Recești indiferentă cu cavalerii ce se îndesau în jura-'i cunoscînd îndestul valoarea complimentelor lor, drăgăstoasă și manierată cu George, care se găsea așa de fericit ca și un rege, ce-și recăpăta regatul după ce crezuse că 'l-a perdut pentru tot-d'auna. El cu natura lui bună și simplă incapabil de vre-o prefăcătorie, atribui, această schimbare a Viorichi, răceleĭ ce-i arătase în timpul din urmă, iar nicĭ de cum, nu-ĭ trecu prin minte că ea îl agrea acum numaĭ de ciudă!

Nu mult după nunta Florichi Dudulescu se celebră și nunta Eleneĭ cu Costică Sorescu, care fu cu totul contrar celeĭ dintîĭ; Simplă fără sgomot, fără marĭ preparative, potrivită cu situația modestă a soților, ceea-ce nu conveni de loc Viorichi, care găsi apropo, a'și face o tualetă simplă fără a se gîndi că o asemenea conduită din parte-'ĭ va ofensa simțimintele delicate ale Eleneĭ, care observînd astă nuanță a amiceĭ sale, păstră numaĭ pentru ea această ofensă, nevoind a face nicĭ o reflexiune, ca să nu aducă vre-un nor voioșieĭ sale!

Un prînz simplu fu oferit prietenilor și celor maĭ de aproape rude, căruia veselia și cea maĭ sinceră cordialitate nu-ĭ lipsiră.

George lîngă Viorica, o învăluia cu privirile sale pasionate, obligînd'o cu atențiunea sa, în cele maĭ micĭ detaliĭ; găsindu-se destul de bine plătit cu unul dintre acele dulcĭ surîsurĭ, care lăsa să se vadă niște dinți albĭ ca niște mărgăritare și care o făcea atît de jinduită....

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Profitînd de deranjul pricinuit de seria toasturilor, George atrase pe Viorica lîngă o fereastră și ținîndu'i mîinile într'ale sale o întrebă.: Viorico, cînd crezi să avem fericirea a ni se spune și nouă asemenea toasturi?

«Nu găsești ca și mine că am perdut destul timp?

«Lasă-mă să te fac fericită încredințîndu-ți viitorul onoarei mele, și cu vocea din ce în ce mai blîndă și mai dulce atrăgând'o către el îi șopti: O! Viorico cît te iubesc primește a'mi fi soție!

Cu toată voința ei, de a rămînea inflexibilă, aruncă fără voe o privire spre Elena, în ochii căreia se citea fericirea și avu ca și o repede, viziune de fericire pe care gîndindu-se că ar putea s'o atingă și ea, se simți învinsă de privirile drăgălașe și înduioșetoare ale lui George, care părea nerăbdător în așteptarea unui răspuns favorabil, cu totul turburată îi zise: Voesc George, tot ce voești tu, hotărăște și mă voiu supune.

— Așa dar 'mi dai consimțimîntul, dar te rog, să nu-l uiți?

Dintre convivi nimeni nu observaseră convorbirea celor doui tineri, afară de Elena, care după turburarea Viorichi și fața radioasă a lui George, nu se îndoi de loc de resultatul întreținerei, și care aplecîndu-se la urechia lui Costică 'i șopti încet: în curînd vom avea o nuntă.

«In fine, s'a sfîrșit cu cei doui amorezați.

— Da, el este amorezatul, dar ea nici o dată, numai de nu i-ar părea rău de prostia ce face?

După ce Viorica 'și dete consimțimîntul, aruncînd

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/ndrr

o privire în sală, un fulger de regret, 'i trecu prin suflet la vederea serviciilor modeste şi persoanelor încă mai modeste ce înconjura masa şi 'şi zise:

Asta 'mi va fi de aci înainte societatea? Astă lume va fi oaspeţii salonului meu pe care mi-l închipuiam aşa de strălucit?

O! Ar fi să mor de urît!

'Şi păstră însa reflexiunile numai pentru ea, de teamă să nu turbure seninătatea lui George.

Lumea se ridicase de la masă şi cu toate că noaptea era geroasă, mulţi eşiră afară să facă cîte o plimbare prin grădină şi a mai lua puţin aer!

Dintre aceştia fu şi George şi Viorica cărora arborii acoperiţi de o uşoară pătură de Chidă albă le da un aspect fantastic la lumina palidă a lunei; cerul semănat de stele cari cădeau ca nişte scînteĭ după bolta azurie, dînd ast-fel, o originalitate acestei seri de iarnă, aproape solemnă pentru George şi Viorica.

Viorica care uitase a'şi pune o haină mai groasă şi de oare ce George o simţi tremurînd la braţul său mai iute ca fulgerul se repezi în casă spre a-i aduce mantila ea care o învălui cu toată tandreţea unei mame pentru copilul său!

Ea fu cu totul atinsă de această atenţiune şi mulumindu-i cu efuziune îşi continuară cît-va timp plimbarea în tăcere pe care nici unul nu îndrăsnea a o întrerupe.

Viorica fu cea d'întîi care zise: Nu găseşti că este o prea frumoasă seară de iarnă George?

— Da, în adevăr prea frumoasă, suvenirul acestei

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

seri va rămînea ne șters pentru mine, de oare ce pecetluește logodna noastră, căci acum, te simț și cred că ești a mea, scumpă Viorico și toate forțele din lume nu mi te vor putea disputa.

«Spunem, te rog, scumpă Viorico, o singură dată că mă iubești? Că împărtășești sentimentele mele?

Și transportat și învins de pasiune 'i închise gura cu un lung sărutat, repetat cu o atît de mare frenezie cu cît era cele dintîi sărutări ce 'și permitea, la cari Viorica nu se opuse, ci se lăsă ea însăși a fi stăpînită de astă lecție cu totul nouă.

— Să intrăm, zise ea, după un moment, suntem cei din urmă afară și cred că ceasul plecărei a sunat.

«Să nu abuzăm de răbdarea tinerilor căsătoriți, cari trebue să fie obosiți de atîtea felicitări și cărora cred că le-ar fi mai plăcută *singurătatea!*

— «O! dacă ar sosi și pentru noi astă zi bine-cuvîntată, cînd D-ta mireasă să dorești odihna și singurătatea ce acum dorești pentru Elena!

— George 'mi pare că dorești a împinge prea repede evenimentele viitoare pe cari ar trebui să le lași a veni încet și la rîndul lor.

«Să ne luăm mai bine, seara bună de la invitați și să plecăm!

Plecarea lor fu îndată urmată de aceia a mirilor, cari chiar în seara nunței, mergea a 'și ocupa modesta lor casă pregătită d'inainte, cu multă îngrijire, detalii ale simplei lor căsătorii, cari erau aprobate mult de George Petricu.

Ei, nu voiau a face ca oamenii sclavi ai modei cari

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

'şĭ seamănă primele mîngierĭ prin locuinţe necunoscute, străine şi banale şi pe care nu le vor maĭ vedea nicĭ o dată, pe cînd casa ce trebue a locui în continuu şi în interiorul căreia urmează a 'şĭ împărtăşi bucuriile şi nevoile, ce intră în viaţa fie-căruĭ muritor. le devine maĭ scumpă şi maĭ plăcută din cauza suvenirelor primeĭ lor fericirĭ!

Viorica din contră nu era de astă părere, aşa ceva pentru ea, era o combinaţie lipsită de plăcere şi impresiunĭ neaşteptate; viaţa conjugală, în aşa condiţiunĭ, i se părea searbădă şi monotonă.

Căsătoria Viorichi fixîndu-se de către cele două familiĭ fu anunţată amicilor şi cunoscuţilor.

Zilele şi săptămînile se scurseră într'o agitaţiune febrilă; în tot felul de detaliĭ şi proiecte, carĭ maĭ întîĭ nu se acordau de loc cu poziţia sa şi carĭ pentru oamenĭ practicĭ şi serioşĭ ar fi părut prea copilăreştĭ, căcĭ acum cînd spre via satisfacţiune a D-luĭ Zorilescu, logodna fu făcută şi nunta fixată, George nu maĭ contraria în nimic pe Viorica.

In ce priveşte pe D-na Zorilescu, aceasta trebuia să 'şĭ înăbuşească în suflet o uşoară decepţiune, de oare ce astă căsătorie 'ĭ zădărnicea toate planurile sale ambiţioase despre carĭ nu maĭ putea vorbi nimănuĭ căcĭ gurele rele, geloase de frumuseţea şi deşteptăciunea ficeĭ sale, vorbiseră îndestul... chiar în termenĭ prea batjocoritorĭ.

Era timpul decĭ, să pună capăt o dată atîtor bîrfelĭ?

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

D-na Zorilescu însoți pe tineri la București, unde merseră să tîrguiască cele trebuitoare de nuntă și unuĭ nou menaj.

Viorica ținu ca toată rufăria și toaleta sa de mireasă să fie confecționate în cele d'întîĭ și maĭ renumite case, fără a calcula un minut dacă ținra dotei sale corespunde unor asemenea pofte.

George nu menaje nimic și făcînd pe mărinimosul, lăsă pe Viorica a-și alege singură bijuteriile, cu excepțiune inelul de logodnă pe care 'l cumpărase el, și care prin bogăția pietrelor, un *Emerod* înconjurat de diamante, întrecuse toate așteptările Viorichi care începu a se îndoi, despre ceea ce numea ea sgîrcenia luĭ George, căci fiind crescut ca și ea, într'un mediu modest îĭ era teamă, ca nu cum-va să fi luat și el gustul de calicie și avariție, ce este prea adesea apanagiul oamenilor trăiți și mărginiți esclusivamente într'un oraș mic de provincie.

Printre numeroasele comande, ce se făcură, Viorica nu uĭtă a comanda și mobilele, ce trebuia a garnisi salonașul rezervat numaĭ pentru ea, și a căruĭ nuanță era un bleu-lapis, ce trebuĭa a se aranjea așa de bine, cu tenul său alb, la care George, cu un ton jumătate serios jumătate glumeț, îĭ zise: pentru ce astă rafinată cochetărie în alegerea acesteĭ nuanțe de mobile? Eu, unul, vă găsesc frumoasă, înconjurată de orĭ ce coloare!

Și în adevăr, un logodnic maĭ puțin amorezat, ar fi avut dreptul a se alarma, de o cochetărie atît de

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

înrădăcinată și aproape tot-d'auna periculoasă; dar George nu vedea nimic, nu se gîndea la nimic, de cît la momentul de a profita de aceste frumoase lucruri în societatea scumpeĭ sale logodnice!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

VII

În dimineaţa zileĭ de nuntă, curtea Zorilescu era plină de trăsurĭ, care adusese invitaţĭ din toate părţile, căcĭ Viorica nu economisise invitaţiunile voind a-'şĭ vedea căsătoria celebrată, cu cît maĭ mare pompă ca şi cum ar fi voit să utilizeze actul cel maĭ serios al vieţeĭ sale în necazul iluziunilor trecute...

Superbă, în rochia sa de satin alb cu trenă lungă, ce scotea în relief trăsurile corpuluĭ său sculptural, şi frumosul său păr negru buclat cu multă artă şi amestecat cu tulul mătăsos, o făcea aşa de seducătoare că chiar cele maĭ geloase prietene ce asistau la nuntă-ĭ nu se putură abţine de a nu o admira!

Bărbaţiĭ fură geloşĭ de George, văzîndu-l mirele uneĭ aşa zîne!

Viorica însăşĭ se simţea frumoasă şi gusta o nespusă voluptate, văzîndu-se obiectul atîteĭ admiraţiunĭ,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

și nesimțindu-se cîtuși de puțin jenată, cel puțin așa denota atitudinea sa, ca și cum aceste omagii erau de drept datorite interesantei sale persoane!

Acum convenea și ea că, căsătoria ce făcuse, nu era așa de meschină, după cum crezuse mai ales, că în timpul din urmă, George, o răsfățase prea mult încărcînd'o de cadouri, întocmai cum se practică în lumea mare, întrevăzută de Viorica ca prin vis!

Cu toate că George, din natura sa, era prea puțin pretențios, totuși se găsi ușor atins de prețul escesiv, ce mireasa sa punea pe omagiile aduse de mulțime!

Toate acele formule de felicitări usitate în asemenea ocaziuni, de dimineața și pînă seara nu o obosise de loc, din contra căuta și găsia neîncetat pentru fie-care, cuvinte și frase amabile și variate, ca și cum ar fi atașat o mare importanță, la ideia de a grava în memoria fie-căruĭ interlocutor suvenirul spiritului și strălucitoarei sale frumuseți!

George 'i reposc în mai multe rinduri, că pentru el nu găsise toată ziua o privire sau un cuvînt amabil, dar ea printr'unul din obicinuitele-i apropouri, al căror secret 'l stăpînea, i închise gura zicîndu-i:

Nu fii încă exigent, pentru tine, mă reserv întreagă, în tot cursul frumosului nostru voiaj de nuntă, ceeia-ce cred că n'ai uitat că mi-ai făgăduit și care peste cîte-va ore va fi pus în esecutare, fără a se observa prea mult dispariția noastră!

Știuse cocheta a căpăta între alte făgăduelĭ și pe aceia a unuĭ voiagiu de nuntă, care o îmbăta de plăcere, numaĭ la gîndul că la rindu-i va putea povesti

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

minunile țărilor necunoscute, întrevăzute pînă atunci de ea, numai prin prizma imaginațiunii sale fecunde!

Trebuia să traverseze Ungaria, Tirolul și să se oprească la Veneția spre a se plimba pe gondolele, atît de mult cîntate de poeții din toate timpurile!

Să se simtă legănată de valurile mărei Adriatice, sub acel frumos cer de Italia, care să-i dea acea sensație de plăcere, ce cu greu se poate înfrîna...

Această ultimă concesiune făcută după dorința vie a logodnicei sale, alarmase puțin pe părinții tinerilor căsătoriți, cari nu erau deprinși a se arunca prea repede în cheltuelí...

In timpul nostru, 'și ziceau ei, chiar cu o mare avere nimeni nu'și permitea asemenea nebunii, mulțumindu-se fie-care de a-și petrece luna de miere la moșie la țară, păstrînd tot-d'auna un dulce suvenir despre o așa idilă petrecută între doui în singurătatea și liniștea cimpenească.

Bătrînul Petricu repeta cu amărăciune:

Timpurile s'au schimbat mult, moda, tirana de modă, dirige totul și obligă pe copii a nu mai asculta consiliile bătrînilor lor părinți!

«Numai, dacă noră-mea, care este înzestrată cu o rară frumusețe și cu care poate ameți capete mai sănătoase ca a lui George, să nu-l ducă prea departe cu pretențiunile ei, căci are gusturi, ce nu sunt de loc în acord cu viața reală și mijloacele noastre.

Cîte-va ore în urma nunței, cine ar fi văzut pe Viorica, într'un elegant costum de voiagiu, instalîndu-se cu desinvoltura oamenilor obicinuiți a nu face

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

de cît voiagiurĭ, într'unul dintre cele d'întîĭ vagoane ale acceleratuluĭ, ar fi rămas surprins, aflînd că astă tînără nu părăsise nicĭ o dată provincia şi totuşĭ părea aşa de comodă ca la ea acasă...

Cum se ocupa ea de cele maĭ micĭ detaliĭ, carĭ trebuia să contribue la bunul său traiu, cu o presenţă de spirit, ce desconcentra puţin pe George, care de asemenea nu trecuse nicĭ o dată peste hotarul ţăreĭ sale.

Mişcarea, sgomotul, zîngănitul de fĭare ale trenuluĭ, vuetul maşineĭ, acele staţiunĭ cu nume bizare, acele obraze şi tipurĭ diferite, aşa de curioase pentru tinerĭĭ voiajorĭ prin diversitatea lor, era ceva care plăcea Viorichi, o transporta, fără să se plîngă de oboseala drumuluĭ, voind a prelungi itinerarul voiagiuluĭ, care enerva într'un mod vizibil pe George iubitor de maĭ puţin sgomot, maĭ puţină lume, şi doritor de maĭ multă liniştе şi intimitate cu femeĭa sa, simţindu-se coprins din ce în ce maĭ mult, de un fel de nostalgie pe măsură ce se vedea condus cu repeziciune către orizonturĭ necunoscute!

Ajunşĭ la Veneţia, scopul voiagiuluĭ lor, Viorica nu voi a admite o singură zi de odihnă pe care George o reclama de drept şi cu multă sete.

Ea din contră, voi a vizita şi vedea totul îndată şi maĭ cu deosebire locurile cele maĭ sgomotoase şi maĭ frecuentate de lume, fugind cu un instinctiv dispreţ de plimbările solitare, fără a se îngriji cîtuşĭ de puţin de gusturile luĭ George.

Iĭ plăcea acea mulţime de străinĭ, veniţĭ ca şi ea

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

din toate colțurile Europeĭ, voind a se amesteca neîncetat în vîrtejul eĭ, maĭ ales că întrecerea sa, simțea în mod vag, îndreptîndu-se asupră-ĭ privirĭ de admirație!

De multe orĭ, George ar fi preferat un timp rău și ploĭos, care să 'ĭ rețină în hotel, fiind aproape gelos de privirile și ochiadele jinduitoare, ce se aruncau asupra neveste-seĭ; dar un soare și un timp superb favoriza tot-d'a-una dorințele secrete ale Viorichi, care nu acorda luĭ George o singură zi spre a o avea pentru el.

Tot-d'a-una distrată, și într'un sărutat reciproc ĭĭ zicea: vom avea destul timp, cînd vom fi acasă, să ne povestim impresiunile trecutuluĭ care 'ți plac în particular, pe cînd Veneția, nu vom maĭ putea s'o maĭ vedem așa curînd, căcĭ singur spuĭ că acest voiagiu ne va costa prea mulți banĭ, așa dar să profităm în mod larg visitînd astă-zĭ cîte-va muzee, mîine palatele Ducale, poimîine acea frumoasă locuință a Dogilor, etc.

— Nu estĭ curios oare? Să vezĭ acele suterane, ce serveau de închisorĭ, atitor condamnați la moarte, pentru cele maĭ micĭ infracțiunĭ la legile stabilite de aceĭ teribilĭ șefĭ aĭ republicelor Veneția și Florența!

«Se zice că supliciul lor era mult maĭ mare de cît acela al tribunalelor inchizitoriale; se pretinde chiar, că maĭ există gondolele cu carĭ se transportau condamnațiĭ în golful Măreĭ!

«Serile de asemenea ne sunt distribuite sau maĭ bine le vom petrece la piața Sf. Marcu!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

«Poate cine-va visa un spectacol mai feeric, de cît acest oraș suspendat d'asupra apei și neavînd aproape de teren ferm de cît acea frumoasă piață iluminată, atît de pompos, cu acele lanterne de diferite forme și diverse colorĭ!

« Voesc ca mai înainte de a părăsi acest încîntător oraș să ne plimbăm în gondolă la lumina luneĭ, am auzit lăudindu-se mult farmecul acestor preumblărĭ nocturne!

— Bine, replică George, de oare-ce ziua nu-'țĭ ajunge, să ne plimbăm și noaptea, dar un lucru ce parĭ a fi uĭtat, este repeziciunea cu care timpul trece, ast-fel că termenul înapoĭereĭ noastre trece și tu nicĭ gîndeștĭ la aceasta?

— Eĭ bine, dacă timpul trece repede, este semn că suntem fericiți și că te găsești în bună societate!

« Dar nu mai vorbi, te rog, de timpul înapoĭerii: a revedea așa de repede P.... după Veneția, 'mĭ-ar produce efectul unuĭ vis urît, după unul frumos!

Și de o dată devenind lingușitoare ca o pisică, cu brațele 'ĭ albe apucă pe George de gît și cu o voce mĭorlăitoare 'ĭ zise: Aĭ face mai bine, scumpe bărbățele, de a'mĭ propune să mai vizităm și alte orașe cum de ex. Bolonia și Florența, ciți-va napoleonĭ mai mult nu este de cît o bagatelă pentru noĭ.

« Și la urma urmeĭ țin prea mult a vizita Florența și un bărbat gentil ca tine nu poate refuza nimic soțieĭ sale.

« Ast-fel, după cîte-va zile, găsim pe cei doĭ însurățeĭ instalați într'un hotel de primul rang la Florența, vi-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

zitînd palaturile şi galeriile pline de tablouri cu aceiaşi aviditate ca şi la Veneţia.

Numai un lucru intriga mult pe Viorica în toate aceste vizite, faptul că nu putea lega intimitate cu cine-va, că deşi vorbea cu toată lumea cum se întîmplă în toate oraşele mari frecuentate de streini şi alte staţiuni unde toţi se întîlnesc, mănîncă şi se plimbă şi apoi a doua zi se despart pentru a nu se mai vedea nici o dată,— acesta era singurul punct negru, ce irita pe tînăra femeie.

De cîte-ori nu fusese coprinsă de sensaţiuni ne esplicabile pentru ea, cînd se vedea urmărită în toate mişcările de privirile marilor seniori italieni şi cărora ea le răspundea prin surîsuri şi ochiade furişate.

Şi cum compara în mintea ei şubredă pe aceşti frumoşi bărbaţi, cu portul elegant, cu trăsuri regulate, cu părul negru buclat cu George, care fără îndoială, ar fi rămas zăpăcit, dacă ar fi cunoscut resultatul acestei comparaţiuni.

Surprinzînd, fără îndoială, o parte din impresiunile femeiei sale, George Petricu, uză de toate pretextele spre a scurta cît mai repede, acest voiaj, care nu numai că nu 'l amuza, dar 'i devenise o povară greu de suportat.

Prefera viaţa liniştită a oraşului său natal, unde era înţeles unde înţelegea limba sa, şi unde într'o dulce intimitate ar putea gusta bucuriile lunei de miere şi în care intimitate să'şi creeze obiceiuri care cu timpul să devină o a doua natură.

In dimincaţa zilei cînd Viorica insista pentru pre-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

lungirea voiajului, dorind a mai vedea şi alte localităţi, George cu un ton hotărît, o invită a'şi face cuferile de plecare şi carî urmau a fi puse la gară cu destinaţie pentru P...

Acum, pentru întîia-oară, văzu ca, oare-care energie în caracterul soţului său şi cu instinctul ce femeia are în or-ce fel de raţionament, simţi că nu va fi un bărbat uşor de condus după cum 'şi închipuise.

Se supuse îndată, arătînd o proastă dispoziţie, care nu asigură de loc pe sărmanul George, asupra armonieî ce urma a prezida în viitor viaţa lor comună; încercă cîte-va avansurî spre a readuce surîsul pe buzele soţieî sale, căreia aerul posac nu-'ï venea de loc; dar fură respinse cu atîta bruscheţe că nu maî avu curajul a le reînnoi.

In tren, d-na Petricu, plîngîndu-se de oboseala voiajului, de mica viteză a trenului, se întinse fără jenă pe o banquetă, prefăcîndu-se că doarme numaî spre a tăia or-ce conversaţie cu bărbatul său, dar în realitate spre a trece prin memorie-ï impresiunile voiajului său, ţinînd cu or-ce preţ a le povesti prietenelor sale în toate detaliile. Caracter singular, nu simţea nicî o trebuinţă de a iniţia şi pe soţul său, asupra impresiunilor căpătate, cel puţin ca recunoştinţă dacă nu împinsă de vre-un sentiment maî dulce.

Nu, păstra în cutele inimeî sale ranchiuna vie, pentru acela care uzase aşa de repede autoritatea sa maritală, şi 'şi făgădui a'l face să simţă sub toate formele, această lipsă de tact către ea.

In forul sufletuluî său îşi creă un plan de conduită

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

pentru viitor, fără să ia povață de la nimeni, de cît de la propriul său egoism!

Dar oare ar fi ascultat ea! Dacă o inimă generoasă 'i-ar fi suflat că la etatea sa, la începutul căznicieĭ este tot-d'auna pericolos și aproape funest a se juca cu sentimentele sincere ale unuĭ om și că cu așa purtare își poate perde fericirea și liniștea, fără a le mai putea găsi vre-o dată; că în fine o femeie la rîndu-i este datoare a face oare-carĭ concesiuni bărbatuluĭ său; dar Viorica, printr'o natură pervertită înainte de etate, lua fie-care ofensă de partea sa și privea ca o injurie, cea maĭ mică resistență capriţiilor sale.

Tot reflectînd, oboseala o ajunse și adormi adînc; trenul cu iuțeala vîntuluĭ parcurgînd distanțele către țara natală.

George, care nu putea dormi, cu privirea distrată urmărea multiplele peisaje ce se desfășurau înaintea ochilor săĭ.

Primă-vara, din toate părțile cînta imnul său discret: Mugurii se deschideau la primele raze ale soareluĭ: pasările eșite din amorțeala ĭerneĭ, cîntau cu glasurĭ dulcĭ reînvierea natureĭ. Această însufleţire a sezonuluĭ, așa de dulce inimelor amanților 'ĭ făcea rău și suferea fără a-și da socoteală de motivele suferinţeĭ sale, fiindu-ĭ teamă a se întreba și a'și memora singulara sa lună de mĭere.

Fără voĭe din cînd în cînd privirile 'ĭ căzeau asupra soţieĭ sale, maĭ frumoasă ca nicĭ o dată în postura sa molatică, care pentru George era ca și o problemă de

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

rezolvat şi se întreba: Cum? o aşa încîntătoare frumuseţe, nu poseda nieĭ inimă, nicĭ milă, nicĭ un sentiment de tandreţe sau entusiasm? Nu era oare prea repede redus la evidenţa şi realitatea faptelor?

Nu, n'o voia încă!

Ar fi fost ruptă prea repede perdeaua care ascundea încă, cîte-va rămăşiţe din iluziunile sale şi nevoind a asculta de cît de bătăile inimeĭ luĭ plină încă de dragoste şi speranţe pentru un viitor fericit, se aplecă uşor şi depuse un fierbinte sărutat pe buzele întredeschise ale frumoaseĭ sale soţiĭ, care deşteptîndu-se cu o voce aspră 'ĭ zise:

— Trebue, în adevăr, să fi perdut or-ce noţiune de politeţe spre a mă deştepta ast-fel? Şi unde? în tren, fără a te îngriji de privirile indiscrete?

— Dar suntem, singurĭ, scumpa mea, şi nu cred ca cine-va să lipsească de civilitate cînd îşĭ sărută nevasta?

«Te rog, nu 'mĭ maĭ arunca priviriĭ aşa furioase, crima 'mĭ este pardonabilă; aide mica mea nevestică sărută-mă la rindu-ţĭ şi spunem că m'aĭ ertat?

«Nu este frumos să sosim la P... supăraţĭ, unde suntem aşteptaţĭ cu nerăbdare.

«Ce se va spune? dacă vom fi văzuţĭ în desacord; menajază, te rog, cel puţin opinia publică şi nu arăta aşa repede că aĭ făcut o casătorie de raţionament, fără umbră de dragoste pentru mine care te iubesc atît de mult şi am pentru tine aproape un cult!

«Ia seama copilă, nu te juca prea mult cu senti-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

mentele mele, căci cel mai devotat amor se obosește într'o zi și atunci.... nenorocire ție!

Viorica cu un rîs nervos aproape răutăcios răspunse: Te rog, nu mă plictisi cu plîngerile și în special cu amenințările D-tale; nu sunt femeie care să mă sperii cu nimicuri, gîndește și fă ce-'ți va plăcea, dar pentru moment dă-mi pace.

Și pe măsură ce trenul se apropia, își lua o figură din ce în ce mai posomorită ca și cum perspectiva de a vedea obraze prea cunoscute o înspăimînta!

George, ghemuit într'un colț al vagonului, dete din nou curs liber cugetărilor sale, luînd de martor al întristatului său suflet orizontul înflăcărat de razele roșatice al unui splendid apus de soare a căror reflecsiune purpurie se juca pe perdelele vagonului.

Și din cînd în cînd, aruncă cîte o privire pasărilor, cari lansau în aer ultimul lor cînfec ca o rugăciune recunoscătoare către creator, înainte de a se culca,— întrebîndu-se prin ce putere a voinței sale, ar putea. ascunde părinților și amicilor adevărata sa situațiune

Dar printr'un efect al naturei sale singulare, trecînd de la descurajarea cea mai profundă la speranța cea mai arzătoare, nu voia a admite cu nici un preț, să asiste așa de curînd la dărîmarea fericirei întregei sale vieți! Este poate un singur capriciu își zicea, care 'i va trece în ocupațiunile menajului; va conveni că opt zile de voiaj, mai mult sau mai puțin nu sunt un motiv de a aduce o veșnică discordie între ei.

Dar nu degeaba trăește cine-va e lună cu o persoană, fără să învețe a o cunoaște, căci în toate mîn-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

găcrile ce George primise de la Viorica, tot d'a-una se ascundea un interes cît de mic şi numaĭ cînd se gîndea la toate acestea îşĭ da compt că el era asemenea uneĭ pasărĭ rănită, care uĭtînd de rana sa, face miĭ de sforţărĭ spre a 'şĭ relua sborul său uşor ca maĭ 'nainte!

Nu'şĭ reamintea cel maĭ mic avînt venit din inimă sau o îmbrăţişare necalculată, nu, nimic aşa ce-va nu se amesteca în suvenirurile luĭ!

Tot-d'a una decisă, serioasă, precumpănită în cugetările şi acţiunile eĭ, ştiind a ascunde adesea aceĭa-ce gîndea, dar cugetînd tot-d'a una aceĭa ce spunea.

Ne accesibilă pentru cea maĭ dulce poezie a lucrurilor, care la anumite momente nu lasă indiferent pe ceĭ maĭ sceptiĉĭ dintre oamenĭ!.

Şi bĭetul George, nu ştia dacă trebuĭa să atribuĭe causa acesteĭ secete de sentimente, uneĭ lipse de creştere sau uneĭ fiinţe lipsită de inimă!

Cînd trenul fluieră anunţînd sosirea în gara P... Viorica destul de aferată 'şĭ prepară diversele pachete fără să spună vre-o vorbă sau să arunce o privire bărbatuluĭ său.

Scoborîră pe peron unde Elena şi Costică Sorescu făcea parte din numărul celor ce 'ĭ aştepta.

Ca tot-d'a-una, Elena bună şi gata a primi cu multă afecţiune pe amica sa, 'ĭ zise:

Cît ne lipseaĭ, scumpă Viorico? Credeam că a'ţĭ făcut, un voiaj, vecnicĭ şi cum nu aţĭ scris la nimenĭ, credeam că aţĭ avut vre-un accident pe Mare, căcĭ te ştiu, fără scamăn în aventurĭ periculoase, dar mulţu-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

mesc ceruluĭ iată-vă în fine sănătoşĭ şi maĭ amorezaţĭ cred, ca orĭ-cînd.

Viorica roşi puţin, pe cînd George părea ţrist şi cam încurcat, lucru ce dete de vorbă celor ce-'ĭ aştepta: Va fi început ea, a-ĭ face deja scene? N'ar fi prea de vreme, sărmanul George?

Viorica, pretextînd oboseala drumuluĭ şi o durere de cap 'şĭ exprimă arzînda dorinţă de a merge cît maĭ de grabnic acasă sub-liniind aceste din urmă cuvinte şi aruncindu-şĭ de astă dată privirea către bărbatul său, spre a vedea dacă şi dorinţa luĭ este aceiaşĭ, care 'ĭ strînse mîna cu recunoştinţă, căcĭ pînă azĭ nu gustase împreună de cît din viaţa rătăcită de hoteluri!

Primele săptămînĭ fură ocupate cu instalarea, cînd d-na Petricu se arătă destul de dificilă în aranjarea camerilor pe care nu le găsea niciodată destul de elegante, voind şicul, cum zicea ea, în cele maĭ micĭ detaliĭ, la care George respundea, înconvoindu-se cu docilitatea unuĭ miel la toate fantaziile eĭ, nădăjduind un sfîrşit acestuĭ aranjament, spre a putea avea recompensa plictiselelor luĭ, recompensă ce găsea că vine prea încet şi pe care de astă-dată o aştepta cu persistenţă!

Cît ar fi dorit să vadă în figura şi apucăturile tinereĭ sale neveste, maĭ puţine preocupaţiunĭ materiale şi maĭ multă atenţiune faţă de el cum: Convorbirĭ intime între amîndoĭ în cochetul salonaş albastru, care părea de sigur rezervat cu totul pentru alt-cineva, de cît pentru el, căcĭ maĭ niciodată nu se găsea singur cu ea, de cît în sala de mîncare sau în camera

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

de culcare; ar fi voit s'o vadă că pune oare-care grabă și atențiune la sosirea sa acasă, cum își închipuia el, că o bună soție trebue să'și primească bărbatul cînd vine de la afaceri; cît aștepta el un surîs blînd espresiv, care să'l răsplătească de oboseala muncei obligătoare, reîncepută și repetată în toate zilele!...

De cîte ori, nu venea el, cu cîte un buchet de flori, preferate de ea, și cumpărate de la grădinar cu mari cheltueli, fericit din nainte de surpriza ce-i va face, sau aducîndu-'i cel din urmă roman apărut; dar nici florile, nici cărțile nu găsiau drumul inimei sale, pe cari le arunca cu indiferență pe cea dintîi mobilă ce 'i eșea înainte, fără nici un cuvînt de mulțumire, pentru asemenea atențiuni adesea-ori repetate, negăsind nimic alt mai interesant, de cît a'l întreține asupra oare-căror noutăți sau cancanuri sensaționale, aflate la părinții săi și prin oraș unde 'și petrecea timpul, pe care nu'l întrebuința la facerea tualetei sale.

Și acum, că numai atîrna de părinți, ținea mult a sta în curent cu moda și a-o urma în toate extravagențele, certîndu-și neîncetat bărbatul asupra fie ziseï lui neglijențe: Ce va zice lumea dacă mă va vedea tot-d'a-una elegantă și pe tine neglijeat?

— Ce'mi pasă de opiniunea lumei, dacă am parvenit a'ți place, a acapara pentru mine spiritul și dragostea ta!

«In ochii mei ești frumoasă și într'un simplu camizol; cele mai bogate găteli nu te pot face mai atrăgătoare, așt-fel nu te prea obosi în detalii de tua-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

letă, carĭ te fac să'ţĭ perzĭ un timp preţios, pe care aĭ putea să-l întrebuinţezĭ maĭ cu folos.

Viorica, apucată de poftа de a căsca adăogă :

— Şi adică ce voieştĭ să facem maĭ folositor ?

«Să compunem tot-d'auna idile? Nu ţĭ-am repetat de atîtea-orĭ că n'am nicĭ un talent pentru acest gen de compoziţie? ar fi maĭ nimerit dacă aĭ încerca să variezĭ ocupaţiunile noastre comune.!

Aceste esplicaţiunĭ prea neplăcute luĭ George, spuse de tînăra sa soţie, cu un ton batjocoritor, se repetau prea adesea, totuşĭ el nu se descuragia şĭ încerca în tot felul de a redeştepta în ea puţină poesie.

Şi de oare-ce ea, nu simţea o altă manieră de a iubi, maĭ adesea se mira de persistenţa bărbatuluĭ său, de a se plînge de raporturile între dînşiĭ.

Ce voia el maĭ mult ? Nu era ea femeia sa ? supusă voinţelor sale ?

Nu se supusese ea, dorinţeĭ luĭ de a veni la ţară spre a-şĭ maĭ scoate din banĭĭ cheltuiţĭ cu voiajul de nuntă ?

Cedase acesteĭ ideĭ fără să murmure, ea, care crezuse că o dată măritată va fi scăpată pentru tot-da-una, de astă sechestrare de două luniĭ, în mijlocul ţă-ranilor inculţĭ ?

Ce 'ĭ se reproşa încă ? Nu se arăta ea către el în faţa lumiĭ destul de supusă şi respectoasă ?

Şi în adevăr, Viorica, în faţa lumiĭ juca de minune rolul său de soţie model : afabilă, prevăzătoare, aproape tandră cu bărbatul în cît 'l făcea să dorească, aĭ fi casa în tot-d'a una plină cu streinĭ numaĭ spre a se

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

putea bucura și el la rîndu-ĭ, ca or-ce simplu strein de grațiile și amabilitatea, femeieĭ sale, așa de avară pentru el singur !

Erau atît de departe de poema intimă, a vieții împărtășită între două inimĭ, carĭ se înțeleg, carĭ se revăd tot-d'auna cu plăcere, cu o nouă nerăbdare, după un timp de despărțire, spre a-și comunica bucuriile sau neplăcerile ce le brăzdează existența.

Și totuși, cu toată buna-voință a luĭ George, care se arăta tot-d'auna conciliant, în toate, nu ajunseseră a se acorda în nimic, ba chiar de cît-va timp o schimbare și maĭ vizibilă se opera în caracterul și apucăturile femeieĭ sale.

Fie din pricina timpuluĭ său, rău întrebuințat, fie din causa lipseĭ de ocupație sau a instinctelor sale, intrase în relațiunĭ și legăturĭ de prietenie cu văduve și divorțate de carĭ furnică provinciile și în special orașul P....

Și cu toate că bărbatul se opuse din toate puterile unor asemenea prieteniĭ, din causa reputațiunii nesigură a unor asemenea femeĭ, totuși ea persistă, întrebuințînd maĭ întîĭ rugăciunile, apoĭ arătîndu-se mînioasă și în fine făcînd ceea ce 'ĭ plăcea, fără să se maĭ ocupe de opiniunea bărbatuluĭ său, ca și cum acesta n'ar fi maĭ existat.

Din acest moment o nouă fază de viață începu pentru George Petricu: orĭ de cîte orĭ venea acasă de la afacerile sale, maĭ tot-d'auna 'și găsea nevasta lipsă, masa în întîrziere, casa neglijată și toate rău îngri-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/drr

jite fără nici un confortabil fiind lăsat totul în seama unei bucătărese fără experiență.

In rarele momente cînd se găseau singure, îi vorbea despre oare-cari plimbări cu trăsura sau de soarele intime, unde nu erau admise de cît dame.

Dar dacă George ar fi putut pătrunde în aceste reuniuni, ar fi recunoscut că societetea soției sale nu se compunea, de cît din bătrîne văduve, femei cu reputațiunea compromisă, divorțate, cari fie din causa caracterelor lor arțăgoase, fie a unei prea mari dragoste de libertate; tot-d'auna resultatul unei falșe educațiuni, și cari negăsind nimic mai bun de făcut de cît a atrage în cursă-le și pe alte tinere fără experiență, fie pentru diferite interese meschine, fie în scop de a-și mări numărul de femei libere și independente, însărcinîndu-se de a le aluneca bilete dulci și a le procura distracții cari să le atragă afară de sub acoperămîntul conjugal.

In aceste reuniuni, se joacă mult la cărți și cel mai adesea pe sume mari; se povestesc cu multă vervă oare-cari întîmplări atrăgătoare și în special sunt esploatate scandalurile picante cum de ex: Despre bărbați cari se cred destul de isteți, dar sunt înșelați de nevestele lor în modul cel mai singular...

Aceste istorioare, de prost gust, amuza în particular pe Viorica și fără a se gîndi un minut la consecințele lor fatale se gîndea, nu fără dreptate, că cu frumusețea sa fermecătoare putea deveni eroina oarecăror anecdote de acest soi; cu George nu-i va fi dificil, îl va face să creadă ceia ce va voi ea.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Intr'una din seri, după ce Viorica își adună bani economisiți de la tirgurile zilnice plecă spre a'și întîlni amicele și a forma cercul de jucătoare, căci în puțin timp devenise cea mai destrăbălată jucătoare de cărți, găsind sensațiuni de plăcere în acest nou mijloc de a 'și omorî timpul, George văzîndu-se singur, de-o-dată fu apucat de un acces de tristețe, aproape o violentă desperare și spre a nu se lăsa să fie stăpînit în mod nefolositor de asemenea idei, împins de acea nevoe de a'și împărtăși durerile altora își îndreaptă pașii către casa amicului Costică Sorescu, nu însă pentru a se plînge, căci nu avea acest drept de oare-ce fusese în deajuns prevenit, dar spre a face o baie în dulceața unei fericiri caznice pe care ar fi dorit s'o vadă încălzind și căminul său, sau poate că o povață bine venită i-ar fi folositoare.

Găsi pe Costică și Elena stînd la o masă pe care se afla mici unelte de lucru, luminată de o lampă a cărei vie lumină era atenuată printr'un abajur de un verde opal, mobilele bine aranjate și bine îngrijite, Costică citea cu multă complesență o revistă, iar Elena asculta și lucra la rufăria copilului, ce era așteptat cu nerăbdare și care avea să fie ca o notă veselă în acest plăcut și liniștit interior.

Costică se ridică cu grabă și întinse lui George o mînă francă și loială, ghicind că dacă venea singur la această oră avea cea mai mare trebuință de semne de afecțiune sinceră...

— Cum? singur? unde îți este nevasta ?

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

« Așteptam de mult vizita voastră, dar pare că a'ți uĭtat cu totul pe vechiĭ prietenĭ.

— În adevăr, Viorica este chiar pentru mine, aproape invizibilă, maĭ ales de cînd a legat prietenia cu Ghiduleasca și Filostreanca, carĭ la rîndul lor au introdus'o într'un cerc maĭ mare de cocoane de seama lor, societate demnă de toată stima și respectul, de oare-ce bărbațiĭ nu sunt admișĭ, ceia-ce 'mĭ povestea astă-seară la masă cu un aer destul de grăbit!

« In zadar, 'mĭ-a fost toate rugăcĭunile și sforțările spre a-o face să renunțe cel puțin astă-seară, la aceaste reuniri, pentru a mă însoți aicĭ, spre a lua gust la aceste soarele intime, la această viață liniștită de familie de carĭ ea, pare a se depărta cu pașĭ repezĭ.

« Mĭ-a promis pentru o altă zi; să așteptăm fără s'o condamnăm încă prea sever, poate se va obosi o dată de noile sale prietine, căcĭ prieteniile ca și amorurile prea înflăcărate, nu durează mult.

« Ce lucrați acolo, Mme Sorescu? păreți așa de preocupată?

— Micĭ scufițe și barbete de copiĭ.

— A! înțeleg acum, ceva nou!

Și tot espozînd pe masă mica rufărie fără să dea a tențiune viitoareĭ tinere mamă care roșea de încurcătura în care se găsea, zise:

— O! ce fericiți muritorĭ sunteți, totul pare a favoriza fericirea voastră!

« Pe cînd la mine, nimic așa-ceva nu se poate spera pentru moment și D-zeu știe cum o doresc, căcĭ poate noile și neprevăzutele bucuriĭ ale maternității, vor

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

readuce pe acea tînără ameţită, la datoriile sale de femeie de casă şi soţie mai devotată.

Şi de o dată uitîndu-şi hotărîrea ce'şi luase de a nu se plînge, reluă cu amărăciune;

« Cu toate acestea, nu am nimic a'mi reproşa vis-á-vis de ea!

« Şi ceea-ce este mai dureros pentru mine este că pare a nu 'şi da seamă de loc de răul ce'mi face, de golul înspăimîntător ce găsesc în propria mea casă!

« De cînd inima mea s'a deschis la primele emoţiuni ale dragostei; n'a bătut de cît pentru ea!

« Dacă am studiat, lucrat cu ardoare şi am voit a parveni la o posiţie liberă este că, pretutindeni am fost urmărit de imagina sa, încuragiat de suvenirul său şi astă-zi zilele se scurg goale pentru mine, fără a'mi aduce nici o bucurie, nici o recompensă lungilor mele osteneli!

« Această singulară creatură, înzestrată cu atîtea podoabe fisice, pare a crede că nu este o altă manieră de a iubi, găsindu-se satisfăcută numai de efectul ce produce persoana sa asupra altuia!

Şi încetinel ca şi cum şi-ar fi vorbit numai sieşi repeta aproape într'un oftat: « Nu, de sigur, astă femee n'are inimă! »

Elena, prin cuvinte încuragiatoare, încercă a'l îmbărbăta şi a'l face să nădăjduiască, zicîndu-i: că la etatea soţiei sale nu se poate continua cu atîta hotărîre, o cale aşa de falşe, fără ca dintr'o zi într'alta să 'şi recunoască greşeala; că va reveni de sigur mai

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

bună și mai iubitoare, încercînd ast-fel să 'l facă a uita neînțelesele ei ușurințe!

George clătinînd capul cu un gest de necrezare, își luă seara bună și plecă, lăsînd pe Costică și Elena îngrijați și regretînd sincer sfărîmarea unui menaj așa de tînăr, căci din conduita acestei femei, se vedea că dintr'o zi într'alta trebuia să cadă în greșeli mai grave pe cari un om nu le poate crta!

Costică Sorescu adresîndu-se Elenei zise:

— Ea se va mîngîia, dar el nici o dată, căci are o natură prea sensibilă!

« Nu vezi? Ce schimbare s'a operat în toată întreaga lui persoană? Cum a slăbit? Ce sbîrcituri adînci sunt marcate pe frunlea sa!

— Și nu sunt încă doi ani de cînd s'au luat, încheîă Elena.

Cînd George sosi acasă Viorica nu venise încă, dar se hotîrî a o aștepta în salon spre a-i cere oare-cari deslușiri asupra conduitei sale și adică: De cînd s'a schimbat moda ca bărbatul să-și aștepte nevasta?

In fine, pe la orele două din noapte veni și cînd intră și 'l găsi neculcat așteptînd'o în salon, cu o voce degagîată 'i zise:

— Te credeam culcat? Ce ideîe să stai singur aci? De sigur spre a'mi repeta încă că sunt frumoasă și mă iubești? Este cîntecul tău favorit!

« Aide, spune repede, căci mă duc să mă culc, 'mi trebue odihnă, poimîine-seară este cel dintîi bal al sezonului la colonelul B. Cred că n'ai uitat invitațiunea?

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

«Nu uĭta de asemenea că trebue să ne arătăm în toate avantajele? Ingrijește-te bine spre a nu mă face să roşesc de persoana ta, fiind de a ta datorie de a mă acompania.

«Numaĭ de astă-dată, voĭ maĭ consimți a merge cu o trăsură de piață, căcĭ un lucru ce parĭ a uĭta, este cumpărarea uneĭ trăsurĭ şi caĭ.

«Crezì că am să mă plimb încă mult timp de pomană cu trăsura prietenelor mele?

«Nu, amorul meu propriu a suferit destul din cauza avariției tale? Fără trăsură nu ne putem ține rangul, căcĭ ce va zice lumea?

—Lumea? reluă George, care abĭa îşĭ căpătă graĭul:

«Va zice că sunt cel maĭ nenorocit dintre muritorĭ, avînd de nevastă o femeie ca tine!

Şi dînd drumul mînieĭ ce-ĭ clocotea în pĭept adăogă:

«Un monstru, de ingratitudine, o statue fără inimă şi fără suflet!

«Ce puțin lucru este frumusețea la o femeĭe cînd bunele sentimente 'ĭ lipsesc!

Dar ea, după o pauză ca şi cum aceste fulgerătoare cuvinte nu 'ĭ-ar fi fost adresate reluă:

— Cred că aĭ înțeles, că doresc o trăsură, şi pentru a nu'ți datora nimic, voesc s'o cumperĭ din venitul doteĭ mele, căcĭ sper că nu veĭ fi avînd pretențiunea de a capitaliza venitul meu?

George la astă nedreaptă alusiune sări în sus!

El, care cu cel maĭ mare tact evita, orĭ-ce cestiune de banĭ, şi care pînă în acel moment nu refuzase nimic femeieĭ sale, 'ĭ zise cu un ton sever:

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

« Ţi-aĭ dat tu socoteală, o singură zi de tot ce costă fanteziile tale spre a urmări moda în toate capriţiile eĭ?

« Tu, care ne lucrînd nimic cu mîĭnele tale, nu ştiĭ de cît să comanzĭ la cusătoreasă sau la modistă

« Tu, care respingĭ cu îngîmfare, un sărac ce-ţĭ cere milă în stradă, sau întorcĭ capul spre a nu 'l vedea, nu ştiĭ a te priva de nimic, numaĭ spre a'ţĭ satisface propriul tăŭ egoism ?

« Poţĭ face apel la zestrea ta, fiind liniştită că este ne atinsă, cît despre venit, 'l-aĭ cheltuit de mult şi dacă n'aş fi pus eu picĭoarele în prag maĭ fi tîrît a face şi datoriĭ; ast-fel îţĭ refuz neted trăsura şi caiĭ şi te rog a nu maĭ ataca această cestiune, liniştindu-te asupra opiniuniĭ publice în astă privinţă căcĭ cine nu ştie, că nu sunt de cît un simplu inginer şi cu atît maĭ mult voĭ fi stimat, cu cît voĭ sta în cerul meu, natural, de către oameniĭ cum se cade, nu de aceia cu care te afişezĭ tu de cît-va timp şi carĭ se fac a fi arătaţĭ cu degetul!

Viorica, cu dinţiĭ strînşĭ şi tremurînd de mînie replică:

-- A! de sigur îmĭ face o scenă ?

« 'Mĭ reproşezĭ, tot ce aĭ făcut pentru mineşi îmĭ refuzĭ ceia ce-ţĭ cer?

Şi dirigindu-se spre oglindă:

« Priveşte-te şi comparăte cu mine!

« Tu, căruia natura ţi-a refuzat toate avantagele esterioare, nu aĭ nicĭ eleganţa, nicĭ nimic ce place uneĭ femeĭ!

« Luîndu-te, de bărbat este cel maĭ mare sacrificiu

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ce am făcut; amicele mele 'mĭ o repetă chiar astă-seară, că cu seducțiunea mea aș fi putut pretinde o mai bună partidă...

George devenind de o dată rĕutăcios îĭ zise;

— Da, căpitan Milcoveanu, ți-a probat în destul prețul ce punea pe tine și cît te stima, precum și ce sacrificiĭ aĭ meritat ca omaj pentru persoana ta!

« Crezĭ că am uĭtat cochetările tale cu el? Nu, îngrămădesc și nu uĭt nimic!

Viorica isbucni într'un rîs sardonic și nervos și cu o voce ascuțită adăugă:

— Gătesteți carnetul de note, ca să'l aĭ la îndemînă spre a-ți rezuma jurnalul martiruluĭ tău!

Si aprinzînd în liniște o luminare părăsi salonul spre a merge să se culce, ocupîndu-se cu cel maĭ mare sînge rece de toaleta sa de noapte, ne uĭtînd de a'șĭ suci părul cu ferul, ne neglijînd nicĭ un detaliu, care ar fi putut jigni cît de puțin frumusețea sa; culcîndu-se în cea maĭ mare tihnă și dormind pînă la nouĕ ciasurĭ dimineața, visînd numaĭ despre balul colonelului B. și despre noile sale succese, fără a se întreba un minut: ce făcea bărbatul său, care rămăsesè în salon într'un fotoliu, reflectînd la nenorocirea sa, care era singura sa operă? Acum, îșĭ aducea aminte de poveștele amicilor săĭ; toțĭ cunoșteau această femeie, afară de el!

Și cînd îșĭ esamina starea sufletuluĭ constată că o iubĭa încă cu aceiași pasiune, cu toate că perduse orĭ-ce stimă pentru ea; totuși un cuvînt de căință de părere de rĕu din parte-ĭ l'ar fi făcut a ĭerta

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

și uĭta totul, chiar asprele cuvinte ce'ĭ adresase în acea sară!

A doua zi, ceĭ doĭ soțĭ să găsiră față în față la dejun!

George cu fața obosită și abătut era adîncit într'o mușenie de tîmpit! Viorica din contră, bine odihnită, fragetă și frumoasă, îmbrăcată c'un frumos capod și foiletînd într'un jurnal de modă, ridicîndu-și privirea către George 'ĭ zise:

— Iată cum eștĭ făcut? S'ar zice că viĭ de la morgă? Cine a maĭ văzut să-ți petrecĭ noaptea într'un fotoliu?

« Dacă reîncepĭ și astă seară, la balul de mîine seară, nu veĭ fi destul de presentabil?

« Nu e vorbă așĭ putea merge cu mama sau cu sora mea, dar ce va zice lumea? Căcĭ țin a menajea puțin opiniunea lumiĭ; așĭ avea aerul uneĭ divorțate... »

Acest din urmă cuvînt, pronunțat cu atîta ușurință de nevastă-sa, în urma celor petrecute, căzu cu greutatea uneĭ picăturĭ de plumb cald pe inima luĭ George, pricinuindu-ĭ o profundă rană în suflet, care fu ca și un presimțimînt sinistru pentru viitor!

Și fără a 'și ridica privirea asupră-ĭ ĭĭ zice:

— Fiĭ sigură că mîine voĭ fi gata a te însoți așa cum datoria și onoarea mea o cere.

Și luîndu-și în liniște cafeaua, ne arătînd nicĭ o dorință de a continua convorbirea cu aceia a căreĭ ușurință 'l deșnădăjduia, ne știind a arăta nicĭ un regret față de suferințele luĭ, a căror causă era ea, timbrul voceĭ eĭ, făcîndu-ĭ rău acum, și avînd trebuință de liniște și singurătate se retrase în biuroul său.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

D-na Petricu, profitînd de astă libertate, uză de ea, alergînd toată ziua din magazin în magazin, procurîndu-şĭ mănuşĭ, florĭ, panglicĭ, tîrguelĭ, ce o ocupară atît de mult în cît îşĭ ultă de casă şi de tot ce nu avea raport la ea însăşĭ!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

BIBLIOTECA CENTRALA
Bucuresci

VIII

Apartamentele Colonelului B... luminate din toate părțile, așa în cît printre persiene se puteau zări chelnerii luați de ocazie, mergînd în sus și în jos, cu brațele încărcate de cristale și de vase, de prăjituri și bomboane, înghețată și diferite recituri toate aranjate artistic într'un bufet și cari erau destinate prînzului cu care urma a se deschide balul.

Curtea îndesată de trăsuri, elita societății orașului P... se înbulzea și se plimba în cele două saloane în mod splendid decorate de flori.

D-na Colonel B... făcea cu o bună grație onorurile caseĭ sale, gîndind, cu un orgoliu satisfăcut, că va fi greu altor soarele, de a întrece pe a sa în lux și bun gust.

Muzica începînd primele arii, amatorii avansau prin salonul rezervat dansului, pe cînd amatorii de jocuri

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

se instalau înaintea meselor pe carï se aflau grămezï de cărţï de joc, reservate lor în cel alt salon.

Intrarea Viorichi în salonul de dans, la braţul luï George, întoarse capetele dansatorilor spre uşa de intrare; damele îşï şoptiră cite-va frase însoţite de surîsurï semnificative în care, fără îndoïală, se amesteca şi un grăunte de gelozie, căcï tînăra femeïe, era acum maï încîntătoare ca orï cînd, adăogîndu-se la frumuseţea sa naturală şi acea siguranţă şi ţinută de femeïe grăsulie, lucru ce o făcea maï atrăgătoare către sexul forte.

Purtînd o prea elegantă rochïe de satin alb, destul de decoltată, lăsînd a se vedea gîtul şi pieptul încărcate de bijuteriile cumpărate de George, tualeta împodobită cu florï de grenată roşiï, carï ofereau cel maï magic efect în părul său!

George o admira, cum toată lumea o admira, însă de la distanţă căcï ea părea a fi uïtat deja de existenţa luï, în acel moment cînd pintenii de toate gradele şi tot felul de uniforme turnicau în juru-ï.

Colonelul B..., patronul balului, se arătă în particular galant, oferindu-'ï braţul pentru a o presenta şi a o recomanda ca pe cea maï încîntătoare a sa invitată, aruncîndu-ï priviri espresive, carï fură observate de statul major de tinerï ce o asediau şi carï 'şï şopteau: are aerul a ţine la Colonel, căcï 'şï dau întîlnire în toate colţurile balului; Colonela nu este îngăduitoare şi poate că sfîrşitul acesteï soarele, ne rezervă un mic scandal amusant care va face să

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

moară de ris toate aceste dame pe jumătate frumoase cari 'ĭ aruncă priviri fulgerătoare!

Viorica se găsea puțin cam deplasată văzîndu-se obiectul atențiuniĭ unuĭ personaj ca Colonelul B... care era destul de bine văzut în societatea P... și se bucura de mare influență în localitate.

Bine conservat, cu toate că trecuse peste cincĭzecĭ de anĭ, dar pentru femeĭ ca Viorica susțineaĭ că are numaĭ patru-zecĭ și doĭ, nicĭ un păr alb, mustața de un prea negru frumos, denotă că Colonelul făcea uz în mod discret de cea maĭ bună tinctură japoneză; înalt de talie cu statura mîndră și distinsă avînd încă o bună mină, representa cariera armelor în toate avantajele..

După cîte-va cadriluri, colonelul conduse pe Viorica la bufet unde cu multă curtoazie îĭ puse la discreție tot ce conținea maĭ eschis, șoptindu'ĭ într'un surîs că totul îĭ aparține chiar și inima sa este a eĭ pentru viață!

Frasa plăcindu-ĭ, în tot timpul soareleĭ, Viorica respunse înflăcăratuluĭ Colonel prin cochetăriile cele maĭ fermecătoare!

In schimb, Colonela văzîndu-se delăsată ca și George se apropie de el și după ce maĭ întîĭ îĭ adresă în mod simpatic cîte-va cestiuni, ghicind cu tactul său de femeĭe, că trebue să fie nenorocit în căznicie, apoĭ lăsîndu-se a fi stăpînită de mînie pentru acela-ce era pe cale de a-ĭ fura bărbatul adăogă:

— Femeĭ ca a D-voastră nu se aclimatizează nicĭ o-dată cu căminul caznic; interiorul caseĭ D-tale trebuę să fie o desordine complectă?

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

George roşind zise cu violenţă: Doamnă, uităţi că aceea despre care vorbiţi este femeia mea? Şi că suntem în casa D-voastră?

« Sunt gata să mă retrag, dacă Viorica v'a ofensat întru ceva?

— O! ho, mergi prea departe, scumpul meu amic, permiţîndu-şi astă familiaritate de oare-ce 'l cunoştea de mult, eu nu sunt femeie care să mă supăr pentru aşa puţin lucru şi permit bucuroasă Colonelului oare carî fantazii!

Apoi răţoindu-se, 'şi aruncă o privire de complesenţă în oglinda de vis-a-vis, care 'i reflecta imagina şi pe care 'şi-o găsea încă perfectă, graţie escelentelor producte ale caseî Jobin din Bucureşti, şi cu o voce mîorlăitoare adăogă:

— O! Nu mă tem de nimic, astea sunt rachete artificiale d'ale Colonelului, care-i vor trece aşa de repede ca şi un fulger şi mîine nu va mai vedea alta, de cît pe mine!

Datoriile sale de stăpînă a caseî, chemînd'o în altă parte, părăsi pe George lăsîndu-'l între perplex, asupra observaţiunilor ce-şi reservase de a face asupra conduiteî femeie sale.

Cît despre propriele sale suferinţe, se obicinuise atît de mult cu ele, că deveniseră la a doua viaţă pentru el, avînd de obiceî a 'şi închide totul în suflet, mulţumindu-se a cugeta ore întregi în linişte şi singurătate şi aşteptînd dintr'o zi într'alta întîmplările necunoscutului, încercînd astă seară mai mult o repulsiune de cît dorinţa de a dansa cu nevasta sa, cum

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

încerca altă-dată, el căruia 'ĭ plăcea ăst soĭŭ de petrecere; totuşĭ unul dintre prietenĭ îl făcu să observe anormalul situaţiuniĭ sale, faţă de femeĭa sa, şi 'l angajă a se apropia de ea spre a o dansa, căcĭ lumea atît dispusă a se ocupa de alţiĭ, nu va lipsi de a-ĭ pune în cîntec chiar de a doua zi.

Se supuse şi maşinalicește se îndreptă către Viorica care era ocupată cu depănarea boabelor de mărgăritar ale spirituluĭ său, într'un alt cerc de tinerĭ zişĭ la modă, carĭ ţintise ochiĭ la ea şi o inspecta ca pe un cal de preţ!

George, în fine, 'ĭ zise: Vreĭ să dansăm împreună acest vals? Mi-'l datorezĭ, am aşteptat destul!

Primi invitaţiunea, perzîndu-şĭ în acelaş timp mina sa amabilă şi provocătoare spre a lua rolul uneĭ persoane care 'şĭ îndeplineşte o datorie lăsîndu-se a fi învîrtită fără a adresa bărbatuluĭ său un cuvînt sau privire!

Sfîrşitul dansuluĭ fu o adevărată uşurare. pentru amîndoĭ şi pînă la terminarea baluluĭ, George o lăsă liberă şi cu totul la dispoziţia adoratorilor săĭ, dirijîndu-se către salonul de joc, unde se instală înaintea uneĭ mese în tovărăşia unor bătrînĭ, jucînd cu frenezie, silindu-se ast-fel a uĭta cîte-va ceasurĭ mîhnirea sa; şansa maĭ întîĭ 'ĭ fu contrară, apoĭ cîştigă şi sfîrşi a cîştiga o sumă destul de mare, care ar fi putut servi la cumpărarea cailor şi trăsureĭ dorite de Viorica, dar el zisese nu; cum era să se lipsească de autoritate, faţă de ea? Şi găsindu-se nenorocit în amor preferă să nu maĭ vorbească de şansa la joc.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Balul se sfîrşi, cum toate au un sfîrşit în aste lume! Unii, plecară regretînd atîtea ceasuri de odihnă risipite, alţii ducînd cu ei o meschină doză de vanitate satisfăcută!

Şi cu toate acestea, ceî-ce sunt excluşi de la asemenea serbări şi petreceri, ce priviri de gelozie nu aruncă pe ferestrele luminate, crezînd că o fericire fără seamăn domneşte dincolo de zidurile ce-'i desparte şi că un colţ de cer nu poate fi comparat cu aceste saloane, ce conţin atîtea pofte şi din care se exală atîtea surde ambiţiuni; dar în realitate domneşte cea mai profundă plictiseală!

Cine? a doua zi de un bal sau serbotoare n'a considerat toaleta sa, şifonată sau pătată; osteneala şi banii ce a costat un ast-fel de deranjament, compărînd mica parte de satisfacţiune şi de plăcere ce aceste petreceri procură şi nu şi-a zis:

N'ar fi fost oare, mai bine să stau la gura sobei, cu o bună carte pe mescioară sau o revistă interesantă, mi-ar fi lăsat de sigur mai bune şi mai frumoase impresiuni, de cît unor nopţi perdute, ce poartă numele de sărbători!

Cam ast-fel de reflexiuni făcu George Petricu, cînd în dimineaţa balului sus descris trecu pe lîngă casa amiculuî, său Costică Sorescu, în care totul dormea în linişte, ghicind că o asemenea linişte şi pace esterioară domnea şi în inimile celor ce locuia în acea casă, carî frecuentau prea puţin lumea, mai ales de la naşterea micei lor Marioara, carî le procura destule nevinovate bucurii şi atîtea nevinovate distracţiuni...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

George surprinzîndu-şĭ nevasta surîzînd, bine înţeles şĭ retrecea prin minte succesele de bal, o crezu dispusă şi voi a face iluziune la acest liniştit cămin, unde concordia şi pacea păreau că-şĭ făcuseră cuĭbul, cu toate că se aştepta la o rea primire, din partea soţieĭ sale la asemenea aluziunĭ, care nu întîrzie, căcĭ Viorica ĭ respunse înălţînd din umerĭ:

Oameniĭ, de felul Eleneĭ, cu gusturĭ meschine de burtă verde, pot comta printre oameniĭ?

«Le place să şĭ mîngîe copilul, cînd unul, cînd altul, ca şi cum copiĭ nu sunt făcuţĭ spre a fi îngrijiţĭ de doicĭ?

Ca şi cum s'ar fi vorbit singură:

Cînd din nenorocire voĭŭ fi mamă, la rîndu-mĭ nu mă voiŭ ocupa de asemenea detaliĭ; nu este destul oare că trebue să sufer şi să am talia diformată timp de nouă luni?

George apropiindu-se de femeia sa care tocmaĭ intra în camera de culcare şi coprinzînd'o de talia sa învelită de satin-alb o forţă să stea pe o canapea şi o întreba·

— Fi-va oare adevărat că-mĭ rezervĭ fericirea de a fi tată? Că voĭ putea ţine în braţe copilul meu?

Şi lăsîndu-se a fi stăpînit de astă bucurie ne aşteptată, îşĭ sărută cu efuziune nevasta, care nu înţelegea cum putea fi el atît de bucuros pentru un copil, o fiinţă care vine să turbure liniştea şi să ceară îngrijirĭ pe carĭ nicĭ o dată nu va fi în stare să le întoarcă.

Ast-fel ea, îşĭ dedea socoteală de ingratitudinea copi-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ilor şi calcula din nainte un just echilibru între ceia-ce ea da şi ceia-ce ar fi putut primi!

Incă o dată George rămase mut de atîta materialism din partea nevestisi, dar fără a face vre-o reflexiune reîndoi îngrijirile şi prevederile pentru ea, sperînd din parte-i vre-o schimbare în favoarea sa, atunci cînd va fi mamă!

Se mulţumea acum cu puţin; o privire de recunoştinţă îi era destul; ea din contră, nu schimbă nimic în conduita sa; mai mult, pe cît îi fu permis de a'şi disimula *posiţia*, o făcu, strîngîndu-se cu corsetul, cu îngrijire spre marea teroare a lui George, care se temea de urmări fatale pentru mica fiinţă, aşa de inofensibilă şi care poate era predestinată a-i procura oare-cari bucurii pe acest pămînt!

Cochetăriile ei, cu colonelul B. deveniseră de notorietate publică, cum zice proverbul, toată lumea ştia, aceia-ce bărbatul nu ştia.

'Şi dau întîlniri în toate locurile şi mai adesea în cercul damelor prietine cu Viorica, unde fusese admisă, spre cea mai mare bucurie a celor mai bătrîne cari se găseau destul de onorate cu visita colonelului.

Ea însăşi 'l primia în visite în casa bărbatului său, cari visite se prelungeau destul de mult în lipsa lui George.

Toată lumea ştia acum că acest bătrîn şi vechiu militar, era nebun după Viorica şi cheltuia sume mari de bani pe bijuterii şi biblouri costisitoare, căci perfida, ajunsese repede a'şi calcula preţul frumuseţii, găsind pe colonel prea răscopt pentru propria sa plă-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

cere spre a'ĭ oferi grațiile în mod gratuit... Așa surîzînd arăta colonelului brațul său alb și grăsuliu pe care ar veni destul de bine o brățară—zicea ea—ce observase la vitrina cutăreĭ sau cutăreĭ bijuteriĭ.

In altă zi 'ĭ arăta degetul gol în care un inel de preț— zicea ea —lipsește absolutamente...

Așa că colonela, cu toată asigurarea și încrederea ce avea în bravul eĭ bărbat, începu a se îngriji și a 'și perde cumpătul, de milităroaica veche, cum zicea ea, căci 'ĭ era teamă a se vedea părăsită pentru o creatură așa de periculoasă; nu se vedeau la P... în toate zilele lucruri de așa soĭ, divorțuri și căzniciĭ de cîte două-zeci anĭ desfăcute!

O! este îngrozitor, gîndea colonela, să fie așa părăsită și să vadă pe rivala sa împodobită de grațiile junețeĭ plimbîndu-se la brațul bărbatuluĭ său și dîndu'și aere de cuceritoare...

Dar imaginația prea simțitoareĭ colonelă, mergea prea departe, lucrurile nu ajunseseră aci.

Colonelul, este prea adevărat, era amorezat de tînăra cochetă, dar înainte de toate își respecta familia și știa ceia-ce onoarea 'ĭ comanda așa că nu gîndea un minut a uza de marile mijloace ale căror urmărĭ sunt destul de rușinoase.

Positiunea și talia diformă a Viorichi, o constrînseră a rămînea în casă, reproșînd luĭ George de miĭ de orĭ pe zi că el este cauza arestăreĭ sale în casă și întristîndu-se, cînd 'și vedea în oglindă trăsurile feței alterate, de acea stare de suferință, care este

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

apanajul orĭ-căreĭ femeĭ și de la care nu se pot sustrage de cît excepțiunile.

Intinsă pe o canapea în fața uneĭ marĭ oglinzĭ calcula zilnic timpul ce-ĭ maĭ rămînea pînă să scape de sarcină, ne preocupînd'o alt de cît dacă absența sa, nu-'ĭ va scădea influența pe lîngă colonel, care de alt-fel nu o uita, luînd în lipsa luĭ George noutățĭ despre ea și acompaniind bileţelele sale de bomboanele çele maĭ fine, ale căror coșulețe și cornete fiind lăsate cu neglijență pe masă sau căminul sobeĭ, atrăsese în maĭ multe rînduri atențiunea luĭ George și cînd întrebase de enigmatica lor proveniență, Viorica, cu flegma sa obicĭnuită, 'ĭ spuse că venea din partea tatăluĭ său, care știa cum 'ĭ place bomboanele.

— Dar aceste florĭ așa de reînprospătate și carĭ prin frumusețea lor par a eși în toate zilele de la grădinar?

— A! 'mĭ sunt trimise de cocoana Fifița; tu care nu daĭ atențiune la nimic, n'aĭ observat ce grădină superbă are?

«Știind că'mĭ plac florile, singura mea mîngîĭere, era natural să'mĭ trimită cîte un buchet, căcĭ eŭ am prietine, nu trăesc ca un urs, cum trăeștĭ tu? bătînd cîmpiĭ ca și cum aĭ rătăci în descoperirea vre-unuĭ fenomen natural.

După cîte-va zile carĭ urmară astor explicațiunĭ cam încurcate, George aflîndu-se în căutarea unuĭ port-țigar și răscolind în diversele cupe ce conțineau miĭ obiecte, carĭ fac parte din tualeta uneĭ femeĭ, dete peste două cutiuțe, conținînd una o brățară superbă

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

de o valoare destul de mare și alta un inel nu mai puțin luxos înconjurat de perles-fines!

George, cu un aer cu totul degajat, 'i zise:

— Iată, nu știam că aĭ aceste bijuteriĭ!

« Aĭ putea să'mĭ esplicĭ proveniența lor? »

Surprinsă, Viorica 'șĭ perdu puțin din siguranța sa obicĭnuită și înainte de a răspunde, făcu o mică pauză..,

— Am, aceste bijuteriĭ de cînd eram demoazelă: Una 'mĭ-a fost dată de ziua mea și alta cu ocaziunea nunteĭ verișoareĭ mele...

Apoĭ cu o voce iritată:

« De cînd ți-aĭ luat obiceiul de a răscoli în lucrurile mele?

« Nicĭ-o-dată nu ți-am inspectat cutiile biroului spre a vedea ce conțin.

« Tot așa, te rog, să facĭ în adresa mea dacă vreĭ să trăeștĭ în liniște cu mine.

— Te rog, nu te supăra, căutam numaĭ port-țigarul, ce am cumpărat de la Veneția și la care țin foarte mult.

Și nevoind a prelungi o discuție a cărei lumină nu-'ĭ plăcea—eși.

Simțea, că teribila bănuială, ce intrase în sufletu'ĭ se adeverea acum; totuși prefera a trăi în necertitudine neputînd răspunde de el, cînd va căpăta siguranța.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

IX

Evenimentul, atît de mult așteptat de George sosi în fine... Era tatăl unuĭ voĭnic băĭat care-ĭ semăna și părea a respira viața cu toată forța micilor săĭ plămînĭ!

Viorica palidă, enervată și cu trăsurile feței sbîrcite de suferință, cu o privire rătăcită părea a urmări prin casă mersul pașilor ce necesita sosirea acestuĭ nou membru de familie.

George, cu multă băgare de seamă apropiindu-se de ea, voi a-ĭ mărturisi prin oare-carĭ mîngîerĭ, bucuria de care era însuflețit, dar ea cu un gest de oboseală și vădită plictiseală 'l respinse repede țintuindu-l pe loc!

Ast-fel în urmă, ca și înainte de naștere, era aceiași femeie: *fără inimă*.

Maternitatea nu-'ĭ alunecase nimic în suflet, era în

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

acest moment acea-ce fusese *tot-d'a-una*—cea din urmă speranță sbură. Dirijindu-se spre leagănul copilului, păru a implora de la el, puțin din acea caldă afecțiune ce nu putuse dobîndi de la mamă.

Și privindu'l adînc se aplecă peste leagăn, 'i șopti sărutîndu'l:

Impreună trăind poate că viața ne va fi mai de suportat!

Eși încet din cameră fără a mai privi spre patul lăuzei; hotărirea sa era luată.—De acum nu va mai terfeli demnitatea sa de soț în tentative infructuoase pe lîngă aceia ce se încăpățîna a-i închide inima și încrederea!

Nu-i mai rămînea de acum, de cît a'și salva onoarea dacă mai era vreme!

Din acea zi 'și ascunse cu îngrijire starea sufletului său ochilor indiscreți, chiar și lui Costică și Eleneĭ carĭ 'i vizita adesea.

Viorica se restabili repede, căci în numărul darurilor sale naturale se bucura și de o excelentă sănătate.

La prima neliniște, ce simți, ordonă o doică pentru copil.—Putea ea, suporta o zi mai mult supliciul de a fi deranjată în timpul nopții prin scîncelile copilului, cînd fie-care are drept la un repaos bine cîștigat?

Bărbatul, se execută și 'i făcu după dorință, cu toate-că în fond, ar fi găsit așa de dulce și natural ca o mamă robustă și sănătoasă să'și alăpteze singură copilul.

De cîte-orĭ, în escursiunile cîmpenești, nu se oprise el spre a contempla din depărtare, în ușa uneĭ căsuțe

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

umbrită de verdeață: O robustă țărancă cu fața și sînul brun, alăptînd pe primul său născut și cîntînd o bătrînă doină spre a'l adormi!

Cît era de departe de căminul său, epilogul acestuĭ simplu, dar încîntător tablou, reapărînd numaĭ, în suvenirul său, ca o dulce umbră!... acum evaporată!...

Cele patru-zecĭ zile obligatoriĭ trecuse. Viorica, într'o tualetă închisă, însoțită de mama sa, merse la biserică unde un preot 'ĭ citi rugăciunile obicĭnuite în asemenea ocaziunĭ; căcĭ, natură singulară, nu neglĭja nimic, din toate aceste micĭ detaliĭ de bigotism carĭ 'ĭ fuseseră îndopate în cap în timpul copilărieĭ, executînd forma cu cel maĭ mare scrupul, fără a se opri un minut spre examinarea fondului, ca și cum D-zeu, în bunătatea sa infinită, ar fi aprobat josnicul său egoism cu care făcea nefericiți pe toți cîți o înconjurau!

Satisfăcută, de ea însăși, se găsea așa de delicată, fiind convinsă în oarba sa încăpățînare, că era destul de fină; știind să salveze aparențele uneĭ reputațiunĭ ne atinsă.

'Și făgădui de a reîncepe să se amuzeze spre a se despăgubi de lunga sa abținere— Tualete noĭ, vizite, nimic nu fu economisit.—Maternitatea sa ne maĭ ocupînd'o de loc, crezînd că 'și-a făcut maĭ mult de cît datoria, cînd cu o voce aspră și autoritară făcea în fie-care dimineață recomandațiunile cuvenite doiceĭ, plătită, spre a înlocui pe mamă în rolul eĭ!

La fie-care ceas din zi, cînd George vizita copilul, găsea invariabil leagănul abandonat între mîinele

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

brusce ale doîcei o țărancă de la munte, care se plictisea de moarte între patru pereți și nu putea zări o ușe deschisă fără a visa la libertatea sa din creștetul munților; totuși sub acea aspră aparență se găsea o inimă care puțin cite puțin și cu timpul se atașe la micuța ființă pe care o simțea delăsată, prin tristețea resemnată, ce mai mult ghicea, de cît înțelegea, în privirile tatălui ațintite ceasuri întregi asupra copilului!

Viorica reîncepuse întrevederile cu colonelul, mai amorezat ca nicî-o-dată de tînăra sa amică căreî îî repeta, că zilele ce petrecuse departe de ea fuseseră un supliciu pentru el.

Ocaziunile de a se întîlni se multiplicau și colonelul reîntinerea, devenind vesel și de spirit față de lume care în vederea influenței sale de omul tare al zilei îl complimenta exprimîndu-î fie-care mulțumirea ce pricinuia acest capriţ̦iu înexprimabil al naturei!

Dar, în mijlocul liniștitei sale beatitudinî, de-o-dată, se ridică pentru el un pericol ne înlăturabil: acela de a fi așezat în rangul lucrușoarelor carî s'au demodat și au încetat de a plăcea, spre a fi înlocuit prin ceva mai nou, mai tînăr și mai viguros, care trebuia să lovească pe cocheta în plină inimă!

Un nou don juan, cu capul ireproșabil care trebuîa să facă a bate inima acesteî rebele și să resimță pentru el oare-carî sentimente:

Victor Bimbirel sosit de curînd la P... în calitate de procuror pe lîngă tribunalul local, aducînd cu el o mare doză de pretenţ̦iunî amestecate cu oare-carî seducţ̦iunî gata a le planta asupra chochetelor din

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr

localitate, căci la P... ca și aiurea, era o calamitate să se trimită de la centru numai băeți ne însurați ca procurori, povestindu-se mulțime de anecdote și despre predecesorii lui Bimbirel, cari veneau numai cu gîndul a declara războiŭ în menajul altora — provocînd divorțuri și desordine acolo unde erau datori a ține ordinea, eșind tot-d'auna la timp din aceste escapade și apoi ducînd cu dînșii geamantanul și inima liberă, spre a-și reîncepe isprăvile în alt oraș!

Tot ast-fel și cu Bimbirel, noul procuror, care sub raportul fizic și intelectual, părea destul de bine înzestrat de natură, spre a continua romanele sentimentale abandonate de confrații săi...!

Fu ca și un fulger pentru Viorica, dintr'o singură privire, dintr'o singură scînteie scăpărată din ochii lor negri se înțeleseră.

Intr'o seară, în timpul plimbărilor cerculare în grădina publică, locul de întîlnire al amorezaților, unde fie-care vine spre a rivaliza în spirit, încercîndu-și forțele în necazul anilor ce-'i poartă în spinare, grație unei toalete îngrijită și unor ornamente cari trebue să ascundă multe defecte!

Din acea seară Viorica nu mai fu preocupată de cît a 'și lega inima în mod solid de tînărul procuror în necazul atitor altora cari n'ar fi dorit alt de cît a se distra cu el de uniformitatea vieții de provincie.

Biruită de noile sale sentimente, părea a părăsi precauțiunile de cari se înconjura pentru Colonel — atribuindu-și o onoare datorită farmecelor sale că a știut să captiveze așa repede un tînăr atît de căutat

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

de altele, nu mai puțin frumoase ca ea, căci am uitat a o spune: Orașul P... este renumit de a avea o pepenieră de femei frumoase în nuața brunelor mai în special.

Ast-fel Bimbirel, tînăr, cu maniere seducătoare, cu vorba catifelată, cunoscînd destul din toate, spre a se angaja în orî-ce conversație din care să iasă cu onoare — devenise iubitul Viorichii.

Bimbirel, în numărul vizitelor sale, nu uitase pe D-nu și D-na Petricu, cînd într'o dublă comedie flatase și cîștigase repede confiența lui George, care în sinceritatea sa nu se putu abține de a spune nevestesăi: Este încîntător D-nu Bimbirel, conversațiunea sa este destul de plăcută.

— De sigur, zise Viorica, trebue să fii prea dificil spre a gîndi alt-fel de un om a cărui amiciție este dorită de toți la P...

Bunul George, nu 'și da seamă, de sigur, cu ce poamă avea a face și ce silințe nu 'și dedese Bimbirel, pentru pretinsa lui amabilitate, trimițînd la toți dracii pe inginerî cu femei frumoase și cu care trebuia să cheltuiască atîtea frase spre a redeschide ușa casei unde să poată reveni fără să atragă prea mult atențiunea vecinilor, ceia-ce se și întîmplă, căci în curînd deveni vizitatornl neobosit al casei inginerului Petricu, găsindu-l sau negăsindu-l acasă.

Si atunci... cîte convorbiri între doi în salonul bleulapis, așezați pe o sofa unul lîngă altul, cînd convorbirea era întreruptă numai de sgomotul buzelor cari se sărutau!

Muzeul Digital al Românului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

D-na Petricu, pentru vizitele ce aștepta, se îmbrăcă cu rochiĭ ușoare, cu forme vaporoase spre a ispiti apetiturile întreprinzătorului magistrat!

Intr'una din zile pe cînd se găseau amîndoĭ, fură întrerupți de sosirea bruscă a Eleneĭ Sorescu care, fără să bată la ușe, intră luîndu-și un aer sever și nemulțumit la adresa galantului!

S'ar fi zis că alesese inadins momentul de a surprinde și ambarasa pe culpabilĭ!

D-nu procoror, destul de vexat și încurcat, înțelegînd că locul său numaĭ era acolo, 'și luă pălăria și eși— iar Elena reluă:

— Draga mea amică, cum se face că te găsesc în singulară tovărășie cu acest străin? Ce vă povesteați așa de interesant? Bărbatul tău știe oare de aceste vizite în lipsa sa?

Viorica cam contrariată respunse:

— Imĭ adresezĭ prea multe cestiunĭ de-o-dată și-nu știu la carĭ să respund maĭ întîĭ și în cele din urmă te întreb: Ești venită aci ca amică sau ca judecător al meu?

«Te rog a renunța la ăst din urmă titlu, căcĭ nu sunt de loc dispusă a'l primi; sunt majoră mi se pare și liberă de a primi pe cine voesc la mine!

«Știĭ bine, că nu recunosc acest drept, nicĭ chiar bărbatuluĭ-meu, de a'mĭ controla prea mult acțiunile, mi se pare mă cunoștĭ?

«Așa că de cît să ne certăm să vorbim maĭ bine ca bune prietine.

— Cu toate acestea, amica mea, înaintre de a con-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

vorbi ca bune prietene permite-'mĭ un avis, cel puțin ca umanitate; găsesc că'țĭ neglijezĭ prea mult copilul pe care îl văd bolnăvicĭos și slăbuț, cum poțĭ a te încrede numaĭ doiciĭ? care se poartă cu el ca cu ceĭ de la țară, robușțĭ prea adevărat, dar maĭ puțin delicațĭ ca aĭ noștri.

— V'aț dat toțĭ cuvîntul de a'mĭ reproșa că nu'mĭ îngrijesc copilul? Fac ce pot și cred-că nu va fi de cît în cîștig fiind asfel crescut.

«Aĭ uitat oare istoria spartanilor și chiar a Franciei: Cînd un mare rege, Henric IV, a fost crescut ast-fel și era sănătos ca tunul; din mica luĭ copilărie urca munțiĭ desculț, ne mîncînd de cît o coaje de pîine frecată cu usturoĭ. Pentru ce dar, n'aș dori acelaș regim pentru copilul meu?

— Aĭ apropourĭ pentru toate, scumpa mea și cînd îțĭ lipsesc alergĭ la citațiunĭ istorice. Fă ce crezĭ, dar să nu te plîngĭ de urmărĭ; asemenea de noua prietenie cu noul tău adorator, care nu va veni a te scoate din proasta situațiune în care te veĭ găsi și pe care aĭ provocat'o singură, căcĭ în epoca noastră fin-de-siècle se găsesc prea rar oameni capabilĭ spre a se devota să salveze o femeie compromisă, luînd'o de nevastă, iartă'mĭ sinceritatea, după cum aĭ luat'o nu te așteaptă de cît *divorțul*.

«Și spune'mĭ, te rog, dacă e frumos să fiĭ alungată din căminul tău, aproape fără azil și avînd de consolator disprețul lumeĭ?

— Și dacă se întîmplă aceasta? De ce nu zicĭ că am inventat eu legea divorțuluĭ? Voĭ fi cea dințiĭ sau cea din urmă? Nu!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

«Lucru mare, să mă despart de un om la care nu țin?

— Dar pentru ce l'aĭ luat de bărbat? replică Elena indignată, lăsîndu-'l să creadă că îl iubeștĭ?

— Iacă, pentru a face o diversiune în viața mea de tînără fată, a mă auzi numită *Madame* și spre a profita de privilegiile datorite acestuĭ titlu; maĭ crezînd că cu timpul mă voĭ obicĭnui a 'l ĭubi; dar a ștĭut așa de prost să debuteze cu mine, amețindu-mă de la început cu declarațiunile luĭ de dragoste, ca și cum o dată căsătorițĭ, n'ar fi alt-ceva de vorbit.

— Văd cu regret că aĭ păstrat aceleași principiĭ ce 'mĭ espuneaĭ într'o zi de iarnă pe veranda caselor părinților tăĭ, fără să asculțĭ vre-una din poveștele mele; dar iți repet, te jocĭ, cu ceia-ce trebuĭa să păstrezĭ maĭ bine: *Stima și afecțiunea bărbatului tău!*

«Văd de asemenea că prietenia mea nu'ți servește la nimic?

«D-ḑeu să te păzească, întîrziind cît maĭ mult, ziua fatală, cînd veĭ regreta amar, astă viață destrăbălată și care nu-ți va lăsa ca suvenir de cît *remușcărĭ și regrete inutile!*

Și ridicîndu-se cu bruschețe își luă pălăria și voi să plece, dar Viorica o opri cu un gest, isbucnind tot de-o-dată într'un rîs ironic obicĭnuit eĭ, în ocaziunile ambarasante:

— In adevăr, dacă bărbatu-tău te-ar auzi, ar fi încîntat de a poseda o femeie așa de elocintă ca tine; un bloc de virtute conjugală!

«Se vede, că nu cunoștĭ pasiunile marĭ, carĭ te con-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

duc fără să știĭ unde, fiind maĭ pre sus de orĭ-ce voință!

«'Ți invidiez liniștea, Eleno, și mulțumirea ta sufletească, dar nu toate suntem făcute din acelaș lut!

« Ast-fel, fiĭ liniștită, că or-ce s'ar întîmpla, voĭ ști tot-d'auna să mă mîngîĭ și te rog, nu mă maĭ privi cu așa răutăcioșĭ ochĭ, de obiceĭ așa de dulcĭ, despărțindu-ne ca prietene, căcĭ cu toată decadența mea sau cum vei voi a 'mĭ numi astă conduită, țin la amiciția ta!

Elena plecă, nefăgăduind nimic, iritată însă, de ironia cuvintelor aceleïa pe care o credea maĭ puțin pervertită.

Viorica rămasă cît-va timp pe gînduri, nemulțumită de ea, fiind apucată de regrete și remușcărĭ și gîndind: *Dacă nu cum-va amica su avea dreptate!*

Sub această fericită influență își îndreptă pașiĭ către camera copiluluĭ său, îĭ vorbi, îl mîngîe luîndu-l în brațe, ceia ce mira mult pe doică, care nu era obicĭnuită din partea cocoaneĭ cu asemenea sentimente de dragoste pentru micuțul...

Seara, contra obiceiului său, se așează pe canapea lîngă George, întrebîndu'l cu mult interes de afacerile și întrebuințarea timpuluĭ său; cum îțĭ samănă micul nostru Ionel și făgăduește a fi bun și serios, ca și tatăl său!

George, destul de mirat, de astă espansivitate, nu putea crede la o schimbare așa de repede aproape efectuată din partea nevesteseĭ, totușĭ nu eși din reserva-'ĭ obicĭnuită și răspunse prin monosilabe, crezînd că va fi tot-d'auna timp a'și schimba tactica, dacă

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

și schimbarea în bine va continua din partea soției sale.

Astă schimbare însă, fu de scurtă durată, cel mult o săptămînă, în care timp George începuse a'și clădi noi speranțe, de a vedea întrînd pacea și înțelegerea în casa sa, căci ast-fel este omul făcut: Se apucă de cea mai mică scîndură de scăpare, sperînd ceia-ce dorește; a spera tot-d'a-una și la ori-ce vîrstă *este lotul său!*

Cîte vorbe n'au fost spuse și scrise despre speranță, singurul lucru, ce a rămas nedisecat și ne nimicit de savanți și filosofi!

Viorica, plictisită îndată, de retragerea sa voluntară 'și reluă distracțiunile obicînuite, cu un cuvînt, începu a respira din nou, aerul conrupător ce suflă din toate părțile în acest secol de decadență, devenind accia-ce era înainte: *Ușoară* și *Cochetă*. Mai în special cînd auzi repetîndu-'i-se de frumosul procuror, cuvinte de dragoste, cu un aer galeș și cu intonațiuni sentimentale în voce, perfect studiate: Cît ești de frumoasă, cît te iubesc și te plîng, căci nimeni, nici chiar bărbatu-tău, nu știe a-ți aprecia spiritul și frumusețea și multe alte frase spuse pe acest ton, bine combinate spre a face pe astă femeîe înfumurată să-și uite datoriile sale de soție și mamă!

Era în acel sezon, cînd nu este nici toamnă nici iarnă și cînd nu poți eși din casă, fără a regreta camera caldă și confortabilă pe care o părăsești. Viorica intra și eșea din micul salon bleu-lapis, punînd în regulă diferite bibelouri și statuete ca și cum ar fi așteptat pe cine-va; îndemna și așeaza tăciuni în sobă, aprinzînd focul al cărui pîlpîit adăoga nota sa voioasă și în-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

vita la intimitate! Aranjind în vase cele din urmă florĭ ale sezonuluĭ, al căror miros searbăd, formau un contrast frapant cu parfumeriile tarĭ de carĭ Viorica obicĭnuia a uza!

Era singură, George lipsind pentru două zile, dus fiind, pentru lucrărĭ de inginerie. O bătae uşoară se auzi la uşe, care fiind recunoscută de tînăra femeĭe emoţionată respunse: intră.

Victor Bimbirel, înaintînd triumfător, cu surîsul pe buze şi care ştiindu-se singur, coprinde pe Viorica de talie zicîndu-'ĭ:

— Cît 'mĭ părea de mult, pînă să te văd:

« Eştĭ sigură că bărbatu-tău, n'are să vină astă-seară?

— Nu, de sigur, căcĭ a luat cu el tot ce-ĭ trebue pentru două zile.

« Dar pentru ce mă întrebĭ? De ce te temĭ?

— O! de nimic, scumpa mea adorată!

« Fericirea noastă presentă, trebue să depărteze de noĭ orĭ-ce surpriză neplăcută!

« Vino, te rog, maĭ aproape, căcĭ am a'mĭ lua revanşa uneĭ lungĭ săptămînĭ de cînd nu te-am văzut, cu toate că suntem departe de săptămîna sfîntă, cînd orĭ-cine are dreptul a sta departe şi retras de prietenĭ!

Si apucînd'o de talie o atrase din nou în braţele sale, neîntîmpinînd din partea Viorichiĭ, de cît o uşoară resistenţă inspirată maĭ mult de dorinţa de a se face jinduită! Nu auzirĭ îndată deschiderea uşeĭ şi fură ca petrificaţĭ cînd George apăru înaintea lor; galben, cu părul sbîrlit, cu gestul ameninţător! Sugrumat, de surpriză şi indignaţiune, părînd a 'şĭ fi

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

perdut și graĭul, înainta cu mîna ridicată, ca și cum ar fi voit a-ĭ zdrobi dintr'o singură lovitură. Apoĭ întorcîndu-se către Viorica, care se refugiase într'un colț, cu o voce aspră și autoritară, care nu permitea nicĭ o replică, 'ĭ zise: Ne maĭ avînd nimic comun între noĭ, locul dumitale nu maĭ este aci! Eșĭ dar, momentan!

Bimbirel, profitînd de astă scurtă cuvîntare, adresată iubiteĭ sale, căreĭa cu o jumătate oră maĭ înainte, ĭĭ jura a muri pentru ea, eșĭ plouat, căcĭ situațiunea devenind intolerabilă preferă, pentru moment, a fi departe și la adăpost de orĭ-ce răsbunare, fie chiar a unuĭ bărbat ultragiat într'un mod destul de îndrăsneț!

Noutatea se răspîndi cu iuțeala fulgeruluĭ în tot orașul, fie-care 'și povestea, șoptind, exagerînd chiar, curioasa surpriză găsită de inginer în casa sa. Nicĭ-odată vre-un scandal nu găsise atîta ecou; încă puțin și era cît p'aci să se inventeze o sîrbă nouă asupra aventureĭ frumoaseĭ Viorica și interesantuluĭ procoror!

Devenise o veche poveste, trăncănită de toate guriile cînd jurnalele anunțară divorțul, între soțiĭ Petricu și cauzele luĭ și astfel totul reintră în liniște.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

X

Dimbirel, în urma aventurei, găsi că nu mai era de trăit în acest oraș clevetitor, care în mod indiscret se ocupa de afacerile fie-căruia, găsind mai înțelepțește a 'și lua tălpășița spre alt oraș mai ospitalier, luîndu-și într'o bună dimineață ghiamantanul într'o mînă, pardesiul pe alta, dirijindu-se către gară fără a achita dintre numeroasele datorii, cel puțin una singură, lăsînd pe creditorî furioșî că prin naivitatea lor, a fost esploatați într'un mod ordinar, întemeindu-și încrederea numai pe lustrul ireproșabil al jobenuluî și pe nuanța la modă a mănușilor impozantuluî funcționar, jurînd, de și cam tîrziu, că pe viitor nu se vor mai lăsa a fi păcăliți!

Viorica, ca și amantul său, găsi existența la mama sa, destul de insuportabilă, de oare-ce nu înceta de a-i face dojane cu un ton destul de aspru, ton ce o urmărea și în somn.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Acelea carĭ se pretindeau prietinile sale sincere şi o ajutaseră a cădea în abis, ĭi întorseseră spatele!

Căută a se apropria de Elena, dar la fie-care încercare de vizită, servitoarea, din ordin, 'ĭ spunea că cocoana nu este acasă!

Aşa că, după atîtea eşecurĭ devenind Viorica orgolioasă şi mîndră de altă-dată, crezîndu-se pe nedrept persecutată, luă hotărîrea de a pleca la Bucureştĭ! Aci cel puţin n'o cunoştea nimenĭ şi nu 'ĭ va maĭ închide uşa în nas!

Plecă fără a arăta un singur regret, ducînd cu ea, ura neîmpăcată contra nedreptăţiĭ omeneştĭ şi luîndu-şĭ un rece congediu de la părinţĭ asvîrlindu-le în nas următoarea frază: *Fiind născută fără noroc, voĭ ştĭ să suport consecinţele.* Frasă banală, repetată de multe gurĭ, spre a masca multe slăbiciunĭ şi maĭ adesea greşelĭ marĭ!

George Petricu rămase rece şi indiferent faţă chiar cu amicĭĭ săĭ ceĭ maĭ intimĭ, neplîngîndu-se niciodată, evitînd a vorbi de trecut pe care în deşert căuta a 'l uĭta; căcĭ cu toată tăria de caracter, se ghicea suferinţa, ce se vedea în întreaga sa persoană, din seara fatală, maĭ ales cînd îşĭ amintea acea zi, în care nu putea să stea în loc şi împins de un presimţimînt sinistru, luase grabnica hotărîre de a revenĭ acasă!

Fără voĭe-ĭ aste suveniriĭ se ciocneau adesea în minte-ĭ, cînd rămas singur credea că înebuneşte de întristare, căcĭ bănuiala este prea puţin lucru faţă de realitate; dar aducîndu-şĭ aminte că trebue să trăĭască

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr

pentru copil, căci prin sentința de divorț ’i se acordase dreptul de a ’l crește!

Incet, încet își reluase ocupațiunile căutînd pe cît îi era posibil a’și obosi spiritul și corpul; seara grăbind pasul spre casă, căci se știa așteptat cu nerăbdare de mica ființă pe care el, cel puțin o iubia în mod sincer, și care recunoscîndu-i pasul nu lipsea a da fuga înainte-i, începînd apoi între tată și fiu, tot soiul de jocuri cari le absorbeau întreaga seară!

Ast-fel, trecură doi ani pentru George, tot-d’a-una aceiași existență, împărțită între datoriile profesiunei, sale și între afecțiunea și devotamentul pentru fiul său!

Iubia încă pe Viorica?

Nimeni nu putea ști și n’ar fi putut a o afirma căci era destul să se pronunțe acest nume în fața lui, pentru ca sprîncenele să i se încrunte și obrazul să ia acea înfățișare de bronz, care nu îngăduia a se angajea nici o convorbire despre trecut!

Și cine i-ar fi putut imputa o ast-fel de conduită? Cînd suferise atît de mult de la epoca cînd inima și sufletul său, fuseseră accesibile iubirei, pînă în present pentru aceia pe care o evita acum cu mare grije, evitînd de asemenea a-și crea și relațiuni, crezîndu-și inima moartă pentru tot-d’auna!

* * *

Mai este nevoe oare a povesti aci felul de viață ce Viorica duse în Capitală!

Tînără, frumoasă și inteligentă, concistele nu-i lipsiră.—Din nenorocire însă, ea era una dintre acele

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ființe sgomotoase, capriţioase, care atrage repede, dar fără a ţine mult inimele înlănţuite!

Din numărul adoratorilor săĭ fu şi căpitanul Milcoveanu, care din întîmplare, într'o dimineaţă, o întîlni făcînd curse de bicicletă la şosea, căcĭ Viorica adoptase acest fel de sport devenit la modă, care salutînd'o cu multă condescendenţă, iarea întorcîndu-'ĭ salutul însoţit de un suris încurageetor.

Convorbirea angajîndu-se între ceĭ doĭ bicicliştĭ, căpitanul află îndată aceia-ce dorea să ştie şi adică: căreĭ fericite coincidenţe se găsea ea singură acolo? Încîntat de întîlnire deveni unul dintre adoratoriĭ şi vizitatoriĭ eĭ, ceĭ maĭ neîntrecuţiĭ, găsind'o maĭ svelţă, maĭ puţin mîndră; reproşîndu-ĭ printr'o indemînatecă manevră, asprimea de altă-dată, dar adăogînd în acelaş timp, că n'a perdut nimic aşteptînd de oare-ce o regăsea maĭ încîntătoare acum, cu aerul său melancolic şi tenul palid, ca şi cum ar fi fost minată de o suferinţă ascunsă a căreĭ cauză nu 'şĭ da ostenceala nicĭ chiar ea a o găsi, ceia-ce însemna că era destul de umilită, frumoasa Viorica, de altădată, aşa că din cădere în cădere, ajunsese a'şĭ perde mult din acel aer de orgoliu şi grando-manie!

Obosită şi desgustată fu apucată de nostalgia de a-şĭ vedea oraşul natal; şi împinsă de acest dor, plecă la P... cîte-va zile înainte de Paştĭ, numaĭ spre a nu se maĭ găsi cu totul singură la Bucureştĭ de aceste sărbătoriĭ, carĭ 'ĭ răscoleau şi 'ĭ reaminteau toate suvenirele aşa de dulcĭ ale copilărieĭ;—Căcĭ cu tot vîrtejul în care se aruncase şi care 'ĭ lăsa aşa de puţină

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

satisfacțiune, nu se împedica de a 'și întoarce privirea către trecut și a regreta amar că numaĭ putea reîncepe din nou viața!

Cînd sosi acasă, 'și găsi părinții îmbătrîniți, tatăl său, maĭ în special, încovoĭat sub povara întristăreĭ, nu 'ĭ adresă de cît cîte-va cuvinte, păstrîndu'și convingțiunea, că ea era cauza situațieĭ în care se afla, purtîndu-se așa de rău cu acela ce era, cel maĭ bun om și care nu meritase să 'ĭ se cosească fericirea dintr'o singură lovitură!

Mama sa înăsprită prin tot felul de grijĭ, neștiind a'și forma vre o convingțiune despre ceva, hondromonea într'una amestecînd clevetirile orașuluĭ cu faptele și mișcările aceluia ce fusese ginerele său, criticînd modul cum își creștea copilul, revenind tot-d'a-una la ideia fixă de a'și considera fata ca pe o victimă.

Acesta era modul său de a'ĭ predica morala, și de a încerca s'o facă a lua un drum maĭ bun, maĭ corect ca acela ce urmase pînă aci.

Insuși Viorica simțea că mama sa aluneca adesea pe un drum greșit, așa că preferă să se apropie de Elena Sorescu, fosta sa prietină, care de astă-dată ne ascultînd decît inima sa bună, n'o maĭ respinse, ci o primi ca pe o păcătoaaă pocăită.

Cît de mult, jinduia acum Viorica, acest interior liniștit, unde totul respira ordinea și calmul privind pe Elena, alergînd în dreapta și stînga, îngrijind cu cea maĭ mare răbdare de ceĭ doĭ copilași și așteptîndu-și bărbatul cu surîsul pe buze, avînd un scop în viață: lucrînd și devotîndu-se pentru cine-va,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

avînd în privire ceva senin și sincer, satisfăcută în fie-care seară că și-a trecut o zi în care și-a împlinit datoria de mamă și soție!

Elena preocupată, acum de preparativele pentru Paști, spre a face mulțumirea și bucuria acelora pe carî 'ĭ iubește și o iubesc; pe cînd ea, Viorica, ce recolteză din viața svînturată ce duce? Nimic, de cît disprețul și suvenirul sărutărilor reci ce primește și de carî nu voește și nu îndrăsnește a se plînge amiceĭ sale, căcĭ printr'un rest de pudoare se teme să nu profaneze acest interior unde nu se cunoaște de cît: *datoria, devotamentul* și *dragostea sfîntă de familie!*

O lună, cît Viorica ședzu lîngă părinți, nu căută altă distracție de cît intimitatea Eleneĭ, singură care o atrăgea cu sinceritatea și interiorul său liniștit, și care orĭ de cîte-orĭ i se presenta ocaziunea, 'ĭ reproșa greșelele fără înconjur, demonstrîndu-ĭ pentru viitor un plan de viață maĭ bun, dar la care Viorica respundea dînd galeș din cap: *Este prea tîrziu a reface ceia-ce nu maĭ este posibil.*

Intr'una din serĭ, cînd timpul era frumos, și aerul cald și îmbălsămat, de primele parfumurĭ ale primăvereĭ, Viorica venind acasă însoțită de mama sa, se văzu apucată de o tristețe ne așteptată, care o făcu să 'și prelungească drumul către casă!

Noaptea le acoperea cu vălul său întunecos așa că nu putea fi recunoscute, iar cînd trecură pe lîngă casa luĭ George, care fusese a eĭ o dată și în care fusese atît de iubită, nu putu a se abține, cu toată insistența mameĭ sale, și a nu se apropia de fereastra

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

odăcĭ reservată ca birou și în care se vedea lumină, încercînd ca o necesitate arzîndă de a vedea încă o dată, pe acela pe care altă-dată îl despreţuise atît de mult!

'I se părea că va pleca de la P... mai fericită, dacă va putea grava, pentru cea din urmă oară, imagina luĭ în inima sa!

Fu un moment, aproape solemn, pentru ea și pe care nu 'l va uita nicĭ-o-dată, găsindu-se ridiculă și în acelaș timp nenorocită, de a spiona ca un rău făcător pe la ferestre spre a vedea ceia-ce se petrecea în casă: George trist și gînditor sta la biurou cu capul între mîinĭ—copilul alăturĭ cu el, jucîndu-se și sgîriind pe hîrtie!—Singur tic-tacul penduleĭ și exclamaţiunile de bucurie ale copilului, cînd credea că a făcut vre-o figură mai interesantă, întrerupea tăcerea sereĭ!

La ce s'o fi gîndind? își zise Viorica.—M'a uitat el oare? El, care mă iubia atît de mult, m'ar erta oare? dacă m'ar ști la astă oră spionîndu-ĭ căită mișcările!

O! dacă aș intra și a m'așĭ arunca la picioarele luĭ, cerîndu-'ĭ ertare și făgăduindu-ĭ de a 'l face, printr'o viaţă de pocăinţă să uite *greșelile mele trecute.*

Și simţind că este gata a fi înăbușită de suspine și lacrămĭ se depărtă repede, nevoind ca mamă-sa să bănuiască acest moment de slăbiciune!

Noaptea o petrecu turburată de o lungă insomnie, în timpul căreia luă hotărîrea de a-și scurta ședereа la P,.. găsind că devine prea sentimentală.

Își luă ziua-bună, repede și fără veste, pretextînd către Elena, care se miră de astă repede plecare, că

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

interese o rechema în capitală și plecă, nu fără a'ĭ se aduce copilul pe care 'l acoperi de sărutări, singurul drept, zicea ea, pe care nu poate a'ĭ lua nimenĭ!

Cinci-spre zece zile mai tîrziu, Elena Sorescu primi următoarea scrisoare din partea Viorichi:

Scumpa mea Eleno!

„*In viitor, voĭ cânta a veni cît mai rar a vă vedea, căci șederea mea la P..... m'a făcut aproape neînțeleasă. După ce vă văzusem pe toțĭ, mă găseam tristă fără motiv. — Și cine m'ar crede că acum mă simț nefericită? Nimenĭ, fără îndoială, dacă nu tu, bunătatea încarnată și destul de inteligentă spre a'mĭ acorda indulgența ta, căci mi-se pare că numaĭ inimile uobile, sunt capabile de a înțelege și simți în mod larg, iertînd greșelile cele marĭ!*

„*In zadar caut a mă distra, a mă ameți prin petrecerĭ în toate zilele variate, și carĭ nu'mĭ lasă timpul a reflecta, ceia ce este semn că a maĭ rămas o părticică de bine în mine! Ce sforțărĭ nu 'mĭ-am impus în timpul ședereĭ mele lîngă voĭ, spre a vă ascunde luptele de care îmĭ era sbucĭumat sufletul!.....*

„*Căcĭ, cine 'mi-ar fi întins mîna, spre a mă ridica din abisul adînc în care mă aflu? Pentru toată lumea ne-fiind de cît:* recea și orgolioasa Viorica, o divorțată *fără inimă și periculoasă încă!*

„*Asta este, cel puțin, reputațiunea, ce am știut a'mĭ*

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

face, în timpul existenței mele de față și tînără soție, și așa fiind, cine va crede în căința mea? Nimeni de sigur!

„ O! Eleno, tu singură, 'mi-ai prezis aceea-ce trebuia să mi-se întîmple.

„ Acest desgust, astă viață stupidă și fără nici un scop în lume, ce tîrăsc după mine, mă enervează, mă bolnăvește!

„ Este drept, sunt încă tînără și frumoasă, lingușită și căutată, dar în cîți-va ani cînd voi perde afracțiunile tinereței, care nu va fi isolarea mea în lume căci părinții nu'mi vor trăi tot-d'auna.

Și de alt-fel, scumpă Eleno, trebue să ți-o mărturisesc, D-deŭ știe, dacă 'mi mai iubesc mama, căci găsesc așa de puține resurse în ea, în critica situațiune în care mă aflu, și pe care o recunosc, 'mi-am creat'o singură! Așa de prost știe mama să'mi ghicească rănile inimeĭ? Uite, cu riscul de a fi nedreaptă, nu pot să mă abțin de a gîndi: că dacă m'ar fi crescut alt-fel, înnăbușind din vreme, printr'o autoritate bine înțeleasă, germenul acesteĭ absurde vanități, cari aŭ covîrșit, cele alte sentimente ascunse în mine, aș fi fost poate mai bună și aș fi făcut ca alții să sufere mai puțin în jurul meŭ, de oare-ce cînd compar: dragostea cu care el mă înconjura cu aceĭ ce mă tămîie astă-zi, nu mă pot împiedica de a recunoaște cît a suferit și cît a fost de nenorocit, și că merita o soție mai bună! Dar te asigur, că este destul de răsbunat, rugîndu-te a mă crede că, sufer mult din pricina umilițăților ce îndur în fie-ce moment;

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

căci a fi metresa cui-va. (aceasta n'o poți tu înțelege), tu femeia virtuoasă, ceia-ce este de umilitor în acest rol de prostituțiune!

„Și cînd mă gîndesc că asta este partea, ce mi-am ales de bună-voe, parte, rezervată acelor ce nu știu merge pe drumul ce le este indicat!

„Dar pentru-ce să-ți mai spun toate acestea? Vei putea tu înțelege rolul respingător? Ce joc.

„Manifestând pentru bani sentimente ce nu încerc, căci îți poți închipui că nu cu venitul doței mele mîncală pe jumătate, pot să duc astă viața!

„Și sunt sigură, că cine mă vede elegantă și acoperită de bijuterii, mă crede fericită, dar ce eroare? Da, crede scumpă Elena, că remușcarea mă urmărește pretutindeni! In tot-d'auna văd, locul meu gol, între George și copilul nostru, în căminul de unde am fost isgonită într'o seară! Seară nefastă, seară blestemată! A! ce teribilă emoțiune atunci! Ce rușine!

„Pentru-ce n'am murit? Saŭ de ce n'am avut curajul să mă omor?

„Poate aș fi fost vrednică de un pic de milă atunci? Chiar el, ar fi vărsat, poate, o lacrimă de milă peste soarta mea!

„Dar acum cine mă va plînge?

„Nimeni, poate tu, căreia 'ți deschiseĭ inima, spre a'ți mărturisi, starea sufletului meŭ rătăcit! Póte numaĭ tu zic, veĭ avea milă de memoria nenorociteĭ tale prietene,

Condeiul mi se încurcă și văd că scrisoarea aceasta, devine tragică; totuși nu asta, este dorința mea; dar

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

mai cu seamă le conjur, că nimeni altul să nu mă citească, căci pentru toată lumea, afară de tine, trebue, şi voesc, să rămin: Viorica cea chochetă *!*

Te sărut, cu toată afecţiunea ce mai pot resimţi şi reclam de la tine: discreţiune *şi* puţină milă!

Viorica.

Bucureşti 189... Aprilie 28

